

শ্রীশ্রীমাধবদেব রচিত

নাম-ঘোষা

ভজন

ঘোষা ॥ ছবি ॥

মুক্তিতে নিস্পৃহ যিটো সেহি ভকতক নমো
বসময় মাগোহো ভকতি ।
সমস্ত মস্তক মণি নিজ ভকতৰ বশ্য
ভজো হেন দেব যদুপতি ॥ ১ ॥
যাৰ নাম কৃষ্ণ নাম নাৰো ভবসিদ্ধু তৰি
পাৰো পৰম্পদ পাপী যত ।
সদানন্দ সনাতন হেনয় কৃষ্ণক সদা
উপাসা কৰোহো হৃদয়ত ॥ ২ ॥

৪

নাম-ঘোষা

যাৰ পুত্ৰসৰে ঐত হৰিত শৰণ লৈয়া
হৰিগুণ গাৰে শুদ্ধভাৰে ।
দধি দুগ্ধ ঘৃত মধু নদীৰ জলক পিয়া
পিতৃগণে তৃপিতিক পাৰে ॥ ১০ ॥
সেহিসে সকলে শাস্ত্ৰ পঢ়িলে শুনিলে সি সি
অনুষ্ঠান সমস্তে কৰিল ।
নিৰাশা ঈশ্বৰ কৃষ্ণ তাহাঙ্ক সম্মুখ ভৈল
আশাক যিজনে পিঠি দিল ॥ ১১ ॥
অপৰিত্ৰ যিটো আতি পৰিত্ৰ হোৱেবা যদি
সমস্তে অৱস্থা আছে পায় ।
কমললোচন যিটো সুমৰে তাৰেসে শুদ্ধ
বাহিৰে ভিতৰে হোৱে কায়া ॥ ১২ ॥
সেহিসে চতুৰ যিটো পুণ্যৰ নিদানভূত
নাৰায়ণ নামক উচ্চৰে ।
অচতুৰ সি সি আতি পাপৰ নিদান ভূত
নামে অৰ্থবাদ যিটো কৰে ॥ ১৩ ॥

নাম-ঘোষা

৭

যিহেতু চৈতন্য পূৰ্ণ পৰমাত্মা ৰূপে হৰি
হৃদয়ত আছন্ত প্রকাশি ।
তাতেসে ইন্দ্ৰিয়গণ ভূত প্ৰাণ বুদ্ধি মন
প্ৰৱৰ্ত্তে যতেক জড়ৰাশি ॥ ২২ ॥
ৰাম কৃষ্ণ হৰিনাম সৰ্ব্বধৰ্ম্ম অনুপাম
সকল নিগম তত্ত্ব সাৰ ।
যাত পৰে ধৰ্ম্ম নাহি আৰ ।
হেন নাম নুসুমৰি কমল ভাৰসা কৰি
বৈয়া আছা ভৱ তৰিবাৰ ॥ ২৩ ॥
বিষ্ণু পাদোদকী গঙ্গা মহেশে সহিতে ইটো
জগতকে পৱিত্ৰ কৰয় ।
হেন কৃষ্ণ বিনে কোন ভগৱন্ত হেন ইটো
শব্দৰ স্বৰূপ আছয় ॥ ২৪ ॥
পুণ্য অৱণ্যৰ মাজে মাধৱৰ নামসিংহ
প্ৰকাশ কৰয় আতি বড়ে ।

নমস্কাৰ

মৎস্য কুৰ্ম নৰসিংহ বামন পৰশুৰাম
হলীৰাম বৰাহ শ্ৰীৰাম ।
বুদ্ধ কঙ্কি নামে দশ আকৃতি ধৰিছা কৃষ্ণ
তয়ু পাৰে কৰোহো প্ৰণাম ॥ ৩ ॥

উপদেশ

একান্ত ভকতসৰে নিৰ্গুণ কৃষ্ণৰ গুণ
গাৰে সদা বসিয়া যথাত ।
বৈকুণ্ঠক পৰিহৰি মোগীৰো হৃদয় এৰি
থাকা হৰি সাক্ষাতে তথাত ॥ ৪ ॥
কৰ্ম্মত বিশ্বাস যাৰ হিয়াত থাকন্তো হৰি
আতিশয় দূৰ হোন্ত তাৰ ।
দূৰতো বিদূৰ হোন্ত তাৰ ।
অহঙ্কাৰ থাকন্তোও সাক্ষাতে কৃষ্ণক পাৰে
শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন ধৰ্ম্ম যাৰ ॥ ৫ ॥

নাম-ঘোষা

৫

মহেশে বোলন্ত মোৰ ব-কাৰাদি নাম শুনি
পৰম প্ৰসন্ন হোৱে মন ।
শুনিয়ে পাকৰ্ব্বতী মঞি মনতে শঙ্কৰেণ বদে
ৰাম বুলিবেক ইটো জন ॥ ১৪ ॥
কৰ্ণপথে ভকতৰ হিয়াত প্ৰৱেশি হৰি
দুৰ্ব্বাসনা হৰে সমস্তয় ।
জলৰ যতেক মল যোহেন শৰত কালে
স্বভাৱতে নিৰ্ম্মল কৰয় ॥ ১৫ ॥
হয়া দেৱ দিগম্বৰ ভস্মবিভূষিত অঙ্গ
শিৰত ধৰিয়া জটাভাৰ ।
মহেশে সেৱন্ত যাক হেন কৃষ্ণ বিনে আন
কোন শ্ৰেষ্ঠ দেৱ আছে আৰ ॥ ১৬ ॥
বন্দা আদি দেৱগণে নিশ্চল সম্পত্তি মনে
লক্ষ্মীক সেৱন্ত তপ কৰি ।
লক্ষ্মীও সেৱন্ত যাক হেন মহেশ্বৰ বিষ্ণু
আন কোন দেৱ তাক সৰি ॥ ১৭ ॥

৮

নাম-ঘোষা

যাৰ ধৰনি শুনি ভয়ে মহাপাপ হস্তীচয়
পলায় আতি ভ্ৰাসত লৱড়ে ॥ ২৫ ॥
আপুনি আপুন বন্ধু আপুনি আপুন শত্ৰু
আপুনি আপুন ৰাখে মাৰে ।
হৰিক নভজি নৰে আপুনি হোৱৰ নষ্ট
হৰি ভজি আপুনাক তাড়ে ॥ ২৬ ॥
দুৰ্লভ মনুষ্য তনু লভিয়া পশুৰ যোগ্য
বিষয়ৰ আশা পৰিহৰা ।
সন্তৰ সঙ্গত বসি সুখে হৰিগুণ গায়া
সন্তোষ অমৃত পান কৰা ॥ ২৭ ॥
বিষয় সম্বন্ধ সুখ সমস্ত যোনিতে পায়
হৰিসেৱা একো থানে নাই ।
হৰিৰ সেৱাৰ যোগ্য কেৱলে মনুষ্য তনু
জানি ফুৰা হৰিগুণ গাই ॥ ২৮ ॥
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত নাহি কাল দেশ পাত্ৰ
নিয়ম সংযম একো বিধি ।

যিটোজনে শুদ্ধভাৰে হৰিত শৰণ লৈয়া
হৰিক সুহৃদ বুলি আছে ।
হৰিৰ প্ৰসাদে সিটো বিদ্বিৰ মুগ্ধত ভৰি
দিয়া হৰিগুণ গায়া নাচে ॥ ৬ ॥
সকল নিগম লতা তাৰ অৱিনাশী ফল
কৃষ্ণনাম চৈতন্য স্বৰূপ ।
সুমধুৰ সুমঙ্গল শ্ৰদ্ধায়ে হেলায়ে লৈয়া
নৰ মাত্ৰে তৰে ভৱকূপ ॥ ৭ ॥
অব্যক্ত ঈশ্বৰ হৰি কিমতে পূজিবা তাক
ব্যাপকত কিবা বিসজ্জন ।
এতাৱন্ত মূৰ্ত্তিশূন্য কেনমতে চিন্তিবাহা
ৰাম বুলি শুদ্ধ কৰা মন ॥ ৮ ॥
যিটোজনে কৃষ্ণকথা বিচাৰ সময়ে মনে
ধৈৰ্য্য ধৰি ক্ষণেক থাকয় ।
যত তীৰ্থ স্নান দান দেৱ পিতৃ যজ্ঞ যাগ
যোগাদিৰো ফলক পাৱয় ॥ ৯ ॥

৬

নাম-ঘোষা

সমস্ত বেদান্ত সাৰ মহাভাগৱত শাস্ত্ৰ
ইহাৰ অমৃতবস পাই ।
পৰম সন্তোষে পান কৰিলে যিজনে তাৰ
অন্যত্ৰ বসত ৰতি নাই ॥ ১৮ ॥
মহাভাগৱত বস মাধৱৰ নাম যশ
আক পান কৰিল যিজনে ।
কৃষ্ণৰ চৰণে চিত্ত দিয়া মোক্ষ আদি ৰসে
ৰতি আৰ নকৰয় মনে ॥ ১৯ ॥
কৃষ্ণৰ নামক সদা কীৰ্ত্তন কৰয় যিটো
মনে দৃঢ় কৰিয়া নিশ্চয় ।
নিষ্কাম হোক বা যদি সকাম হোৱয় তাক
কদাচিতো কলি নবাধয় ॥ ২০ ॥
চাণ্ডাল পৰ্য্যন্ত কৰি জগতৰে উপকাৰী
নাহি নামগুণ বিনে আন ।
সেহিসে কাৰণে হৰি নিজ যশপ্ৰিয় ভৈল
ভগৱন্ত ভকতৰ প্ৰাণ ॥ ২১ ॥

নাম-ঘোষা

৯

হৰিত শৰণ লৈয়া কেৱলে হৰিৰ নাম
কীৰ্ত্তন কৰন্তে হোৱে সিদ্ধি ॥ ২৯ ॥
মৃত্যুৰ মুখত পৰি আছে যিটো সিটো নৰে
হৰিগুণ কীৰ্ত্তন নকৰে ।
মৃত্যু তৰিবাৰ জানা নাহিকে উপায় আন
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত পৰে ॥ ৩০ ॥
মৃত্যু তৰিবাৰ যত আছয় উপায় আন
বিধিনি দৃষিত নিৰন্তৰে ।
বিধিনি ৰহিত যত মাধৱৰ গুণ কৰ্ম্ম
কীৰ্ত্তন কৰিয়া সুখে তৰে ॥ ৩১ ॥
লুৰ্ণমতি মনুষ্যৰ হৰি কীৰ্ত্তনত পৰে
নাহিকে ৰহস্য বিত্ত আৰ ।
আন আশা পৰিহৰি মাধৱক মনে ধৰি
হৰিৰ কীৰ্ত্তন কৰা সাৰ ॥ ৩২ ॥
শুনা পৰমার্থ তত্ত্ব শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ মত
ধৰিয়োক সজ্জনসকল ।

১০ নাম-ঘোষা

হৰিৰ কীৰ্ত্তন কৰি সুখে সংসাৰক তৰি
পাইবা ভক্তি পৰম নিৰ্মল ॥ ৩৩ ॥

শুনা সভাসদচয় নেৰিবা শাস্ত্ৰৰ নয়
হৰিগুণ ভাগৱত সাৰ।

সাধুসঙ্গ অনুসৰা শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰা
পৰিহৰা পাষণ্ড আচাৰ ॥ ৩৪ ॥

বৈবাগ্যত পৰে ভাগ্য নাহি প্ৰবেধত পৰে
সুখ আৰ নাহি পুৰুষৰ।

হৰি বিনে পৰিত্ৰাণ কৰ্ত্তা আৰু নাহি জানা
ৰিপু নাহি সংসাৰত পৰ ॥ ৩৫ ॥

লক্ষ্মীপতি ভগৱন্ত যাহাৰ প্ৰসন্ন ভৈল
তাহাৰ দুৰ্লভ কিছু নাহি।

নাৰায়ণপৰ ভৈলে তথাপি কিঞ্চিতে আন
নবাঙ্কুয় সেৱা সুখ পাই ॥ ৩৬ ॥

কৃষ্ণৰ হৃদয় চাৰু লক্ষ্মীৰ নিৱাস থান
মুখ নয়নৰ পানপাত্ৰ।

নাম-ঘোষা ১৩

স্বৰূপ গৌৰিদ মূঢ় বোলহ গৌৰিন্দ মূঢ়
ভজহ গৌৰিন্দ সৰ্বক্ষণে।

মৰণ সন্নিতে পাইলে গৌৰিন্দেৰে ৰাধিবন্ত
নৰাধিৰে 'ডুকুণ্ডকৰণে' ॥ ৪৫ ॥

ঈশ্বৰ কৃষ্ণক যিটো অন্য দেৱতাৰ সম
বোলায় অধম মূঢ়মতি।

চৌবাশী নৰক ভুঞ্জি পাপৰ যোনিত সিটো
অৱশ্যে ছইবেক উতপতি ॥ ৪৬ ॥

মায়া আদি কৰি যত সমস্তে জগত জড়
কৃষ্ণেৰে চৈতন্য আত্মা শুদ্ধ।

চৈতন্য কৃষ্ণক এড়ি জড়ক ভজিয়া মৰে
কিনো লোক অধম মুগ্ধ ॥ ৪৭ ॥

তপ জপ তীৰ্থ ব্ৰত যাগ যোগ যজ্ঞ দান
কাকো নুসুমৰে মৃত্যুবেলা।

মৰস্তাজনক বেটি বোলে সৰে ৰাম বোলা
হেন নাম এতিক্ষণে হেলা ॥ ৪৮ ॥

১৬ নাম-ঘোষা

আগম নিগম তৰ্ক পুৰাণ ভাৰত যত
ইতিহাস তন্ত্ৰমন্ত্ৰচয়।

হে হৰি তোমাতেসে খেলাৰে কেৱলে বাদ
তোম্মাৰ তত্ত্বক নজানয় ॥ ৫৭ ॥

ঐশ্বৰ্য্য ভোগৰ মদে মত্ত হয় ঈশ্বৰত
পৰাঙ্কুখ ভৈল যিটোজন।

যেন জীৰ্ণ গাই সিটো দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ মহা-
পক্ষে পৰি হোৱয় মগন ॥ ৫৮ ॥

হৰিনাম ধৰজ কৰি বেদপত্ৰ পৰিহৰি
ফুৰে আতি পাষণ্ডসকল।

ইহ পৰলোকে ভ্ৰষ্ট হয় পট পুৰি মাত্ৰ
ফুৰে আতি পৰম নিখল ॥ ৫৯ ॥

প্ৰাৰ্থনা

হে ভগৱন্ত গুৰু তয়ু পদে মন মোৰ
যিকালত থিতিক লভয়।

নাম-ঘোষা ১১

দিগপাল সমস্তৰ আশ্ৰয় কৃষ্ণৰ বাহ
ভকতৰ পাদপদ্ম মাত্ৰ ॥ ৩৭ ॥

পৰম ঈশ্বৰদেৱ কৃষ্ণক নপায় লাগ
তপ জপ যাগ যোগ দানে।

একান্ত ভক্তৰ পদ- ৰেণু শুদ্ধ চিত্তে মাথে
অভিষেক নকৰয় মানে ॥ ৩৮ ॥

গ্ৰাম্যকথা বিনাশন উত্তম শ্ৰোকৰ গুণ
প্ৰসৱয় সাধুৰ সঙ্গত।

তাক অনুদিনে যিটো সেৱে তাৰ সতীমতি
হোৱে বাসুদেৱ চৰণত ॥ ৩৯ ॥

সেহিসে দিনক ভাই দুৰ্দ্দিন বুলিয়া মানি
মেঘাচ্ছন্ন নোহয় দুৰ্দ্দিন।

হৰিকথা অমৃতৰ সম্যক আলাপ ৰসে
যিটো দিন হোৱয় বিহীন ॥ ৪০ ॥

আত্মা ঈশ্বৰক লাগ প্ৰত্যক্ষে সততে পাই
নপায় জানা তাক্ৰ অবিদ্যাত।

১৪ নাম-ঘোষা

পৰলোক সময়ৰ বান্ধৱ হৰিৰ নাম
সৱ এড়ি যিহেতু সুমৰে।

এতিক্ষণে কি কাৰণে হেনয় হৰিৰ নাম
মলমতি নৰে নুসুমৰে ॥ ৪৯ ॥

দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ ইটো ব্যাধিৰ ঔষধ মহা
তেজি হৰিনামক সম্প্ৰতি।

কমন উপায়ে আন পণ্ডিতসকলে আৰে
লভিবেক আপুন মুকুতি ॥ ৫০ ॥

লভিয়া মনুষ্যতনু যিসৰ পণ্ডিত নৰে
নসাধিলে গতি আপুনাৰ।

কোটি জনমক লাগি সংসাৰ সাগৰে মজি
ফুৰিবেক ভুঞ্জিয়া নিকাৰ ॥ ৫১ ॥

গৌৰিন্দক নৰাধিয়া কোনকালে কদাচিত
সুখী হয় আছে কোনজন।

হেন শিক্ষা মনে ধৰি ডাউকে বোলায় সদা
'কো ৰা কো ৰা' ক্ৰ-বাক্য বচন ॥ ৫২ ॥

নাম-ঘোষা ১৭

তোম্মাৰ কৃপাত তেৱে সমস্তে সাধনশ্ৰম
এৰাই সুখী ছইবোহো নিশ্চয় ॥ ৬০ ॥

হে প্ৰভু নৰহৰি তোম্মাৰ চৰণ দুই
প্ৰেমভাৱে স্মৰণ দুৰ্লভ।

যথাকথিতৰূপে অহৰ্নিশে প্ৰভু মোৰ
সুমাৰণ ছয়োক সুলভ ॥ ৬১ ॥

হে প্ৰাণবন্ধু কৃষ্ণ কৃপাৰ সাগৰ হৰি
কৃপাদৃষ্টি চাহিয়োক মোক।

সহজ বাসনাৰূপ শৰণ দিয়োক নাথ
মোৰ অহঙ্কাৰ দূৰ হোক ॥ ৬২ ॥

নমো ৰাম কৃষ্ণ হৰি নাৰায়ণ নিৰঞ্জন
নমো দেৱ দৈৱকীদায়াদ।

পৰম অনাথ আমি তোম্মাৰ চৰণে নিমি
মাগো প্ৰভু ভকতিপ্ৰসাদ ॥ ৬৩ ॥

ব্ৰহ্মা হৰ পুৰন্দৰ আদি দেৱ নিৰন্তৰ
যাত সদা পশয় শৰণে।

আৰ আন নাহি ত্ৰিভুবনে।

নাম-ঘোষা ১২

অবিদ্যা নাশিলে লাগ কৃষ্ণক পায় যেন
কণ্ঠলগ্ন বস্ত্ৰক সাক্ষাত ॥ ৪১ ॥

নিন্দা

নাৰায়ণ হেন ইটো শব্দ আছয় মুখে
বশৰঞ্জী বচনো আছয়।

তথাপি অদ্ভুত কিনো যোৰ নৰকত মজি
মলমতি মনুষ্য মৰয় ॥ ৪২ ॥

তৰ্কশাস্ত্ৰ মহাত্ৰাঘ্নী তাহান নিপুণ পতি
তাৰ শিষ্য ভৈল পুত্ৰপ্ৰায়।

সংসাৰ বনত পশি পতি পুত্ৰ সমষ্টিতে
উপনিষদ্ ধেনু ধৰি খায় ॥ ৪৩ ॥

সৰ্বশ্ৰুতি শিৰোৰত্ন ভাগৱত বনমাজে
হৰিনাম সিংহ প্ৰকাশয়।

তাৰ মহাধ্বনি শুনি নিজ পৰিবাৰ সমে
তৰ্কব্যাহী পলায় হয় ভয় ॥ ৪৪ ॥

নাম-ঘোষা ১৫

শঙ্কৰেৰে শুদ্ধমত ঈশ্বৰ ভক্তিৰ তত্ত্ব
প্ৰচাৰিলা শাস্ত্ৰসাৰ জানি।

তাহাক নজানি মুঢ়ে জীৱিকাৰ অৰ্থে ফুৰে
আপুনাৰ মহত্ব বখানি ॥ ৫৩ ॥

শঙ্কৰে সংশয় ছেদি শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বক ভেদি
প্ৰচাৰিলা কৃষ্ণক ভক্তি।

তাক্ৰ এৰি কি কাৰণে আনক বোলায় গুৰু
কিনো লোক মহামূঢ়মতি ॥ ৫৪ ॥

নজানে শাস্ত্ৰৰ নয় যেহি আসে তাকে কয়
ছেদিবাক নপাৰে সংশয়।

গুৰু বোলাই তথাপিতো ফুৰয় লোকৰ মাজে
মান্য-সতকাৰ খুজি লয় ॥ ৫৫ ॥

বচনে কেৱলে মাত্ৰ হৰিত শৰণ লয়
চিত্তে আন দেৱক ভজয়।

জানিবাহা কদাচিত্তো সিদ্ধি সিটো নলভয়
হৰি তাৰ সন্তোষ নহয় ॥ ৫৬ ॥

১৮ নাম-ঘোষা

ভকতজনৰ বন্ধু তুমিসে কৰণাসিদ্ধ
মোৰ গতি তোম্মাৰ চৰণে ॥ ৬৪ ॥

মায়াৰ নিগ্ৰহে মৰিঃ পৰম আত্মৰ ভৈলো
প্ৰাণ যদুপতি জীৱন যদুপতি।

অনাথৰ নাথ হৰি তুমি কৃপাময় বিনে
মোৰ আৰ নাহি আন গতি ॥ ৬৫ ॥

হে প্ৰভু ভগৱন্ত ইটো সংসাৰত যত
আছে পাপী তাৰ মৰিঃ সীমা।

চৰণে থাপিয়ো মোক পতিত পাৱন নিজ
দেখায়োক নামৰ মহিমা ॥ ৬৬ ॥

তোম্মাত বিমুখ হৰি হৈবাৰ দেখিয়া মায়া
মোৰ মতি কৰিলে মোহিত।

এৱে হৰি তয়ু পদে সেৱাতে যিমতে ৰহো
হেন কৃপা কৰিতে উচিত ॥ ৬৭ ॥

নমো নমো নাৰায়ণ প্ৰসন্ন ছয়োক হৰি
কৰিয়োক মায়াক নিৰ্য্যাণ।

আপুনার মহিমা ক আপুনি বেবত কবি
জীৱক কৰিয়ো পৰিত্ৰাণ ॥ ৬৮ ॥
তোন্দাৰ মায়ায়ে হৰি কপট গুণক ধৰি
মুহি আছে আন্দাক সমুলি।
গুচায়োক মায়া স্বামী তোন্দাৰ চৰণে আমি
ভজিলোহো জয় জয় বুলি ॥ ৬৯ ॥
মঞিঃ অনাথক দায়া কৰছ পৰমানন্দ
দাস বুলি ধৰিয়ো মনত।
থৈয়ো নিজ ভূত্যৰ সঙ্গত।
আঙ্গুলি মুখত কৰো দাস্তে তুণ তুলি ধৰো
কেশ ছিণ্ডি দেঞে চৰণত ॥ ৭০ ॥
অপৰাধ বিনাশন তযু নাম নাৰায়ণ
জানি নামে পশিলো শৰণে।
আন গতি নাহিকে মৰণে।
অপৰাধ ক্ষমা কৰি তুমি দায়শীল হৰি
মোক বক্ষা কৰিয়ো চৰণে ॥ ৭১ ॥

অনুনাথনা
তোন্দাৰেবে অবিদ্যায়ে আন্দাক মুহিলে হৰি
নজনোহো তোন্দাৰ তত্ত্বক।
তোন্দাৰ চৰণে হৰি শৰণ পশিয়া সাৰ
কৰিলোহো তোন্দাৰ নামক ॥ ৭২ ॥
হে কৃষ্ণ তুমি মাত্ৰ চৈতন্যস্বৰূপ নিত্য
সত্য শুদ্ধ জ্ঞান অখণ্ডিত।
আৰৰ যতেক ইটো তোন্দাৰ বিনোদ ৰূপ
চৰাচৰ মায়াৰ কল্পিত ॥ ৭৩ ॥
তযু গুণনাম হৰি কেৱলে নিৰ্গুণ মাত্ৰ
আৰৰ সমস্তে গুণময়।
এতেক জানিয়া হৰি তোন্দাৰ নামক মাত্ৰ
কৰিলোহো সাৰ কৃপাময় ॥ ৭৪ ॥
মহিমা
কৃষ্ণপাদপঙ্কজৰ সেৱাৰ মহিমা কথা
শুনি বড় আনন্দ মিলয়।

যাৰ ভকতৰ সঙ্গে সৰ্ব্বপুৰুষাৰ্থশিৰে
চড়ি আতি কৌতুক কৰয় ॥ ৭৫ ॥
যদি ভৱভয় ভঙ্গ মনে ইচ্ছা কৰা ভাই
সদা সাধুসঙ্গ কৰা সাৰ।
এক ক্ষণমানে মাত্ৰ কেৱল সাধুৰ সঙ্গে
হোৱে নাৰ ভৱ তৰিবাৰ ॥ ৭৬ ॥
হৰি কীৰ্ত্তনৰ মহা- আনন্দ সুখক আশে
কতো কতো সৰ মহাজনে।
মুকুতিসুখকো তেজি মহন্তজনৰ সঙ্গ
খোজে আতি কৃষ্ণৰ চৰণে ॥ ৭৭ ॥
কিন্তু ইটো মহাধৰ্ম্ম মাধৱৰ জন্ম কন্ম
বেদে যাৰ নজানে মহিমা।
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত মিলে মোক্ষ আদি যত
কীৰ্ত্তনসুখৰ নাহি সীমা ॥ ৭৮ ॥
মধুৰবো সুমধুৰ হৰিৰ কীৰ্ত্তনবস
মঙ্গলবো পৰম মঙ্গল।

এতেকেসে মুকুতিকো তেজি হৰিগুণ গায়া
ফুৰে মহা মহন্তসকল ॥ ৭৯ ॥
পৰম নিপুণসৱে বুজিয়া শাস্ত্ৰৰ তত্ত্ব
হৰিপদপঙ্কজে ভজিয়া।
হৰিকীৰ্ত্তনৰ মহা- নিৰ্ভয় আনন্দে মজি
থাকে সুখে মুকুতি তেজিয়া ॥ ৮০ ॥
গোবিন্দৰ নামগুণ কীৰ্ত্তন কৰন্তে জানা
কিঞ্চিতেকো নাহিকে প্ৰয়াস।
নিজ গুণলুক্ক হৰি কীৰ্ত্তন কৰন্তে আসি
হৃদয়তে হোৱন্ত প্ৰকাশ ॥ ৮১ ॥
যিসৰ চতুৰ নৰে মাধৱৰ নামগুণ
কীৰ্ত্তন কৰন্ত সারধানে।
দেৱবো দেৱতা হৰি তাহাৰ হৃদয় এড়ি
যাইবাক নপাৰে আন থানে ॥ ৮২ ॥
যিটো দেৱ ভগৱন্ত বেদো যাক নজানন্ত
তেন্তে নিজ কীৰ্ত্তনত বশ্য।

হে কৰ্ণ সদা তোৰ শব্দ মাত্ৰে প্ৰিয়
তঞিঃ শব্দ মধুৰ জনস।
কোটি অমৃততোধিক পৰম মধুৰ শব্দ
শুন সদা কৃষ্ণ নাম যশ ॥ ৯১ ॥
হে মন তোৰ কাম সঙ্কল্প বিকল্প ধৰ্ম্ম
তেজি মিছা কামনা সকল।
সদায়ে সঙ্কল্প মাত্ৰ কৰিয়ো সুহৃদ মন
কৃষ্ণনাম পৰম মঙ্গল ॥ ৯২ ॥
শুনিয়ো হৃদয় হে'ৰ ব্ৰহ্মাণ্ড ভিতৰে যত
বস্তু আছে তোক নোজোড়য়।
তাক তেজি কৃষ্ণনাম অক্ষয় অমৃত পিয়া
সন্তোষ লভিয়ো হৃদয় ॥ ৯৩ ॥
শুনিয়োক বুদ্ধি তোৰ কেৱলে নিশ্চয় ধৰ্ম্ম
তেজি সৰ বিনাশী বিষয়।
সদা শুদ্ধ সুমঙ্গল অক্ষয় কৃষ্ণৰ নাম
তাকে মাত্ৰ কৰিয়ো নিশ্চয় ॥ ৯৪ ॥

জানি মাধৱৰ নাম কীৰ্ত্তন কৰিয়ো সদা
ইটো সৱে শাস্ত্ৰৰ বহস্য ॥ ৮৩ ॥
হৰিভক্তি সৰোবৰে সন্তোষ অমৃতজলে
কৃষ্ণপাদপদ্ম প্ৰকাশয়।
ৰামনাম ৰাজহংসে ছানিয়া আৰাৰ কৰে
শুনি আতি কৌতুক মিলয় ॥ ৮৪ ॥
সমস্তে তীৰ্থত স্নান কৰিলোক সৰ্ব্ব যজ্ঞ
দীক্ষিত ভৈলোক সিটোজন।
সমস্তে দানৰ ফল সি সি জনে পাইলে আতি
যিটো কৰে হৰিৰ কীৰ্ত্তন ॥ ৮৫ ॥
মাধৱে বোলন্ত মোক কৃষ্ণ কৃষ্ণ কৃষ্ণ বুলি
সদায় সুমৰে যিটোজনে।
জল হন্তে যেন পদ্ম নৰকৰপৰা তাস্ক
আপুনি উদ্ধাৰো বঙ্গ মনে ॥ ৮৬ ॥
যদ্যপি দুৰ্জ্জন কলি হৰিৰ ভকতিপথ
কৰিলোক বিবল প্ৰচাৰ।

শুন হেৰ অহঙ্কাৰ নিচিন্ত আপুন মাৰ
মিছা অহঙ্কাক তেজিয়ো।
পৰম ঈশ্বৰ কৃষ্ণে ছয়োক তাহান দাস
সাধুসঙ্গে কৃষ্ণক ভজিয়ো ॥ ৯৫ ॥
শুনিয়োক চিত্ত হে'ৰ পৰম বহস্য বণী
তুমি শুদ্ধ জ্ঞানৰ আলয়।
কৃষ্ণে নিত্য শুদ্ধ বৃদ্ধ পৰম ঈশ্বৰ দেৱ
নছাড়িবা তাহান আশ্ৰয় ॥ ৯৬ ॥
কৃষ্ণে নিজ ইষ্টদেৱ আত্মা প্ৰিয়তম গুৰু
সুহৃদ সোদৰ বন্ধুজন।
কৃষ্ণে মোৰ মতি গতি কৃষ্ণত ভকতি ৰতি
কৃষ্ণপাৰে নিমজোক মন ॥ ৯৭ ॥
আত্ম-নিন্দা
শাস্ত চিদানন্দ শুদ্ধ অনন্ত মহিমা নিত্য
নিৰ্মল তৰঙ্গচয় হীন।

একান্ত শৰণে যিটো শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰে
ওচৰো নাচাপে কলি তাৰ ॥ ৮৭ ॥
পৰম পুৰুষ দেৱ পৰম কাৰণ প্ৰভু
পৰম ঈশ্বৰ ভগৱন্ত।
সদানন্দ সদাশিৱ সত্য সনাতন হৰি
জয় জয় অচিন্ত্য অনন্ত ॥ ৮৮ ॥
আত্ম-উপদেশ
হে জিহ্বা সদা তোৰ মধুৰেবে মাত্ৰ প্ৰিয়
জান তঞিঃ বসৰ সাৰক।
আন তেজি নিবন্তবে কৰিয়োক মাত্ৰ পান
নাৰায়ণ নাম অমৃতক ॥ ৮৯ ॥
হে জিহ্বা তঞিঃ সদা আনাত নিদ্ৰয় ভৈলি
কেনে নোবোলস ৰামবাণী।
সংসাৰ সাগৰে ইটো হৰিসে সুদৃঢ় নাৰ
জানি হৰি বুলিয়ো কল্যাণী ॥ ৯০ ॥

হেনয় পৰমানন্দ অমৃতসাগৰে মজি
আচান্ত নকৰি বুদ্ধিক্ষীণ ॥ ৯৮ ॥
হে হৰি সাৰশূন্য মৃগতৃষ্ণাৰ্ণৰজলে
শ্ৰান্ত হয় মহামোহ পাত্ৰেণী।
মান পান আচমন কৰোহো ৰমণ তাতে
কতোহো উপগো তল যাত্ৰেণী ॥ ৯৯ ॥
বস্তু প্ৰকাশ
পৰম অমূল্য ৰত্ন হৰি নামৰ পেড়া
আতি গুপ্ত স্বৰূপে আছিল।
লোকক কৃপায়ে হৰি শঙ্কৰ স্বৰূপে আসি
মুদ ভাসি সমস্তকে দিল ॥ ১০০ ॥
হৰিনাম প্ৰেমৰস অমৃত নিধিক বান্ধি
গুপ্ত কৰি থৈলা দেৱগণে।
দয়ালু শঙ্কৰে পাই তুলি মুদ ভাসি দিলা
সুখে পান কৰে সৰ্ব্বজনে ॥ ১০১ ॥

২৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২৯	৩০	নাম-ঘোষা
হৰিনাম গুপ্ত ভৈল বুলি বঙ্গ কৰে দেৱ সৰ্ব্ব। হেন হৰিনাম ধৰ্ম্ম চূড় কৈলা দেৱতাৰ গৰ্ব্ব।। ১০২।।	মনুষ্যত পূজা বৈল শঙ্কৰে বিদিত কৰি ১০২।।	নাম অচ্যুত কেশৱ বিষ্ণু হংস নাৰায়ণ অষ্ট নাম। পৰম মঙ্গলৰূপ যিটো অহৰ্নিশে লৰে তাৰ পূৰ্ণ হোৱে মনস্কাম।। ১০৫।।	হৰি সত্য জনাৰ্দন অষ্ট নাম। যিটো অহৰ্নিশে লৰে তাৰ পূৰ্ণ হোৱে মনস্কাম।। ১০৫।।	দুঃস্বপ্ন নাশন ইটো দুষ্ট গ্ৰহভয় বিনাশন। পৰম সম্পদ ৰূপ জানি মাধৱৰ নাম সৰ্ব্বদায়ে কৰিয়ো কীৰ্ত্তন।। ১০৮।। মাধৱেৰে আত্মা নিজ মাধৱেৰে ইষ্ট গুৰু মাধৱেৰে দেৱতা পৰম। পৰম ঈশ্বৰ স্বামী জানি মাধৱক ভজা মনুষ্যৰ ইসি নিজ ধৰ্ম্ম।। ১০৯।। পৰম চতুৰ সি সি বুদ্ধিত কুশল আতি যিটো মাধৱৰ গুণ গাৱে। মিছা কলেৱৰগোটে মুকুতি বণিজ কৰি ভৰ তৰি মাধৱক পাৱে।। ১১০।। যিজনে একান্ত চিন্তে মাধৱক ভজি নিতে ফুৰে মাধৱৰ গুণ গাই। দুৰ্লভ অমৃত যেন যিজনে কৰিলে পান মধুৰ পিবাক আৰ নাই।। ১১১।।	
বেদৰ বিহিত যত সৰে হৰিনামৰ কিঙ্কৰ। হেন জানি যিটোজনে সেহিসে পৰম সাধু নৰ।। ১০৩।।	আছে ধৰ্ম্ম সংসাৰত নামৰ কীৰ্ত্তন কৰে ১০৩।।	পৰমাৰ্থ সাৰ মাধৱ মাধৱ নাম মাধৱ মাধৱ হৃদয়ত। নিৰন্তৰে সাধুসৱে মাধৱ মাধৱ নাম উচ্চৰয় সমস্তে কাৰ্য্যত।। ১০৬।। পৰম মঙ্গল ৰূপ মাধৱ মাধৱ নাম যিটো মহাজনে উচ্চৰয়। তাৰ অমঙ্গল ৰূপ গুচয় সংসাৰ ভয় মাধৱৰ নিকট পাৱয়।। ১০৭।।	বচনত সুমৰয় মাধৱ মাধৱ হৃদয়ত। মাধৱ মাধৱ নাম মাধৱ মাধৱ নাম উচ্চৰয় সমস্তে কাৰ্য্যত।। ১০৬।। মাধৱ মাধৱ নাম মাধৱ মাধৱ নাম গুচয় সংসাৰ ভয় মাধৱৰ নিকট পাৱয়।। ১০৭।।		
হৰিৰ গৃহৰ দ্বাৰে ব্ৰহ্মা ইন্দ্ৰ আদি দেৱজাক। হেনয় দ্বাৰত বেদ- হেৰেণ্ণ আমি কমন বৰাক।। ১০৪।।	বেদৰ প্ৰহাৰ যোগ্য প্ৰহাৰ পাইবাৰ যোগ্য ১০৪।।				

নাম-ঘোষা	৩১	৩২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৩৩
ভজ ভাই মাধৱক গাৱ ভাই মাধৱৰ গুণ। নিচিন্তি আপুন মাৰ ছয়ো ভাই পৰ নিপুৰ্ণ।। ১১২।।	স্মৰ ভাই মাধৱক সুখে আপুনাক তাৰ ১১২।।	হেনয় পৱিত্ৰ সিটো পাত্ৰ পাতিবাৰ যোগ্য হয়।। ১১৫।। বাম বাম বাম বাণী যাৰ মুখে প্ৰকাশ কৰয়। চিৰকালে মহাতীৰ্থ তাকো কদাচিতো তুল্য নয়।। ১১৬।। জগত আশ্ৰয় কৃষ্ণ তাহান অব্যয় স্থান তাক প্ৰতি য়েৰে আছে মন। ভগৱন্ত ঈশ্বৰ চৰণপঙ্কজে সদা ছয়ো তেৰে একান্ত শৰণ।। ১১৭।। পৰম নিৰ্মল ধৰ্ম্ম হৰিনাম কীৰ্ত্তনত সমস্তে প্ৰাণীৰ অধিকাৰ। এতেকেসে হৰিনাম এহি সাৰ শাস্ত্ৰৰ বিচাৰ।। ১১৮।। বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম্ম যত যাৰ যেন বিধি আছে তাৰেৰে কেৱলে অধিকাৰ।	জানিবা যজ্ঞত আনি পৰম মঙ্গলৰূপ কৰিয়া পৱিত্ৰ ছয়া ১১৫।। পৰম মঙ্গলৰূপ ১১৬।। ১১৭।। হৰিনাম কীৰ্ত্তনত ১১৮।।	হৰিনাম কীৰ্ত্তনত নাহিকে নিয়ম একো এতেকেসে ধৰ্ম্ম মাজে সাৰ।। ১১৯।।	হৰবাৰ অধমে কেৱলে দোষ দোষ লৱে কৰিয়া বিচাৰ। উত্তমে কেৱলে গুণ লৱয় উত্তমোত্তমে অল্প গুণ কৰয় বিস্তাৰ।। ১২০।। দোষৰ সাগৰ কলি তাকো পৰীক্ষিত বাজা গুণ দেখি কৰিলা বক্ষণ। মহাপাপী অন্ত্যজাতি তৰয় কলিত সুখে মুখে কৰি হৰিৰ কীৰ্ত্তন।। ১২১।। অবিদ্যাজনিত সুখ সত্যলোক আদি কৰি আত নিৰপেক্ষ নিৰন্তৰ। কেৱল চিদাস্ত শুদ্ধি কৰণেৰে মাত্ৰ জানা পুৰুষাৰ্থ মুমুক্শুজনৰ।। ১২২।।
নাম-ঘোষা	৩৪	নাম-ঘোষা	৩৫	৩৬	নাম-ঘোষা
বিদ্যা-অবিদ্যা জন্য কৰিল আপুন মন থিৰ। সকল জগত ইটো পুৰুষাৰ্থ জানিবা জ্ঞানীৰ।। ১২৩।। সমস্তে সুখক তেজি ভকতিক কৰিল আশ্ৰয়। ভকতসৰৰ এহি আনো সুখ অধিক পাৱয়।। ১২৮।। মুমুক্শুজনৰ য়েৰে বিৰকতি ভৈল আতিশয়। কেৱলে আত্মাত মাত্ৰ তেৰে বিধিকিঙ্কৰ গুচয়।। ১২৫।। জ্ঞাননিষ্ঠজনে বিদ্যা- সুখে বিৰকতি ভৈল য়েৰে। বাসুদেৱময় মাত্ৰ বিধিৰ কিঙ্কৰ গুচে তেৰে।। ১২৬।।	সুখে নিৰপেক্ষ ছয়া বাসুদেৱময় মাত্ৰ পুৰুষাৰ্থ জানিবা জ্ঞানীৰ।। ১২৩।। পুৰুষাৰ্থমৰ প্ৰেম ভকতিক কৰিল আশ্ৰয়। পুৰুষাৰ্থ মনোনীত ১২৮।। অবিদ্যা জনিত সুখে ১২৫।। সদায় ৰমণ কৰে ১২৬।। অবিদ্যা জনিত দুয়ো ১২৬।। দেখয় জগত ইটো ১২৬।।	পুৰুষাৰ্থমৰ প্ৰেম ভকতি সুখ মাত্ৰ নিশ্চয় কৰিলা যিটোজন। শৰণ কালৰেপৰা বিধি কিঙ্কৰ গুচি কৰে সদা শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন।। ১২৭।। ভাৰত ৰত্নৰ দ্বীপ মনুষ্য শৰীৰ নৌকা ৰামনাম মহাৰত্ন সাৰ। হেনয় বাণিজ পাই যিটো জীৱ নতৰয় তাত পৰে দুখী নাহি আৰ।। ১২৮।।	ভকতি সুখ মাত্ৰ ১২৭।। ১২৮।।	দাস্তে তৃণ তুলি লেৰেণ্ণ দিয়া মোক সেই উপদেশ।। ১৩০।। তুমি ভক্ত কল্পতৰু বাহিৰে ভিতৰে গুৰু তুমি বিনে নাহি মোৰ আৰ। কৃপা কৰা হে হৰি চৰণত ৰক্ষা কৰি দিয়া মোক সেৱাৰস সাৰ।। ১৩১।। তুমি হৰি কৃপাময় বাহিৰত গুৰু ৰূপে অনুগ্ৰহ কৰি আছা মোক। অন্তৰ্য্যামী গুৰু ৰূপে তাকে সত্য কৰা মোৰ তয় নামে সদা ৰতি হৌক।। ১৩২।। হে কৃষ্ণ হে বাসুদেৱ দৈৱকী নন্দন হৰি নামো নন্দগোপৰ কুমাৰ। কৃপাময় শ্ৰীগোৱিন্দ তয় পদ অৰবিন্দ কৰো মঞি লক্ষ নমস্কাৰ।। ১৩৩।। পদ্মসম নাভি যাৰ প্ৰণামোহে বাৰম্বাৰ নমো দিব্য পদ্মমালাধাৰী।	

৩৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৩৫	৩৬	নাম-ঘোষা
বিদ্যা-অবিদ্যা জন্য কৰিল আপুন মন থিৰ। সকল জগত ইটো পুৰুষাৰ্থ জানিবা জ্ঞানীৰ।। ১২৩।। সমস্তে সুখক তেজি ভকতিক কৰিল আশ্ৰয়। ভকতসৰৰ এহি আনো সুখ অধিক পাৱয়।। ১২৮।। মুমুক্শুজনৰ য়েৰে বিৰকতি ভৈল আতিশয়। কেৱলে আত্মাত মাত্ৰ তেৰে বিধিকিঙ্কৰ গুচয়।। ১২৫।। জ্ঞাননিষ্ঠজনে বিদ্যা- সুখে বিৰকতি ভৈল য়েৰে। বাসুদেৱময় মাত্ৰ বিধিৰ কিঙ্কৰ গুচে তেৰে।। ১২৬।।	সুখে নিৰপেক্ষ ছয়া বাসুদেৱময় মাত্ৰ পুৰুষাৰ্থ জানিবা জ্ঞানীৰ।। ১২৩।। পুৰুষাৰ্থমৰ প্ৰেম ভকতিক কৰিল আশ্ৰয়। পুৰুষাৰ্থ মনোনীত ১২৮।। অবিদ্যা জনিত সুখে ১২৫।। সদায় ৰমণ কৰে ১২৬।। অবিদ্যা জনিত দুয়ো ১২৬।। দেখয় জগত ইটো ১২৬।।	পুৰুষাৰ্থমৰ প্ৰেম ভকতি সুখ মাত্ৰ নিশ্চয় কৰিলা যিটোজন। শৰণ কালৰেপৰা বিধি কিঙ্কৰ গুচি কৰে সদা শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন।। ১২৭।। ভাৰত ৰত্নৰ দ্বীপ মনুষ্য শৰীৰ নৌকা ৰামনাম মহাৰত্ন সাৰ। হেনয় বাণিজ পাই যিটো জীৱ নতৰয় তাত পৰে দুখী নাহি আৰ।। ১২৮।।	ভকতি সুখ মাত্ৰ ১২৭।। ১২৮।।	দাস্তে তৃণ তুলি লেৰেণ্ণ দিয়া মোক সেই উপদেশ।। ১৩০।। তুমি ভক্ত কল্পতৰু বাহিৰে ভিতৰে গুৰু তুমি বিনে নাহি মোৰ আৰ। কৃপা কৰা হে হৰি চৰণত ৰক্ষা কৰি দিয়া মোক সেৱাৰস সাৰ।। ১৩১।। তুমি হৰি কৃপাময় বাহিৰত গুৰু ৰূপে অনুগ্ৰহ কৰি আছা মোক। অন্তৰ্য্যামী গুৰু ৰূপে তাকে সত্য কৰা মোৰ তয় নামে সদা ৰতি হৌক।। ১৩২।। হে কৃষ্ণ হে বাসুদেৱ দৈৱকী নন্দন হৰি নামো নন্দগোপৰ কুমাৰ। কৃপাময় শ্ৰীগোৱিন্দ তয় পদ অৰবিন্দ কৰো মঞি লক্ষ নমস্কাৰ।। ১৩৩।। পদ্মসম নাভি যাৰ প্ৰণামোহে বাৰম্বাৰ নমো দিব্য পদ্মমালাধাৰী।	

নমো পদ্মসম নেত্র পদ যাব শতপত্র
নমো ভকতৰ ভয়হাৰী ॥ ১৩৪ ॥
বসুদেব সূত কৃষ্ণ তুমি ভকতৰ ইষ্ট
কংস চাপুৰাদি বিমৰ্দ্দন ॥
দেৱকী হৃদয়ানন্দ জগতৰ গুৰু কৃষ্ণ
তয়ু পাৰে কৰোহো বন্দন ॥ ১৩৫ ॥
মোৰ সম পাপী লোক নাহিকে ই তিনি লোক
তুমি সম নাহি পাপহাৰী ॥
ই জানি গোবিন্দ মোক যেন যুৱাই কৰিয়োক
তুৱা পদে কৰোহো গোহাৰি ॥ ১৩৬ ॥
সহস্ৰ সহস্ৰ আতি অপৰাধ দিনে ৰাতি
কৰো মঞি মহা মূঢ়জন ॥
আমি প্ৰভু তয়ু দাস আকে মানি জগবাস
ক্ষমিয়োক শ্ৰীমধুসূদন ॥ ১৩৭ ॥
ধৰ্ম্মক জানোহো মঞি তথাপি প্ৰবৃত্তি নাই
অধৰ্ম্মতো নিবৃত্তি নোহয় ॥

হৃদিস্থিত ছয়া তুমি যেন কৰাবাহা স্বামি
হৃষীকেশ কৰিবো তেহয় ॥ ১৩৮ ॥
নজানোহো আৱাহন নজানোহো বিসৰ্জন
পূজামন্ত্ৰ নজানো কিঞ্চিৎ ॥
এতেকে পৰমেশ্বৰ দাস ভৈলো চৰণৰ
মোৰ গতি সাধিবে উচিত ॥ ১৩৯ ॥

নামাৱলী

কৃষ্ হেন শব্দ ইটো পৃথিবী বাচক ভৈল
ণ আনন্দত প্ৰৱৰ্ত্তয় ॥
দুইৰো এক পদ ভৈলে পৰব্ৰহ্মৰূপ কৃষ্ণ
নাম আনন্দক মাত্ৰ কয় ॥ ১৪০ ॥
ঈশ্বৰ পদসেৱা কৰন্তে জীৱৰ যত
কৃশতা গুচয় নিৰন্তৰ ॥
এহি হেতুতেসে জানা ঈশ্বৰক বুলি কৃষ্ণ
প্ৰসিদ্ধ অৱয় মনোহৰ ॥ ১৪১ ॥

নিৰন্তৰে নিজানন্দ- সুখ পৰিপূৰ্ণ ৰূপ
অখণ্ড আনন্দ নুগুচয় ॥
এতেকেসে সদানন্দ নিত্যানন্দ নামে ইটো
ঈশ্বৰকে বুলিয় নিশ্চয় ॥ ১৪২ ॥
ক ঈ শ পদে ব্ৰহ্মা বিষুঃ মহেশ্বৰ
প্ৰতি প্ৰতি তিনিৰো অৱয় ॥
ৰ পদে নাৰায়ণে তিনিকো আছয় ছান্দি
এহি হেতু কেশৰ বোলয় ॥ ১৪৩ ॥
ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ পদ সেৱন্তে জীৱৰ চ্যুতি
গুচয় সংসাৰ অদভূত ॥
এহি হেতুতেসে জানা যতেক মহন্তসে
ঈশ্বৰক বোলয় অচ্যুত ॥ ১৪৪ ॥
ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ পদে ভজিয়া অধমসেৱা
আতিশয় হোৱয় উত্তম ॥
এহি হেতুতেসে জানা লোকত প্ৰসিদ্ধ ভৈল
ঈশ্বৰৰ নাম নৰোত্তম ॥ ১৪৫ ॥

ঈশ্বৰক জানি নৰে ভজিয়া মায়াক তৰে
সিংহ যেন ভ্ৰমন্ত নিৰ্ভয় ॥
এতেকেসে ঈশ্বৰৰ নাম নৰসিংহ ভৈল
মহাজনসকলে কহয় ॥ ১৪৬ ॥
ঈশ্বৰৰ পাদপদ্ম ভজি শুদ্ধচিত্ত ছয়া
অধমো তেজয় বামানয় ॥
এহি হেতুতেসে থাকি নিৰন্তৰে মহাজনে
ঈশ্বৰক বামন বোলয় ॥ ১৪৭ ॥
মোক্ষ আদি কৰি সুখ ঈশ্বৰ সেৱাৰ জানা
অণু একো নুহি সমসৰ ॥
এহি হেতু মহাজনে জানিব পৰমানন্দে
নাম ধৰি আছন্ত ঈশ্বৰ ॥ ১৪৮ ॥
যিহেতু কৃষ্ণসে আত্মা এতেকেসে জীৱৰাশি
নিৰন্তৰে আনন্দ লাভয় ॥
এহি হেতু সৰ্ব্বানন্দ নাম ধৰি আছা হৰি
মহাজনে জানিবা নিশ্চয় ॥ ১৪৯ ॥

যি কাৰণে নাৰায়ণে পঞ্চভূতে পঞ্চবৰ্ণ
মালা পিন্ধি প্ৰকাশ কৰন্ত ॥
এহি হেতু নিৰন্তৰে জানিবাহা বনমালী
নাম ধৰি আছা ভগৱন্ত ॥ ১৫০ ॥
ঈশ্বৰ সেৱাৰ সুখ লভিয়া ইন্দ্ৰিয় জন্য
সুখ জীৱে অধঃকৃত কৰে ॥
এহি কাৰণত সৱে জানিবাহা অধোক্ষজ
নাম ধৰি আছা দামোদৰে ॥ ১৫১ ॥
চৈতন্যত কৰি পৰ মায়াত উপজি যত
আছে তাক ৰমাৱন্ত হৰি ॥
এহিসে কাৰণে জানা পৰম ঈশ্বৰ প্ৰভু
পৰ্শ্বৰাম নাম আছা ধৰি ॥ ১৫২ ॥
চৈতন্য শক্তিৰ দ্বাৰে ইটো জড় জগতক
ৰমাৱন্ত কৰ্ম্ম অনুৰূপে ॥
এতেকেসে ঈশ্বৰৰ পৰম প্ৰসিদ্ধ ৰাম
নাম আক জানিবা স্বৰূপে ॥ ১৫৩ ॥

অনন্ত চৈতন্য আত্মা সদানন্দ ঈশ্বৰত
যোগীজনে সদায় ৰময় ॥
এহি হেতু ৰাম পদে পৰমব্ৰহ্ম স্বৰূপক
কহে ৰামনামৰ অৱয় ॥ ১৫৪ ॥
দুলাড়ি
স্মৰণ মাত্ৰকে যিহেতু দুৰ্য্যোৰ
সংসাৰ দুখ হৰন্ত ॥
এহি হেতুতেসে ঈশ্বৰক হৰি
বোলয় যত মহন্ত ॥ ১৫৫ ॥
আত্মাৰূপে জানা ইটো জগতত
আছন্ত ছয়া প্ৰৱেশ ॥
এহি হেতুতেসে ঈশ্বৰক বিষুঃ
বুলিয় নাম বিশেষ ॥ ১৫৬ ॥
ইন্দ্ৰিয় বৰ্গত যিহেতু ঈশ্বৰ
আছন্ত ছয়া প্ৰৱেশ ॥

এতেকে মহন্ত- সকলে বোলয়
ঈশ্বৰক হৃষীকেশ ॥ ১৫৭ ॥
অন্তৰ্য্যামী ৰূপে যিহেতু জীৱক
সুখ দুঃখ ভুঞ্জাৱন্ত ॥
এতেকেসে পৰ- মাত্মা নাম ধৰি
আছন্ত প্ৰভু অনন্ত ॥ ১৫৮ ॥
পৰম ঈশ্বৰ- স্বৰূপে জীৱৰ
আছন্ত ছয়া আশ্ৰয় ॥
এতেকেসে তাক বুলি নাৰায়ণ
নামৰ দিব্য অৱয় ॥ ১৫৯ ॥
অহঙ্কাৰ আদি একোৱে উপাধি
কৰিতে নপাৰে ছন ॥
এহিসে কাৰণে মহন্তসকলে
বোলে তাক নিৰঞ্জন ॥ ১৬০ ॥
সত্ত্ব ৰজ তম তিনি গুণ বৃত্তি
লুপ্ত তাক নকৰয় ॥

সেহিসে কাৰণে বেদশাস্ত্ৰগণে
বোলে তাক নিৰাময় ॥ ১৬১ ॥
যতেক প্ৰাকৃত আকাৰ বৰ্জিত
ভৈলন্ত যিহেতু হৰি ॥
সেহি হেতুতেসে নিৰাকার নাম
আছন্ত ঈশ্বৰে ধৰি ॥ ১৬২ ॥
মা পদে লক্ষ্মী- দেৱীক বোলয়
তাহান স্বামী ঈশ্বৰ ॥
এতেকেসে তাক বোলয় মাধৱ
মহাজন নিৰন্তৰ ॥ ১৬৩ ॥
জনা পদে মায়- দেৱীক বোলয়
ভক্তৰ মায় মৰ্দন্ত ॥
এহি হেতুতেসে জনাৰ্দন নাম
ধৰি আছা ভগৱন্ত ॥ ১৬৪ ॥
মধুমতী মায় উন্মত কৰায়া
আছে যত জীৱগণ ॥

ভক্তৰ মায়াক পীড়ন নিমিত্তে
বোলয় মধুসূদন ॥ ১৬৫ ॥
গো পদে বেদ ইন্দ্ৰিয়ক বুলি
কৰন্ত তাক পালন ॥
এতেকেসে তাক বোলয় গোপাল
জানিবাহা মহাজন ॥ ১৬৬ ॥
ইন্দ্ৰ আদি দেৱে গোৰ ইন্দ্ৰ পাতি
কৰিলন্ত অভিষেক ॥
পৰম প্ৰসিদ্ধ গোৱিন্দ নামক
ধৰিলা হৰি প্ৰত্যেক ॥ ১৬৭ ॥
দেশ কালে তাক একোৱে প্ৰকাৰে
কৰিতে নপাৰে অন্ত ॥
এহি হেতুতেসে ঈশ্বৰৰ নাম
প্ৰসিদ্ধ ভৈল অনন্ত ॥ ১৬৮ ॥
যত বেদবাদী বেদক বিচাৰি
কৰিতে নপাৰে আদি ॥

এতেকেকে তান	পৰম প্ৰখ্যাত
হুয়াছে নাম অনাদি।।	১৬৯।।
অধম পুৰুষো	হোৱয় উত্তম
ভজিয়া যাৰ চৰণে।	
পুৰুষোত্তম	নামক ধৰিয়া
আছন্ত এহি কাৰণে।।	১৭০।।
ক্ষৰ পদে ইটো	দেহক বুলিয়
অক্ষৰ শব্দে ব্ৰহ্ম।	
দুইতো কৰি হৰি	উত্তম নিমিত্তে
প্ৰখ্যাত পুৰুষোত্তম।।	১৭১।।
প্ৰকৃতি পুৰুষ	দুইতো কৰি পৰ
দুইহানো নিজ কাৰণ।	
পৰম ঈশ্বৰ	নাম ধৰিয়া
আছা তাতে নাৰায়ণ।।	১৭২।।
কৰ্ম অনুসাৰে	ইটো জগতক
পালন্ত হৰি সাক্ষাত।	

এতেকেকে তাক	বুলি বাসুদেৱ
নামৰ ইটো অক্ষয়।।	১৮১।।
হৰিপদ সেৱা	নকৰে নিমিত্তে
মায়ায়ে বান্ধি ফুৰাৰে।	
তাৱত মায়াক	নতৰে হৰিত
শৰণ নলৰে যাৱে।।	১৮২।।
শৰণ	
মঞি দুৰ্বাচাৰ	কেৱলে তোন্দাৰ
অপৰাধী নাৰায়ণ।	
ক্ষমিয়োক হৰি	লৈয়ো দাস কৰি
পশিলো হেৰা শৰণ।।	১৮৩।।
হে কৃষ্ণ স্বামী	তযু পাৰে আমি
কেৱলে শৰণ চাঞেঁ।	
কৰা অনুগ্ৰহ	মায়াৰ নিগ্ৰহ
তেৱেৰে প্ৰভু এৰাঞেঁ।।	১৮৪।।

নমো হৰি পদ-	পঙ্কজ যুগল
বিমল সুখ সাগৰ।	
অনাদি অনন্ত	সন্ত সদাশিৱ
ভগৱন্ত ভৱহৰ।।	১৯২।।
মোহ মায়া বাগ	মদ মল কাম
দন্ত দেষ আদি ভাৰ।	
যি গুৰুজনত	ইসৰ নথাকে
প্ৰণামো তাহান পাৰ।।	১৯৩।।
জয় যদুপতি	গোপাল গোৱিন্দ
যাদৰ মাথৰ বাম।	
ভকতৰ ধন	জীৱৰ জীৱন
কৰোহো পাৰে প্ৰণাম।।	১৯৪।।
নমো নিত্যানন্দ	জগত কাৰণ
বাসুদেৱ ভগৱন্ত।	
নিত্য শুদ্ধ বুদ্ধ	কাম অনিৰুদ্ধ
পুৰুষ প্ৰভু অনন্ত।।	১৯৫।।

এহি হেতুতেসে	জগন্নাথ নাম
আছন্ত হুয়া প্ৰখ্যাত।।	১৭৩।।
ঈশ্বৰৰ সেৱা	কৰন্তে জীৱৰ
গুচয় মায়াৰ ভ্ৰম।	
ব্ৰহ্ম পদে শুদ্ধ	জীৱক বুলিয়
ঈশ্বৰক পৰমব্ৰহ্ম।।	১৭৪।।
অন্তৰ্যামী ৰূপে	জীৱ আদি কৰি
নিয়মন্ত সমস্তক।	
এহি হেতুতেসে	পৰমাত্মা পদে
বুলি জানা ঈশ্বৰক।।	১৭৫।।
ব্ৰহ্ম পৰমাত্মা	কৰিয়া যিহেতু
ঐশ্বৰ্য্য নাহি অন্ত।	
এহি হেতু মহা-	মহন্তসকলে
বোলে তাক ভগৱন্ত।।	১৭৬।।
নিজ ভক্ত পদে	গৰুড়ক ধ্বজ
কৰিলা হৰি যিহেতু।	

হে যদুপতি	মঞিঁ মুচুমতি
নজনো সেৱা তোন্দাৰ।	
কেৱলে তোন্দাৰ	চৰণপঙ্কজে
শৰণ কৰিলো সাৰ।।	১৮৫।।
পুৰুষ উত্তম	পৰম পুৰুষ
পৰম আনন্দ স্বামী।	
তযু পাদপদ্ম-	মকৰন্দ আশে
শৰণ পশিলে আমি।।	১৮৬।।
প্ৰভু ভগৱন্ত	অনন্ত ঈশ্বৰ
প্ৰপন্ন জন তাৰণ।	
তুমি প্ৰিয়তম	পৰম দেৱতা
জানিয়া লৈলো শৰণ।।	১৮৭।।
ভজন	
জয় জয় জয়	কৃষ্ণ কৃপাময়
ভজিলো তোন্দাৰ পাৰে।	

ৰাম নিৰঞ্জন	দানৱগঞ্জ
ভকতৰঞ্জন দেৱ।	
তুমিসি পৰম	গুৰু নাৰায়ণ
তুৰা পাৰে কৰো সেৱ।।	১৯৬।।
উপদেশ	
ৰামকৃষ্ণ নাম	ধৰ্ম অনুপাম
সদায় যিটো সুমৰে।	
যত মহাপাপ	নাম অপৰাধ
সৱে মৰিমূৰ কৰে।।	১৯৭।।
যোৰ সংসাৰৰ	ঔষধ হৰিৰ
তেজিয়া নাম সম্প্ৰতি।	
আৰৰ কমন	উপায়ে পিণ্ডতে
লভিবে আপুনি গতি।।	১৯৮।।
মোৰ ভক্তযুক্ত	যোগীৰো জানিবা
মোতেসে চিত্ত যাহাৰ।	

সেহিসে কাৰণে	মহন্তে হৰিক
বোলয় গৰুড়কেতু।।	১৭৭।।
কাল মায়া আদি	যাহাৰ মনক
কৰিতে নপাৰে কুঠ।	
এহিসে কাৰণে	ঈশ্বৰৰ নাম
প্ৰসিদ্ধ ভৈল বৈকুণ্ঠ।।	১৭৮।।
সদানন্দ আত্মা	চৈতন্য অনন্তে
যিহেতু যোগী ৰময়।	
এতেকেকে ৰাম	পদে পৰব্ৰহ্ম
ৰূপক বুলি নিশ্চয়।।	১৭৯।।
চৈতন্য স্বৰূপে	যিহেতু সদায়ে
ৰমাৱন্ত জগতক।	
এতেকেকে ৰাম	সুমধুৰ পদে
বুলি জানা ঈশ্বৰক।।	১৮০।।
জগততে কৰি	আছন্তে নিৰাস
জগতো তান্তে বসয়।	

তোন্দাৰ চৰণ-	পঙ্কজত মন
মজোক মোৰ স্বভাৱে।।	১৮৮।।
জয় জয় ৰাম	জগত কাৰণ
জগত জীৱন স্বামী।	
পৰম দেৱতা	জানিয়া তোন্দাৰ
চৰণে ভজিলো আমি।।	১৮৯।।
অনাদি অনন্ত	হে ভগৱন্ত
ভজো কৰি প্ৰণিপাত।	
মুকুতি ৰসকো	তেজি মহাজনে
শৰণ লৱে তোন্দাত।।	১৯০।।
নমস্কাৰ	
নমো কৃষ্ণদেৱ	পাপী বুলি কেৱ
মোক মোৰ নোবোলয়।	
পতিত পাৱন	জানিয়ো তোন্দাত
আপুনি গৈলো বিক্ৰয়।।	১৯১।।

জ্ঞান কৰ্ম বিনে	কেৱলে ভক্তিত
পাৰয় সংসাৰ পাৰ।।	১৯৯।।
কেৱলে ভকতি	পুৰুষক তাৰে
সহায় কাকো নচাৰে।	
জ্ঞানে কৰ্মে তাৰে	তাৰিতে নপাৰে
ভকতি নপাৰে যাৱে।।	২০০।।
দুষ্ট কলিসৰ্পে	সৰাকো দংশিলে
হৰাইল চৈতন জ্ঞান।	
ইহাৰ ঔষধ	সুখা ৰামনাম
বিনে নাহি নাহি আন।।	২০১।।
সকল পুণ্যৰ	অৱিনাশী ফল
হৰি গুণনাম সাৰ।	
হৰিক সন্তোষ	কৰাইবাৰ হেতু
নাম বিনে নাহি আৰ।।	২০২।।
বেদে ৰামায়ণে	পুৰাণে ভাৰতে
আদি মধ্য অৱসানে।	

হৰিকেসে মাত্ৰ কহৰে নিশ্চয়
জানা তত্ত্ব এহিমানে ॥ ২০৩ ॥
সত্য অসত্যৰ জড় চৈতন্যৰ
মাজত যিটো প্ৰকাশে ।
তাকে বুলি মন সেহি সিটো পাৰে
যিজনে যাক উপাসে ॥ ২০৪ ॥
মায়া আদি কৰি সমস্তে অসন্ত
জানিবা জড় নিশ্চয় ।
হৰি মাত্ৰ সন্ত চৈতন্য ঈশ্বৰ
পৰম তত্ত্ব নিৰ্ণয় ॥ ২০৫ ॥
বাসুদেৱ বাসু- দেৱ বাসুদেৱ
বুলিয়া যিটো সুমৰে ।
সিটো পুৰুষৰ জানা যম ৰাজা
লিখন মাৰ্জ্জৰ্ন কৰে ॥ ২০৬ ॥
দিব্য সহস্ৰেক নাম তিনিবাৰ
পঢ়ি পাৰে যত ফল ।

একবাৰ কৃষ্ণ- নাম উচ্চৰিলে
পায় তাক সকল ॥ ২০৭ ॥
যতেক অনৰ্থ আছে সংসাৰত
তাতে তিনি বিধ সাৰ ।
কাম ক্ৰোধ লোভ আপুন নাশন
জানি কৰা পৰিহাৰ ॥ ২০৮ ॥
আত্মনাশ হেতু কাম ক্ৰোধ লোভ
নৰকৰ তিনি দ্বাৰ ।
জানি আক তেজি কেৱলে কৃষ্ণৰ
ভকতিক কৰা সাৰ ॥ ২০৯ ॥
কাম ক্ৰোধ লোভ তেজি যিটো জনে
ভজয় কৃষ্ণৰ পাৰে ।
কৃষ্ণৰ কৃপাত হোৱয় কৃতৰ্থ
সুখে মুকুতিক পাৰে ॥ ২১০ ॥
কৃষ্ণকেসে মাত্ৰ ভজে যিটো জনে
অব্যভিচাৰী ভকতি ।

তিনি গুণ অতি- ব্ৰহ্মি ব্ৰহ্মাৰূপ
পাৰে সিটো মহামতি ॥ ২১১ ॥
তিনিগুণময় যত জ্ঞান কৰ্ম
কেৱল বন্ধ কাৰণ ।
জানি তাক তেজি একান্ত ভকতি
ভজিয়া কৃষ্ণ চৰণ ॥ ২১২ ॥
ৰজোগুণ তমো- গুণ যত বৃত্তি
কেৱলে আসুৰী ভাৱ ।
শুধ সত্ত্ব বৃত্তি দেৱৰ সম্পত্তি
লৈয়া ভজা কৃষ্ণপাৰ ॥ ২১৩ ॥
মহন্তৰ সঙ্গে হৰি কথা ৰসে
মনক জিনিয়ো ভাই ।
মায়াক তৰিয়া হৰিক পাইবাৰ
উপায় আৰৰ নাই ॥ ২১৪ ॥
হৰিগুণ নাম শ্ৰৱণ কীৰ্তনে
ভজিয়া হৰি চৰণ ।

মনুষ্য হুইবাৰ এহিমানে মাত্ৰ
জানা নিজ প্ৰয়োজন ॥ ২১৫ ॥
যাহাৰ জিহ্বাত থাকয় সতত
হৰিৰ নাম মঙ্গল ।
সেহিসে মহন্ত তাহাৰেসে মাত্ৰ
সিজয় ধৰ্ম্ম সকল ॥ ২১৬ ॥
সমস্তে শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বক জানিয়া
নেৰয় নাম মুখত ।
সিটো মহাজনে অপ্রয়াসে তৰে
সংসাৰ ঘোৰ দুঃখত ॥ ২১৭ ॥
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল ভাই
তেজিয়া লাজ আলাস ।
শাস্ত্ৰ আচাৰ্যক উপাসা কৰিয়া
বাসনা কৰা বিনাশ ॥ ২১৮ ॥
হৰিৰ কীৰ্তন যিজনে নকৰে
তাত পৰে নাহি দুঃখী ।

হৰিগুণ নাম সন্তোষ অমৃত
পিয়ে যিটো সদা সুখী ॥ ২১৯ ॥
হৰিসে চৈতন্য আত্মা জ্ঞানময়
আৰৰ সমস্তে জড় ।
বেদ বেদান্তৰ সমস্তে শাস্ত্ৰৰ
এহিসে বিচাৰ বড় ॥ ২২০ ॥
দেৱৰো দুৰ্লভ ঈশ্বৰ কৃষ্ণক
ভকতিসে কৰে বশ্য ।
আগম নিগম গীতা ভাগৱত
শাস্ত্ৰৰ এহি ৰহস্য ॥ ২২১ ॥
যম কাল মায়া মৃত্যুৱে বেড়িয়া
আছে বাঘজালি কৰি ।
হেনয় জীৱক কোনে তাৰিবাক
বিনে কৃপাময় হৰি ॥ ২২২ ॥
পাপ সাগৰত তল নিয়াইলেক
বলে কলি দুৰাচাৰ ।

ৰাম নাম বিনে পাপ এৰাইবাৰ
উপায় নাহিকে আৰ ॥ ২২৩ ॥
হৰিত শৰণ লৈয়ো যিটো জনে
সদা ৰামনাম গাৱে ।
হোক বা সকাম নিষ্কাম তথাপি
কলিৰ দোষে নপাৰে ॥ ২২৪ ॥
হৰিগুণ নাম আনন্দ সাগৰে
মজায়ো মন নিপুণ ।
সুখে সংসাৰৰ তাপ এৰাইবাহা
নছাৰিবা হৰিগুণ ॥ ২২৫ ॥
সদায়ে ভাৱিয়ো ৰাম নাৰায়ণ
আলাস কেনে কৰস ।
মুখ মাৰো হৰি- নামৰ নিৱাস
ভুলিয়া কেনে মৰস ॥ ২২৬ ॥
গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল
গোপাল গোৱিন্দ হৰি ।

ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ
বুলিয়ো আনন্দ কৰি ॥ ২২৭ ॥
শীঘৰ কৰিয়া বোলা ৰাম হৰি
বিলম্ব নকৰ ভাই ।
কোননো নায়ক যমৰ দায়ক
হৰিক সুহৃদ পাই ॥ ২২৮ ॥
নমো নিৰঞ্জন দানৰ গঞ্জন
ভকতৰঞ্জন ৰাম ॥
গোপাল গোৱিন্দ মুকুন্দ মুৰাৰি
বোলা ভাই অৱিশ্ৰাম ॥ ২২৯ ॥
হৰিপদে ধৰ অন্যায নকৰ
দুৰ্জনে মন পামৰ ।
সাক্ষী ছয়া হৰি হিয়াৰ ভিতৰে
আছা দেৱ দণ্ডধৰ ॥ ২৩০ ॥
সদা ৰামকৃষ্ণ হৰি বোল ভাই
তেজিয়া মনে কপট ।

হৰিৰ তলপ লৈয়া যমদূতে
চাপিয়া আছে নিকট ॥ ২৩১ ॥
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি বোলা ভাই
নামে নকৰিয়ো হেলা ।
হৰিৰ নামৰ মাৰাত সমস্তে
ভকতি সুখৰ মেলা ॥ ২৩২ ॥
ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম কৃষ্ণ হৰি
ভাৱিয়ো ভাৱক ভাই ।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি গোপাল বুলিয়া
বধিগ্যো যমৰ দায় ॥ ২৩৩ ॥
ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম কৃষ্ণ হৰি
ৰামকৃষ্ণ হৰি ৰাম ।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি বুলিয়া তেজিয়ো
ধৰ্ম্ম অৰ্থ মোক্ষ কাম ॥ ২৩৪ ॥
অঞ্জন আন্ধাৰে পৰিয়া জীৱৰ
জ্ঞানপথ ভৈল নাশ ।

নাম অঞ্জনীয়া বিনে আনমতে
নপাৰে হৰিৰ পাশ ॥ ২৩৫ ॥
ৰামকৃষ্ণ নাম অমৃত সাগৰে
যিটো জনে কৰে কেলি ।
তৃণ সম কৰি সিটো মহাজনে
মুকুতিকো থৰে ঠেলি ॥ ২৩৬ ॥
হৰিপদ মহা- থালী ৰামনাম
অমৃতে আছে ভৰিয়া ।
কপট ঢাকন ভাঙ্গি আৰে ভাই
সন্তোষ ছয়োক পিয়া ॥ ২৩৭ ॥
মহন্তসৰৰ সঙ্গে ৰামনাম
লৈয়ো অঞ্জনীয়া কৰি ।
কপট দুৰাৰ চুৰিয়া হৃদয়
ভাঙাৰে দেখিয়ো হৰি ॥ ২৩৮ ॥
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি ।

৬৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৬৫	৬৬	নাম-ঘোষা
আলাস তেজিয়া জানি মন এক কৰি।। ২৩৯।।	ভজিয়ো হৰিক সদায় মুখত নছাৰিবা বামবাণী।	সমস্তে ধৰ্ম্মৰ নেৰিবাহা হৰিনাম।। ২৪৩।।	ফল ৰূপ জানি ভাৰকসকল হৰিনাম ৰস সাৰ।	ভকতৰ সঙ্গ বৈকুণ্ঠে কৰিয়ো বাস।। ২৪৭।।	হৰি গুণ গাই হৰিব নামৰ ৰেণুকো নোহে সমান।
মহন্তৰ সঙ্গ তেৱেসে চঞ্চল বোল ৰাম হৰি নিত্য নিৰঞ্জন ৰাম কৃষ্ণ হৰি চৈধ্য সাক্ষী সমে ভজিয়ো হৰিৰ তেজিয়ো অন্যত্ৰ কাম।	দুৰাচাৰ মন হৈবে আসি একজানি।। ২৪০।। গোপাল গোৱিন্দ মুকুন্দ যদু মুৰাৰি। যাৰ এক নামে ভৰ তৰিবাৰ পাৰি।। ২৪১।। বোল শুন ভাই অন্যায় নকৰ মনে। যমেৰ দেৱান দেখিয়োক সৰ্বক্ষণে।। ২৪২।। চৰণ পঙ্কজে তেজিয়ো অন্যত্ৰ কাম।	যাক পায়ো মহা- শুনিয়ো সজ্জন হৰি নুসুমৰে গোপাল গোৱিন্দ নিগম নিগুট কৰ কোন কাম তেজিয়ো মুখে আলাস।	মহন্তে কৰয় মুকুতিকো পৰিহাৰ।। ২৪৪।। ভজা নাৰায়ণ এৰিয়া বিষয় ৰাগ। আনসে আচৰে সেহিসে যমেৰ ভাগ।। ২৪৫।। মুকুন্দ শ্ৰীৰাম জয় সনাতন হৰি। হৰিৰ নামক লৈয়োক যতন কৰি।। ২৪৬।। বোল ৰাম ৰাম তেজিয়ো মুখে আলাস।	হেন হৰিনাম হৰিৰ আশ্ৰয় হৰিত বিমুখ বিধিৰ কিঙ্কৰ বিধিৰ ঈশ্বৰ মুকুতসকলো	অমৃত সাগৰে সন্তোষে কৰিয়ো পান।। ২৪৮।। জানিবা নিশ্চয় সুখৰ মূল কাৰণ। দুখৰ কাৰণ জানিবা নিষ্ঠ বচন।। ২৪৯।। যতেক সাধন তাক পাশ কৰি থৈয়ো। হৰিনাম গুণ তাহাতে শৰণ লৈয়ো।। ২৫০।। গাৱে ৰামনাম ৰসত অধিক জানি।

নাম-ঘোষা	৬৭	৬৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৬৯
মৃত্যুৰ মুখত ৰামনাম বিনে মৃত্যু তৰিবাৰ শাস্ত্ৰ গুৰু উপ- বুদ্ধিক সত্ত্ব শাস্ত্ৰ গুৰু উপ- কৰলে শিষ্যৰ গুৰু উপদেশ	পৰি ৰামনাম নলৈবেক কোন প্ৰাণী।। ২৫১।। মৃত্যু এৰাইবাৰ আৱৰ উপায় নাই। ইচ্ছা আছে যাৰ ফুৰা ৰামনাম গাই।। ২৫২।। দেশে শিষ্যসৰে ঈশ্বৰক নেদেখয়।। কৰিয়া শিষ্যসৰে আত্মাক দেখে নিশ্চয়।। ২৫৩।। দেশ-ক্ৰম ৰাম ব্যৱস্থা মাত্ৰ পালন। শুদ্ধ বুদ্ধি মাত্ৰ জ্ঞানৰ হোৱে কাৰণ।। ২৫৪।। লক্ষ শিষ্যসৰে উপদেশ সাৰ ধৰা।	যেৰে ঈশ্বৰক শাস্ত্ৰ গুৰুসৰে শিষ্যসৰে শুদ্ধ- যেৰে শিষ্যসৰে শাস্ত্ৰ গুৰু আপু- হৃদয় স্তম্ভত পৰম সুদৃঢ় ৰামকৃষ্ণ নাম ৰামকৃষ্ণ নাম সদায়ে যিটো পিঙ্কয়।	পাইবা যত্ন কৰি বুদ্ধিক সত্ত্ব কৰা।। ২৫৫।। শিষ্যক কৃপায়ে শুদ্ধ উপদেশ দিব। ভাৱে নধৰিলে তাৰাসৰে কি কৰিব।। ২৫৬।। মহা শুদ্ধভাৱে উপদেশ আচৰয়। নাকো সিটো শিষ্যে তিনিবকো ৰক্ষা কৰয়।। ২৫৭।। কৃষ্ণ চৰণক প্ৰেমজৰী দিয়া ছান্দ। ৰামকৃষ্ণ নাম কৰচ গলত বান্ধা।। ২৫৮।। অভেদ্য কৰচ সদায়ে যিটো পিঙ্কয়।	তিনি গুণবৃত্তি হিৰণ্যকশিপু হৰিনাম মহা- একান্ত শৰণে ইহাত যদ্যপি জ্ঞানে বা অজ্ঞানে তাক মোৰ বুলি গ্ৰাহ্যস্ত হুয়া অস্ত্ৰৰ প্ৰহাৰে তাক আৰ নিবন্ধয়।। ২৫৯।। প্ৰহ্লাদ পুত্ৰক নানান দুৰ্গতি দিল। কৰচ প্ৰভাৱে তান লোম নলৰিল।। ২৬০।। যিটো নাম লৱে ফুৰা হৰি তাক ৰাখি। সঞ্জাত নযাৰা লৈয়ো প্ৰহ্লাদত সাক্ষী।। ২৬১।। মাধৱৰ নাম যিজনে ফুৰে সুমৰি। হাতে অস্ত্ৰ তুলি ৰাখিয়া ফুৰন্ত হৰি।। ২৬২।। গজেন্দ্ৰে শৰণ লৈলা ত্ৰাহি হৰি বুলি।	

৭০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৭১	৭২	নাম-ঘোষা
তাহাক তেখনে কালগ্ৰাহে ধৰি ত্ৰাহি হৰি বুলি ভৃত্য ভয়হাৰী প্ৰপন্নজনৰ হৰিৰ সেৱাত নাম মাত্ৰ লৈলে শুনিয়ো চতুৰ	ৰাখিলন্ত আসি হাতে হৰি চক্ৰ তুলি।। ২৬৩।। সৰাকো গিলয় চেতন নাহিকে মনে। পশিয়ো শৰণে অভয় হৰিচৰণে।। ২৬৪।। অপৰ দেৱতা নাহি হৰি সমসৰ। জানিবাহা হৰি বজ্ৰৰ যেন পঞ্জৰ।। ২৬৫।। প্ৰয়াস নাহিকে জানিবা নিশ্চয় কৰি। হোৱন্ত প্ৰসন্ন কিনো কৃপাময় হৰি।। ২৬৬।। মহন্তসকল ফুৰা হৰি গুণ গাই।	দুৰ্খোৰ কলিত যোৰ কলিয়ুগে যিজনে কেৱলে বিষয় সম্বন্ধ পৰম দুৰ্লভ মনুষ্য জনম হৰিৰ কীৰ্তন হৰিৰ কীৰ্তন হৰিগুণ নাম- কৰয় চিত্ত নিৰ্মল।	হৰিনাম বিনে গতি আনমতে নাই।। ২৬৭।। যত ধৰ্ম্ম কৰ্ম্ম সৰে কৰিলেক দূৰ। হৰিনাম লৱে পুৰুষ সি সি চতুৰ।। ২৬৮।। ইন্দ্ৰিয়ৰ সুখ সমস্ত যোনিতে পাই। হৰিৰ ভকতি মনুষ্যত পৰে নাই।। ২৬৯।। লভিবাৰ ফল হৰিৰ কীৰ্তন মাত্ৰ। কৰি মহাসুখে হোৱে ভকতিৰ পাট।। ২৭০।। শ্ৰৱণ কীৰ্তনে	হৰিৰ চৰণে লভিবাহা সুমঙ্গল।। ২৭১।। খেদ কালগ্ৰস্ত হুয়া বান্ধৱ কৃষ্ণৰ তুমি নিত্য নিৰ- তযু সেৱাচোৰ কিনো অপৰাধ নাম ধৰি ডাকো	কেৱলে ভকতি ২৭১।। ভৈলো অচেতন বয়স গোৱাইলো হেলে। নামক নলৈলো হৰিভকতৰ মেলে।। ২৭২।। জ্ঞান নাৰায়ণ আমিও অংশ তোন্দাৰ। পায়ো মহামায়া মুহিলে মন আন্দাৰ।। ২৭৩।। কৰি আছে আমি মাধৱ বান্ধৱ প্ৰাণ। হিয়াত থাকিয়া কেনে নেদা সমিধান।। ২৭৪।।

নিন্দা

মহাস্তম্ভৰ কেরলে জীৱন
হৰিৰ নাম মঙ্গল।
হেন হৰিনাম নলৈয়া কলিত
কৰিল জন্ম বিফল।। ২৭৫।।
হৰিৰ পৰম প্ৰিয়তম নাই
নিজ ভকতত পৰে।
হেন ভকতক যি জনে নিন্দয়
হৰিকেসে নিন্দা কৰে।। ২৭৬।।
হৰিভকতৰ দায় নধৰয়
যম কাল আৰ কলি।
ইসৰ কথাক যিটো নমানয়
তিনিতো কৰিয়া বলী।। ২৭৭।।
হৰিভকতৰ ছিদ্ৰক নধৰে
দুষ্ট শিৰোমণি কলি।

হেন ভকতৰ কিঞ্চিৎতো ছিদ্ৰক
সজ্জনে থাকে আকলি।। ২৭৮।।
হৰিৰ চৰণ সদা আৰাধন্ত
ব্ৰহ্মা হৰ পুৰন্দৰ।
হেন হৰিপদে শৰণ নলৱে
কোন বুদ্ধিহীন নৰ।। ২৭৯।।
মৃত্যুৰ মুখত সদায়ে পৰিয়া
আছয় যিসৰ নৰে।
সিটো নিদাৰুণে হৰিগুণ নাম
কীৰ্ত্তন কেনে নকৰে।। ২৮০।।
ভাৰত ভূমিত জনম লভিয়া
নভজে হৰি চৰণে।
সিটো জ্ঞানশূন্য পশুতো অধম
জনম লভিল কেনে।। ২৮১।।
মুকুতি সুখকো তেজি মহাজনে
সদা বানামা ধৰে।

হেন হৰিনাম মুখত তেজিয়া
কুমতি মনুষ্য মৰে।। ২৮২।।
মুকুতি সুখকো তেজি মহাজনে
বানামা কৰে আশা।
হেন হৰিনাম নলৈয়া কেমনে
মৰে মলমতি নাশা।। ২৮৩।।
মুখ ভৰি ভৰি বোলা বাম হৰি
অক্ষয় পুণ্যক সাধণ।
বাম নাভাৰিয়া আন আচৰিয়া
কেনে আপুনাক বধণ।। ২৮৪।।
হৰি কীৰ্ত্তনৰ সময়ে যি জনে
থাকে আন কথা পাতি।
অস্তকালে নিয়া যমদূতে ধৰি
কৰে তাক উগ্ৰ শাস্তি।। ২৮৫।।
বেদৰ বহস্য হৰিৰ কীৰ্ত্তন
নুশুনিলে সাৰধানো।

যমৰ কিঙ্কৰে তপত শলাক
বাহৰে তাহাৰ কাণে।। ২৮৬।।
আনন্দ সমুদ্ৰ হৰিৰ কীৰ্ত্তনে
যিটো জনে নেদে চিত্ত।
সিটো মূঢ়মতি হৰিৰ দুৰ্লভ
প্ৰসাদে ভৈল বঞ্চিত।। ২৮৭।।
মুকুতসকলো হৰিৰ কীৰ্ত্তনে
কৰন্ত সদায় ৰতি।
হেন কীৰ্ত্তনত যিটো নেদে চিত্ত
যাইবে সিটো অধোগতি।। ২৮৮।।
কলিত জনম লভিয়া হৰিৰ
নামত নকৰে ৰতি।
সিটো মূঢ়মতি আন কেনমতে
সাধিবে আপুন গতি।। ২৮৯।।
শব্দ ব্ৰহ্মৰ পাৰ ভৈল যিটো
কৃষ্ণত ভকতি নাই।

তাৰ শাস্ত্ৰশ্ৰম শ্ৰমে মাত্ৰ ফল
যেন বাখে বাজি গাই।। ২৯০।।
বাজা প্ৰজা জানি- লোক ভক্তিপছ
শঙ্কৰৰ মত শুদ্ধ।
সিটো মত লাড়ি আন আচৰয়
পৰম সিটো মুগ্ধ।। ২৯১।।
আপুনি পণ্ডিত নুহি মহন্তক
নুপাসিলে কদাচিত।
তথাপিতো গুৰু বোলাৱে কৃষ্ণৰ
মায়ায়ে ছয়া মোহিত।। ২৯২।।
নজানে শাস্ত্ৰক শিষ্যৰ সংশয়
নপাৰে দূৰ কৰিত।
তাৰ উপদেশে আন নতৰয়
আপুনো ভৈল বঞ্চিত।। ২৯৩।।
শাস্ত্ৰমত এৰি যি কথা কহয়
কেরলে পাষণ্ড নয়।

আছোক কৃষ্ণক পাইবে কদাচিত
নুগুচে সংসাৰ ভয়।। ২৯৪।।
অন্ন যোনি কিছো নকৰে বিচাৰ
জাতি কুল ভৈল ভ্ৰষ্ট।
বৈষ্ণৱৰ বৈশ ধৰিয়া ফুৰয়
বেদপছ কৰি নষ্ট।। ২৯৫।।
হৰি হৰি হৰি কিনো ভৈলা আতি
কৃষ্ণৰ মায়াৰ বল।
হৰি ভকতিৰ পছত কপট
পাতিলেক অমঙ্গল।। ২৯৬।।
শাস্ত্ৰৰ বিচাৰে নজানে ভকতি
পৰমার্থ মতি মূঢ়।
হৰিকথা ছলে কৰ্ণত কুমন্ত্ৰ
কহৰে কৰিয়া গূঢ়।। ২৯৭।।
চাৰিও জাতিৰ নিজ পিতৃ কৃষ্ণ
জানিয়া যিটো নভজে।

এহি পাপে নিজ- ধৰ্ম্মভ্ৰষ্ট ছয়া
ঘোৰ নৰকত মজে।। ২৯৮।।
হৰিৰ চৰণ নভজি নকৰে
আপুন দুখ খণ্ডত।
পৰমার্থ তত্ত্ব বিচাৰি কহিয়ো
কেমনে সিটো পণ্ডিত।। ২৯৯।।
আপুন জনম ভাৰত ভূমিত
লভিলেক যিটো নৰ।
হৰিক নভজি কৰিলে বিফল
সিটো শোচ্য সমস্তৰ।। ৩০০।।
হৰিৰ চৰণ নভজি কেরলে
পোষে পুত্ৰ ভাৰ্য্যা মাত্ৰ।
যম ৰাজা বুলি- লন্ত সেহিজন
যম যাতনাৰ পাত্ৰ।। ৩০১।।
হৰিৰ চৰণ নিচিন্তি চিন্তয়
বিষয়ক দিনে ৰাতি।

শাস্ত্ৰৰ সন্মতে জানা সেহি জনে
ভৈল নিজ আত্মঘাতী।। ৩০২।।
প্ৰাৰ্থনা
তুমি সৰ্বসাক্ষী আত্মা হৃষীকেশ
জানাহা মোৰ চিন্তক।
শৰণাগতক মঞি আতুৰক
উপেক্ষা কৰা কিসক।। ৩০০।।
হে কৃষ্ণদেৱ মঞি আতুৰক
চৰণে কৰা উদ্ধাৰ।
তিনি তাপময় সংসাৰ নিকাৰ
সহিতে নপাৰো আৰ।। ৩০৪।।
বাহিৰে ভিতৰে তুমি হৰি গুৰু
আছহা চৈতন্য ৰূপে।
দিয়োক সুমতি তুমি বিনে গতি
নাহিকে কেলে স্বৰূপে।। ৩০৫।।

হৰি ও হৰি ক- কৃষ্ণাসাগৰ
কৰিয়ো কৃপা আত্মাক।
প্ৰিয়তম আত্মা সখা ইষ্ট গুৰু
মানিয়া আছো তোত্মাক।। ৩০৬।।
হে হৰি মোক দুৰাচাৰ বুলি
নকৰিবা পৰিহাৰ।
তুমি বিনে মহা- পতিত পাৰন
কোন দেৱ আছে আৰ।। ৩০৭।।
নমো নমো ৰাম কৃষ্ণ প্ৰভু দেৱ
তুমি মোৰ নিজ গতি।
ছয়োক সদয় যিমতে বহয়
তোত্মাত নিশ্চল ৰতি।। ৩০৮।।
নমো নমো কৃষ্ণ তোত্মাৰ ভকতি
মুকুতিতো কৰি বলে।
মোৰ তাকে মন দিয়োক শৰণ
অৰুণ চৰণ তলে।। ৩০৯।।

৮২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৮৩	৮৪	নাম-ঘোষা
চৰণত ধৰো	কাতৰ কৰোহো ইবাৰ নেৰিয়ো হৰি।	পতিত পাৰন	নাম নাৰায়ণ প্ৰসিদ্ধ সমস্ত জনে।	অনাদি অনন্ত	অচিন্ত্য ঈশ্বৰ তুমিসে নিত্য নিৰ্মল।
পতিত পাৰন	দেৱ নাৰায়ণ নাহিকে তোম্মাত সৰি।। ৩১০।।	আমি মহাপাপী	শৰণে পশিলো বাখিয়ো নিজ চৰণে।। ৩১৪।।	গুচায়ো কুমতি	ভজোহো কেৱলে তোম্মাৰ পদকমল।। ৩১৮।।
এ ভৱসাগৰে	মজি নাৰায়ণ আতুৰ ভৈলো অপাৰ।	হে হৰি মঞিঃ	অনাথক দায়া কৰিয়োক একবাৰ।	হে ভগৱন্ত	ভজোহো তোম্মাৰ অভয় পদকমলে।
দীন অনাথক	তুমি কৃপাময় চৰণে কৰা উদ্ধাৰ।। ৩১১।।	কৃপাৰসে তিস্তি	অৰুণ বৰণ চৰণ ভৈল তোমাৰ।। ৩১৫।।	মঞিঃ অনাথক	বাখিয়ো ঈশ্বৰ অৰুণ চৰণ তলে।। ৩১৯।।
হে হৰি তযু	মায়ায়ে আন্মাক ভাণ্ডিছে কৰি কপট।	কৃপাৰ সাগৰ	দেৱকীনন্দন পূৰিয়ো মনৰ কাম।	হে কৃষ্ণ কৃপা-	ময় প্ৰভু মোক কৰা কৃপা এহিমান।
দূৰ কৰা মায়া	চাপোহো তোম্মাৰ চৰণ ছত্ৰ নিকট।। ৩১২।।	ভকতৰ সঙ্গ	সদা নুগ্ৰচোক মুখে তুৱা গুণ নাম।। ৩১৬।।	তোম্মাৰ চৰণে	ৰহোক আন্মাৰ সদায় নিৰ্মল জ্ঞান।। ৩২০।।
পতিত পাৰন	দেৱ নাৰায়ণ চৰণে মোক উদ্ধাৰ।	কোটি কোটি ঘোৰ	অপৰাধ নিতে কৰো মঞিঃ দুৰাশয়।	জয় জগবন্ধু	জগত কাৰণ নাৰায়ণ নিৰাকাৰ।
আমি পতিতক	পতিত পাৰন নামৰ পৰীক্ষা কৰা।। ৩১৩।।	হে হৰি মোক	দাস হেন মানি ক্ষমিয়োক কৃপাময়।। ৩১৭।।	কেৱলে তোম্মাৰ	চৰণ পঙ্কজে ৰহোক ৰতি আন্মাৰ।। ৩২১।।

নাম-ঘোষা ৮৫

দীন দায়াশীল দেৱ দামোদৰ
দীনক নেৰিয়ো মোক।
হেন কৃপা কৰা তযু পাৰে মোৰ
সহজে ৰতি মিলোক।। ৩২২।।
তোম্মাৰ চৰণ-
সেৱাৰ গোৱিন্দ
নজনো একো উপায়।
যিমতে সেৱাত
ৰহিবো কৰুণা
কৰিতে হৰি যুৱাই।। ৩২৩।।
হে প্ৰাণহৰি
দাস্তে তৃণ ধৰি
মাগোহো তোম্মাৰ পাৰে।
মোৰ মন মজি
তোম্মাৰ পাৱত
ৰহোক ৰতি স্বভাৱে।। ৩২৪।।
জ্বৰ তাপ পীড়া
মৰণ সময়ে
কৰা হৰি কৃপা মোক।
তযু গুণনাম
শ্ৰৱণ স্বৰণ
বচন গোচৰ হোক।। ৩২৫।।

৮৬ নাম-ঘোষা

গোপিনীৰ ধন ব্ৰজৰ জীৱন
মোহন ৰাম গোৱিন্দ।
পৰম সাদৰে
শিৰে তুলি ধৰো
তযু পদ অৰৱিন্দ।। ৩২৬।।
নাম-মহিমা
কৃষ্ণৰ পৰম
নিৰ্মল চৰিত্ৰ
কথাৰ য়েত প্ৰকাশ।
গন্ধা আদি কৰি
যত তীৰ্থ আছে
তেতেসে কৰে নিৱাস।। ৩২৭।।
শ্ৰীৰামনাম
ভকতজনৰ
মহাধন হীৰা বিত্ত।
সংসাৰ সাগৰ
তাৰ দুৰ্গ পাৰ
শ্ৰীৰামনামে নিশ্চিত।। ৩২৮।।
শ্ৰীৰামনাম
মল অৰণ্যৰ
বাড়ৰ অগনি সম।

নাম-ঘোষা ৮৭

শ্ৰীৰাম নাম
মনৰ উৎসৱ
ভদ্ৰতো ভদ্ৰ উত্তম।। ৩২৯।।
নাৰায়ণ নাম
নৰ সমস্তৰ
প্ৰসিদ্ধ চৌৰ বিশেষ।
অনেক জন্মৰ
সঞ্চিত পাতক
স্বৰ্ণে হৰে নিঃশেষ।। ৩৩০।।
ৰাম শব্দৰ
ৰা-পদ ভৈল
প্ৰচণ্ড বহি নিশ্চয়।
ম-বায়ু সমে
অধৰ্ম অৰণ্য
দহিয়া ভস্ম কৰয়।। ৩৩১।।
কুকথা পাৰশু
সংবাদ বিৱাদ
পৰ্ব্বত আতি নিষ্ঠুৰ।
ৰাম কৃষ্ণ নাম-
বজ্ৰক প্ৰহাৰি
কৰা তাক মহিমূৰ।। ৩৩২।।
অপাৰ আনন্দ-
বস ৰাম নাম
মুখত থাকয় যাৰ।

৮৮ নাম-ঘোষা

মুকুতি সুখকো
থৰে পাশ কৰি
আন সুখ কোন ছাৰ।। ৩৩৩।।
যিটো মহাজনে
ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ
ভজয় পদকমল।
কুল উদ্ধাৰিল
আপুন তৰিল
তাৰেসে জন্ম সাফল।। ৩৩৪।।
সুদৃঢ় বিশ্বাস
কৰি যিটোজনে
সদা ৰাম নাম গাৰে।
তাক বাপদায়
দিয়া দুষ্ট কলি
দূৰতো দূৰ পলাৱে।। ৩৩৫।।
অলপ অক্ষৰ
ৰাম কৃষ্ণ নাম
কোমলতো সুকোমল।
ৰাম কৃষ্ণ নাম
সৰাৰো সুহৃদ
মঙ্গলৰো সুমঙ্গল।। ৩৩৬।।
মুকতসৰৰো
মনক টানিয়া
আনয় হৰিৰ গুণে।

নাম-ঘোষা ৮৯

এক প্ৰাণ ছয়া
মহন্তসকলে
গাৱয় কহয় শুনে।। ৩৩৭।।
হৰিৰ নামৰ
অনন্ত মহিমা
জানি মহাজনে গাস্ত।
আপুন নামৰ
মহিমাক হৰি
আপুনি অন্ত নাপাস্ত।। ৩৩৮।।
হৰিৰ নামৰ
অনন্ত প্ৰভাৱ
কোনে কহি পাৰে সীমা।
সংসাৰ বিনাশে
হৰিক প্ৰকাশে
নামৰ মহামহিমা।। ৩৩৯।।
হৰিৰ নামত
একোৱে বিধিনি
নাহিকে জানা নিশ্চয়।
আন যত ধৰ্ম
তাৰো বিধিনি
নামেসে দূৰ কৰয়।। ৩৪০।।
ৰামনাম মহা-
প্ৰমত্ত সিংহৰ
ধ্বনি শুনি ৰিণি ৰিণি।

৯০ নাম-ঘোষা

পাপময় মন্ত-
মাতঙ্গ পলায়
মিলিল হেৰা বিধিনি।। ৩৪১।।
ৰামকৃষ্ণ নাম
কীৰ্তন বাডুৰ-
অগনিৰ শিখা লাগি।
অসুৰ ৰাম্ফস
পাৰশু পিশাচ
পলায় দশোদিশ ভাগি।। ৩৪২।।
জয় জগজীৱ
জগত কাৰণ
জয়তি জগনিৱাস।
তোম্মাৰ ভকতি-
ৰসে মুকুতিকো
কৰে বহু পৰিহাস।। ৩৪৩।।
কৃষ্ণনাম ইটো
পৰম মঙ্গল
যাহাৰ থাকে বাক্যত।
সিটো পুৰুষৰ
ভস্ম ছয়া যায়
মহাপাপ কোটি শত।। ৩৪৪।।
পৰম উজ্জ্বল
হৰিনাম ৰত্ন
কৰ্ত্ত যিটো পিঙ্গয়।

তাহার পুঙ্খ যতেক আছয়
সবাকো শোভা করয় ॥ ৩৪৫ ॥
পৰম প্রশান্ত নাৰায়ণপৰ
মুক্তৰো মাজে বিৰল ।
এহিমনে মাত্ৰ পুৰুষাৰ্থ সাৰ
হৰিৰ সেৱাৰ বল ॥ ৩৪৬ ॥
ধৰ্ম্মে পৃথিৱীৰ আগত কহিলা
ভাগৱত তত্ত্ব ধৰ্ম্ম ।
মুকুতি সুখৰ কেৱল আশ্ৰয়
জানা মাধৱৰ কৰ্ম্ম ॥ ৩৪৭ ॥
কৃষ্ণগুণ নাম ধৰ্ম্মেসে পৰম
মঙ্গলৰো সুমঙ্গল ।
কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তন বসেসে কেৱলে
মুকুতি সুখৰ ফল ॥ ৩৪৮ ॥
যিহেতু কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তন ধৰ্ম্মত
নাহিকে পাত্ৰ নিয়ম ।

কেৱলে কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তনে কৰয়
সমস্তকে নৰোত্তম ॥ ৩৪৯ ॥
অন্যএ সাধনে কোনো বিচক্ষণ
জনক মোক্ষ দিয়ায় ।
কৃষ্ণৰ জন্মৰ কৰ্ম্মৰ কীৰ্ত্তনে
মুকুতিকো বিড়ম্বয় ॥ ৩৫০ ॥
বাম হেন ইটো দুগুটি অক্ষৰ
বলৰ নাহিকে সীমা ।
মুকুতি সুখকো কৰিলে অধীন
আছোক আন মহিমা ॥ ৩৫১ ॥
যিটো ৰুদ্ৰদেৱে পৰম লীলায়ে
জগতকে সংহৰন্ত ।
বামৰ নামৰ তেহো হয় বশ্য
দিনে বাতি সুমৰন্ত ॥ ৩৫২ ॥
নাৰদ সনত- কুমাৰ অনন্ত
শুক মুনি আদি কৰি ।

মুকুতি সুখকো ঠৈলি বাম নাম
সদায় ফুৰে সুমৰি ॥ ৩৫৩ ॥
ইটো বামনামে আপুনাৰ গুণে
ঈশ্বৰকো কৰে বশ্য ।
এতেকে জানিবা বামনাম বিনে
শাস্ত্ৰৰো নাহি বহস্য ॥ ৩৫৪ ॥
চৈতন্য ঈশ্বৰ- আদিত্য যাহাৰ
হিয়াত ভৈলা প্ৰকাশ ।
কালমেঘ প্ৰায় অবিদ্যা আন্ধাৰ
তাহাৰ হোৱে বিনাশ ॥ ৩৫৫ ॥
ভালুক বানৰ ৰাক্ষস তড়িল
ৰামত কৰিয়া সেৱ ।
হেনয় পৰম কৃপালু দেৱতা
ৰাম বিনা নাহি কেৱ ॥ ৩৫৬ ॥
নিৰ্গুণ কৃষ্ণৰ গুণক প্ৰকাশ
কৰিলা শ্ৰীশঙ্কৰে ।

শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰি মহাসুখে
পাপীয়ো সংসাৰ তৰে ॥ ৩৫৭ ॥
পৰম ঈশ্বৰ কৃষ্ণ দেৱতাৰ
গুণৰ নাহিকে অস্ত ।
ইহাৰ তত্ত্বক জানিবা কেৱলে
শঙ্কৰে মাত্ৰ জানন্ত ॥ ৩৫৮ ॥

নাম

বাম কৃষ্ণ হৰি গোপাল গোৱিন্দ
মুকুন্দ মধু মুৰাৰি ।
ভকতৰ ধন হৃদয় ৰঞ্জন
ব্ৰজজন অধিকাৰী ॥ ৩৫৯ ॥
বাম অনন্ত প্ৰভু ভগৱন্ত
ভকত ভয় ভঞ্জন ।
নিত্য নিৰঞ্জন দানৱ গঞ্জন
সজ্জনজন ৰঞ্জন ॥ ৩৬০ ॥

ভাগ্যহীন জনো জপি বামনাম
তৰয় দুষ্টৰ মায়া ॥ ৩৬৮ ॥
কলিৰ লোকৰ ভাগ্যৰ মহিমা
কোনে কহি পাৱে পাৰ ।
হৰিগুণ নাম কলিৰ স্বধৰ্ম্ম
সমস্তে শাস্ত্ৰৰ সাৰ ॥ ৩৬৯ ॥
হৰিকথা বস নিৰ্ম্মল অমৃত
যিটোজনে পান কৰে ।
সংসাৰ মধ্যত সি সি জনে মাত্ৰ
সাফল জীৱন ধৰে ॥ ৩৭০ ॥

বস্ত-প্ৰকাশ

হৰিনাম বসে বৈকুণ্ঠ প্ৰকাশে
প্ৰেমে অমৃতৰ নদী ।
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে পাৰ ভাঙি দিলা
বহে ব্ৰহ্মাণ্ডক ভেদি ॥ ৩৭১ ॥

বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বয়ুপতি
বাঘৰ ৰঘুনন্দন ।
অনাদি অনন্ত শিৱ সনাতন
অচ্যুত জগবন্দন ॥ ৩৬১ ॥
দেৱকী নন্দন বাম নাৰায়ণ
জগতকাৰণ বাম ।
সৰ্বদেৱ শিৰো- মণি নাৰায়ণ
সমস্তে সুখৰ ধাম ॥ ৩৬২ ॥
নিৰাকাৰ নিৰা- ময় নৰোত্তম
নাৰায়ণ নিৰঞ্জন ।
মুকুন্দ মুৰাৰি ভৱভয়হাৰী
ভকতজন ৰঞ্জন ॥ ৩৬৩ ॥
মাধৱৰ নাম বৎসপ্ৰায় ভৈল
ভক্তে তাক লৈয়া যান্ত ।
বেদৰ ঈশ্বৰ হৰি ধেনু যেন
তাৰ পাছে পাছে ধান্ত ॥ ৩৬৪ ॥

প্ৰশংসা

তাৰাসৰে পূজ্য তাৰাসৰে ধন্য
তাৰাসে সুহৃদ জন ।
কলিয়ুগে হৰি আনকো বোলাৱে
আপুনো কৰে কীৰ্ত্তন ॥ ৩৬৫ ॥
হৰিক বান্ধৰ বুলিয়া যিজনে
কৰয় হৰিকীৰ্ত্তন ।
সমস্তে শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বক জানিল
জানা সেই মহাজন ॥ ৩৬৬ ॥
যেৱে হৰিপদে শৰণ পশিয়া
হৰিনাম লৱে মুখে ।
হৰিৰ প্ৰসাদ পাৱয় সিজনে
মায়াকো তড়য় সুখে ॥ ৩৬৭ ॥
ধন্য কলিয়ুগ ধন্য বামনাম
ধন্য ধন্য নৰকায় ।

গোৱিন্দৰ প্ৰেম অমৃতৰ নদী
বহে বৈকুণ্ঠৰ পৰা ।
চাৰি পুৰুষাৰ্থ তাহাৰ নিৰাৰা
হৰিনাম মূল ধাৰা ॥ ৩৭২ ॥
হৰি ভক্তি দান দিয়া জগতক
তাড়িলা সংসাৰ সিদ্ধ ।
হেনয় কৃপালু শঙ্কৰ বিনাই
নাহি নাহি আৰ বন্ধু ॥ ৩৭৩ ॥
হৰি ভকতিৰ পাতিলন্ত হাট
শঙ্কৰে জগত জুৰি ।
ৰামনাম ৰত্ন বেহায়া জগতে
চলয় বৈকুণ্ঠপুৰী ॥ ৩৭৪ ॥
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ হৰি ভকতৰ
জানা যেন কল্পতৰু ।
তাহান্ত বিনায় নাই নাই নাই
আমাৰ পৰম গুৰু ॥ ৩৭৫ ॥

নিবেদন

কতনো অমোঘ অপৰাধ হৰি
কৰিয়া আছে প্ৰচুৰ ।
বুদ্ধিত থাকিয়া নেদাহা সুবুদ্ধি
কৃপাৰ হয় ঠাকুৰ ॥ ৩৭৬ ॥
যিহেতু তোন্ধাৰ চৰণ পঙ্কজে
নভজিলো নাৰায়ণ ।
সিহেতু অনাদি অবিদ্যা আন্ধাৰ
কৰিল জ্ঞান উছল ॥ ৩৭৭ ॥
তুমি নিজ পিতৃ গুৰু ইষ্টদেৱ
নভজো তোন্ধাৰ পাৱে ।
এহি দোষে মোক যমদূতে ধৰি
যাতনা দুখ ভুঞ্জাৱে ॥ ৩৭৮ ॥
তুমি প্ৰিয় আত্মা পৰম দেৱতা
তোন্ধাত ভৈলো বিমুখ ।

এতেকে তোন্দাৰ মায়ায়ে আমাক
দিলেক সংসাৰ দুঃখ ॥ ৩৭৯ ॥

কলিধৰ্ম্ম নিৰ্ণয়

সত্যাৰিৰ লোকে কলিত জনম
বাঞ্ছা কৰে নিৰন্তৰ।
হৰিগুণ গায়া নিশ্চয়ে কলিত
হৈব নাৰায়ণপৰ ॥ ৩৮০ ॥
ঘোৰ কলিয়ুগে পাইলে সৰ্ব ধৰ্ম্ম
বজ্জিত ভৈল নিশ্চয়।
নাৰায়ণপৰ ভৈলে কৃতকৃতা
হোৱয় নাহি সংশয় ॥ ৩৮১ ॥
হৰিগুণ নাম কীৰ্ত্তনে কলিৰ
কল্মষ কৰে বিনাশ।
অনায়াসে ঘোৰ সংসাৰ তৰিয়া
পায় কৃষ্ণৰ পাশ ॥ ৩৮২ ॥

উদয়াস্ত নাহি সন্ধ্যা উপাসনা
কৰিবো কোন সময় ॥ ৩৯০ ॥
যিহেতু গোৱিন্দ নিজ যশপ্ৰিয়
ভকত বৎসল হৰি।
সিহেতু সদায় নামগুণ শুনি
থাকন্ত আনন্দ কৰি ॥ ৩৯১ ॥
পৰম নিৰ্মল ধৰ্ম্ম হৰি যশ
জগত পাৰনকাৰী।
তাতেসে আপুন যশত সন্তোষ
ঈশ্বৰ প্ৰভু মুৰাৰি ॥ ৩৯২ ॥

কৃষ্ণৰ পুৰুষ-লক্ষণ

ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ শুন্যোক মহা-
পুৰুষ লক্ষণ সাৰ।
ত্ৰিগুণীৰ সপ্ত- বক্ত পঞ্চ দীৰ্ঘ
উন্নত ছয় প্ৰকাৰ ॥ ৩৯৩ ॥

যেন কুলবধু নিজ স্বামী তেজি
ভজে গৈয়া উপপতি ॥ ৪০১ ॥
সংসাৰ তৰিতে ইচ্ছা আছে যাৰ
কৰিয়ো হৰি কীৰ্ত্তন।
পৰম নিৰ্মল গতি পাইবা সুখে
ছিণ্ডিয়া কৰ্ম্মবন্ধন ॥ ৪০২ ॥
সকলে নিগম কল্পতৰু তাৰ
ফল মহাভাগৱত।
সেহি ফলৰস হৰিগুণ যশ
পিয়োক সাধুসঙ্গত ॥ ৪০৩ ॥
পৰম কৃপালু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে
লোকক কৰিয়া দায়া।
হৰিৰ নিৰ্মল ভকতি প্ৰকাশ
কৰিলা শাস্ত্ৰক চায়া ॥ ৪০৪ ॥

সমস্ত শাস্ত্ৰৰ পৰম নিৰ্ণীত
হৰিগুণ নাম মাত্ৰ।
কলিৰ পৰম মলিন মনুষ্যে
সি ধৰ্ম্মৰো ভৈল পাত্ৰ ॥ ৩৮৩ ॥
কলিৰ লোকক পৰম দয়ালু
কৃষ্ণে কৰিলন্ত দায়া।
মোৰ নামগুণ গায়া মহাসুখে
তডোক দুস্তৰ মায়া ॥ ৩৮৪ ॥
কলিৰ মনুষ্য ভৈল ধৰ্ম্ম হীন
পাপ সাগৰত মজি।
হেন পাপীসৰো কৃষ্ণগুণ গায়া
তৰয় কৃষ্ণক ভজি ॥ ৩৮৫ ॥
কলিৰ লোকৰ যি ভাগ্য মিলিল
কহিয়া অস্ত নপায়।
নিৰন্তৰে লোক নাৰায়ণপৰ
হোৱে হৰিগুণ গাই ॥ ৩৮৬ ॥

গমন গুণীৰ বচন গুণীৰ
গুণীৰ নাভিকমল।
এহি ত্ৰিগুণীৰ স্মৰণে কৃষ্ণৰ
মিলয় মহামঙ্গল ॥ ৩৯৪ ॥
অৰুণ নয়ন অধৰ দৰ্শন
অৰুণ কৰ চৰণ।
নখ বেখাচয় অৰুণ কৃষ্ণৰ
স্মৰণে দুখতৰণ ॥ ৩৯৫ ॥
সুদীৰ্ঘ নয়ন গ্ৰীৱা বাহু পদ
আৱৰ আঙ্গুলিচয়।
এহি পঞ্চদীৰ্ঘ স্মৰণে কৃষ্ণৰ
মিলে মহামহোদয় ॥ ৩৯৬ ॥
কন্ধ উন্নত জৱ নাসা পদ
উন্নত নখ হৃদয়।
এহি ছয় খান উন্নত কৃষ্ণৰ
স্মৰণে মোক্ষ মিলয় ॥ ৩৯৭ ॥

পদ ॥ ঘোষা ॥

ঈশ্বৰ নিৰ্ণয়

প্ৰকৃতি পুৰুষ দুইবো নিয়ন্তা মাধৱ।
সমস্তৰে আত্মা হৰি পৰম বান্ধৱ ॥ ৪০৫ ॥

শৰণ

হে কৃষ্ণ তযু পাৰে পশিলো শৰণ।
মই অনাথৰ নাথ তুমি নাৰায়ণ ॥ ৪০৬ ॥

ভজন

নাৰায়ণ হৰি বাম গোপাল গোৱিন্দ।
ভজোহো তোন্দাৰ দুই পদ অৰবিন্দ ॥ ৪০৭ ॥

নমস্কাৰ

নমো হৰি নাৰায়ণ বাম বাম বাম।
সৰ্বধৰ্ম্ম শিৰোমণি তুৱা গুণনাম ॥ ৪০৮ ॥

মুকুত কোটিৰো মাজত দুৰ্লভ
জনা নাৰায়ণপৰ।
কলিয়ুগ হেন নাৰায়ণপৰ
হৈবে লোক নিৰন্তৰ ॥ ৩৮৭ ॥
কলিত হৰিৰ কীৰ্ত্তনত সুখে
সৰ্ব পুৰুষাৰ্থ পায়।
হৰিৰ কীৰ্ত্তন বিনায়ে কলিত
আন মহালাভ নাই ॥ ৩৮৮ ॥
কলিৰ মলত মজিলো গোৱিন্দ
গতি মোৰ নাহি আন।
তোন্দাৰ নামক কৰিলো আশ্ৰয়
জানিয়া ধৰ্ম্ম প্ৰধান ॥ ৩৮৯ ॥

হৰবাৰ

চৈতন্য আদিত্য হৃদয় আকাশে
সৰ্বদায়ে প্ৰকাশয়।

যুগধৰ্ম্ম নিৰ্ণয়

মিনতি বচন বোলো সৰ্বজন
শুন্যো শাস্ত্ৰৰ মৰ্ম্ম।
আপুন কুশল চাৰা য়েৰে তেৰে
নেৰিবাহা যুগধৰ্ম্ম ॥ ৩৯৮ ॥
সত্যযুগে ধ্যান ত্ৰেতাযুগে যজ্ঞ
দ্বাপৰ যুগত পূজা।
কলিত হৰিৰ কীৰ্ত্তন বিনাই
আৱৰ নাহিকে দুজা ॥ ৩৯৯ ॥
কলিত হৰিৰ কীৰ্ত্তন এড়িয়া
অন্যত্ৰ ধৰ্ম্ম আচৰে।
মিছাতে কেৱলে শ্ৰম মাত্ৰ পাৰে
একোৱে ফল নৰবে ॥ ৪০০ ॥
কলিত হৰিৰ কীৰ্ত্তন এড়িয়া
আনমতে চাহে গতি।

বন্দোহো গোৱিন্দ বাম মুকুন্দ মাধৱ।
যাক সুমৰণে তৰি পাপ পৰাভৱ ॥ ৪০৯ ॥
নমো কি নমো বাম নমো নাৰায়ণ।
অনাদি অনন্ত সন্ত শিৱ সনাতন ॥ ৪১০ ॥
জয় নমো নাৰায়ণ দেৱকীনন্দন।
পৰম পুৰুষ সদাশিৱ সনাতন ॥ ৪১১ ॥

উপদেশ

হৰি বোল হৰি বোল কৰি মন থিৰ।
তেৱেসে সাফল হোৱে মনুষ্য শৰীৰ ॥ ৪১২ ॥
হৰিগুণ গাৱ ভাই কৰিয়া উৎসৱ।
গুণতেসে তুষ্ট গুণ লুব্ধ মাধৱ ॥ ৪১৩ ॥
আনন্দ কৰিয়া হৰিগুণ গাৱা য়েৰে।
ভৱসিন্ধু তৰিয়া হৰিক পাইবা তেৰে ॥ ৪১৪ ॥
হৰিগুণ নাম গাৱ আনন্দ কৰি মনে।
চিত্তামণি তনু ভাই বিফল কৰ কেনে ॥ ৪১৫ ॥

আন পৰিহৰিয়া হৰিক মনে ধৰা।
হৰিগুণ গায় ভাই জন্ম সফল কৰা।। ৪১৬।।
লৈয়ো হৰিনাম সাতে পাঞ্চে ছয়া সাজু।
আপুন ছৰে পলাইবেক কালমায়া বাবু।। ৪১৭।।
চেতন লভিয়া ভাই ভজিয়ো হৰিক।
আন পৰিহৰি হৈয়ো ভকতি বসিক।। ৪১৮।।
লৈয়ো হৰিনামগুণ বিধিনি বিহীন।
আনন্দে ভাৰিয়ো বাম কিবা বাত্ৰি দিন।। ৪১৯।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বোল ভাই মুখে।
বাম কৃষ্ণ সুমৰি বসিয়া থাক সুখে।। ৪২০।।
বাম কৃষ্ণ হৰি বোল তেজি ভয় লাজ।
হৈবন্ত বেকত হৰি হৃদয়ৰ মাজ।। ৪২১।।
যিটো বাম কৃষ্ণ হৰি বোলয় সৰ্বৰ্থা।
তাৰ সঙ্গ তেজি হৰি যাইব আৰ কোথা।। ৪২২।।
বাম কৃষ্ণ বোল ভাই বাম কৃষ্ণ বোল।
কৌটি কৌটি ব্ৰহ্মাণ্ডে নামৰ নোহে মোল।। ৪২৩।।

বাম কৃষ্ণ ভাৰিতে ছুটয় কালপাশ।
সদা বাম কৃষ্ণ বোল তেজিয়া আলাস।। ৪২৪।।
হৰিগুণ পদসেবা খাণ্ডা ডাটি ধৰা।
মনবৈৰী কাটি সুখে ভৱনদী তৰা।। ৪২৫।।
বাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি।
সদা বাম কৃষ্ণ বুলি যাগো ভৱ তৰি।। ৪২৬।।
ভজিয়ো হৰিক যাত চেতন আছয়।
তেৱেসে এড়াইবা সুখে সংসাৰৰ ভয়।। ৪২৭।।
বাম কৃষ্ণ ভাৰিয়ো মিলোক মহাভাগ।
বাম কৃষ্ণ ভাৰিতে কৃষ্ণক পাইবা লাগ।। ৪২৮।।
হৰিৰ নামত ভাই নেৰিয়ো ভাৰসা।
সকল ধৰ্ম্মৰ হৰিনাম মাজে বাসা।। ৪২৯।।
সন্ত উপদেশে হৰিচৰণে ভজিয়ো।
হৰিনাম নিৰমল আনন্দে মজিয়ো।। ৪৩০।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম।
জন্ম সাফল হৌক জপা অৱিশাম।। ৪৩১।।

মাধৱৰ বঙ্গা দুই চৰণে ধৰিয়া।
বামনাম বস পিয়ো আঞ্জলি ভৰিয়া।। ৪৩২।।
গুণময় সাধ্য সাধনাক পৰিহৰি।
কৃষ্ণকথাৰস পিয়ো কৰ্ণাঞ্জলি ভৰি।। ৪৩৩।।
যত জীৱবাশি ফুৰে কুশলক চাই।
হৰিনাম বিনে তাৰ মহালাভ নাই।। ৪৩৪।।
হৰিগুণ গাৱন্তে কিঞ্চিতে নাই দুঃখ।
গুচে ভয় মিলয় পৰমানন্দ সুখ।। ৪৩৫।।
হৰিকীৰ্ত্তনত যাৰ মিলিল সন্তোষ।
সৰ্বসুখভাগী হোৱে হৰে কলিদোষ।। ৪৩৬।।
লৈয়ো হৰিনাম ভাই তেজিয়া আলাস।
মিলিবে মঙ্গল গুচিবেক ভৱপাশ।। ৪৩৭।।
যিটোজনে ফুৰে সদা হৰিগুণ গায়।
হৰিৰ কৃপাত সিটো সুখে তৰে মায়া।। ৪৩৮।।
বামনাম লৈয়ো ভাই আলাস নকৰ।
নিকট চাপিয়া আছে যমেৰ কিঙ্কৰ।। ৪৩৯।।

কৃষ্ণ কথা গাৱে শুনে যিটো শ্ৰদ্ধা কৰি।
অল্প কালে হিয়াত প্ৰৱেশ হোন্ত হৰি।। ৪৪০।।
অপাৰ আনন্দৰস বাম কৃষ্ণ বাণী।
বাম কৃষ্ণ নাম মুখে নছাৰিবা জানি।। ৪৪১।।
জপ বামনাম ভাই ভাৱকসকল।
বামনাম বিনে নাই পৰমমঙ্গল।। ৪৪২।।
ভাৰিয়ো ভাৱক ভাই বামনাম সাৰ।
নিগমে নকহে বামনাম বিনে আৰ।। ৪৪৩।।
কৃষ্ণপদ সেৱাসুখ পৰম দুৰ্লভ।
হৰিসেৱা ভৈলে আন সকলে সুলভ।। ৪৪৪।।
কৃষ্ণপাদপদ্ম ভৈল যাহাৰ আশ্ৰয়।
তাহাৰেবে গুচয় নিঃশেষ দুখভয়।। ৪৪৫।।
হৰি কীৰ্ত্তনত ভাই নকৰিয়ো হেলা।
এহিসে বাখিবে ঘোৰ সঙ্কটৰ বেলা।। ৪৪৬।।
হৰি পদপঙ্কজত পশিয়ো শৰণে।
দিয়োক একান্ত চিত্ত কৃষ্ণৰ চৰণে।। ৪৪৭।।

দুৰ্লভতো দুৰ্লভ হৰিৰ গুণনাম।
জানিয়া কীৰ্ত্তন কৰা তেজি আন কাম।। ৪৪৮।।
হৰিগুণ কীৰ্ত্তন কলিৰ নিজ ধৰ্ম্ম।
জানিবাহা সমস্তে শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বমৰ্ম্ম।। ৪৪৯।।
বামনাম লৈয়া পাপীজন তৰে সুখে।
হেন হৰিনামৰ ভণ্ডাৰ ভৈল মুখে।। ৪৫০।।
যি মুখে বুলিবে বাম সি মুখে ভণ্ডাৰ।
সদায়ে ভাৰিয়ো বাম ক্ষয় নাহি আৰ।। ৪৫১।।
ভাৰিতে ভাৰিতে বাম বস চড়ে আতি।
আলাস তেজিয়া বাম বোলা দিনে বাতি।। ৪৫২।।
অনন্ত ৰসেৰ নিধি বাম কৃষ্ণ নাম।
মুখ ভৰি ডাকিয়া সদায়ে বোলা বাম।। ৪৫৩।।
সদায়ে ভাৰিতে বাম যাৰ বস বাটে।
বাম কৃষ্ণ নামে আৰ তাহাক নছাড়ে।। ৪৫৪।।
হৰিসেৱা বিনে আন সকলে অসাৰ।
এহিমনে মাত্ৰ সৰ্ব শাস্ত্ৰৰ বিচাৰ।। ৪৫৫।।

নামৰ ভণ্ডাৰ মুখে ভৈল কত ভাগে।
আনন্দে ভাৰিয়ো বাম যাক যত লাগে।। ৪৫৬।।
মনে মুখে এক কৰি সদা বোলা বাম।
লভিবা পৰমানন্দ দূৰ হৈবে কাম।। ৪৫৭।।
বাম কৃষ্ণ নাম যাৰ মুখে ভৈল গীত।
নামৰ প্ৰসাদে সিটো ভৈল কৃতকৃত্য।। ৪৫৮।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বোল ভাই ঝাণ্টে।
নচলিবা তেৱেসে দুৰ্ঘোৰ যমবাটে।। ৪৫৯।।
বাম কৃষ্ণ নামৰসে চিত্তক ভিজাৰ।
বোল বাম কৃষ্ণ হৰি তেজি লাজ ভাৱ।। ৪৬০।।
বাম কৃষ্ণ নামেৰে স্বধৰ্ম্ম ভৈল যাৰ।
যমকাল মায়াৰ গুচিল অধিকাৰ।। ৪৬১।।
বাম কৃষ্ণ নাম যাৰ থাকয় মুখত।
যম যমদূতক নেদেখে সপোনত।। ৪৬২।।
বাম কৃষ্ণ নাম সদা লৱে যিটো নৰে।
যম ৰাজা তাহাৰ লিখন দূৰ কৰে।। ৪৬৩।।

বাম কৃষ্ণ নাম সদা ফুৰে যিটো গাই।
তাহাৰেবে সমস্তে বিধিনি ভৈল ছাই।। ৪৬৪।।

মহিমাযুক্ত উপদেশ

বাম কৃষ্ণ নাম যাৰ মুখত থাকয়।
তাহাৰেবে জানিবা মিলিল মহোদয়।। ৪৬৫।।
বাম কৃষ্ণ কীৰ্ত্তন স্বভাৱ ভৈল যাৰ।
সিয়ো ভৈলা হৰিৰ হৰিয়ো ভৈলা তাৰ।। ৪৬৬।।
বাম কৃষ্ণ নামক সততে যিটো গাৱে।
তাক হৰি বাখিয়া ফুৰন্ত সৰ্বভাৱে।। ৪৬৭।।
বাম কৃষ্ণ নাম যিটো সততে সুমৰে।
হৰিৰ পৰম প্ৰিয় ভৈলা সিটো নৰে।। ৪৬৮।।

আত্ম-উপদেশ

হৰিনাম এৰি মন কি কাম কৰস।
মায়া মোহ জালে পৰি মিছাতে মৰস।। ৪৬৯।।

হৰিনাম ধৰ মন আলাস নকৰ।
আশা নামে নদী মাজে মিছাত নমৰ।। ৪৭০।।
বামনাম লৈয়ো মন বামনাম লৈয়ো।
মিছা আশা লাজকাজ পাশ কৰি থৈয়ো।। ৪৭১।।
বাম কৃষ্ণ বোল মন বাম কৃষ্ণ বোল।
অসাৰ সংসাৰসুখে তাৰ আশা ভোল।। ৪৭২।।
হৰিপদে ভজ মন হৰিপদে ভজ।
ঘোৰ আশানদী মাজে মিছাতে নমজ।। ৪৭৩।।
বামনাম লৈয়ো মন তেজা আশা আন।
ভকতৰ সঙ্গ পাতা নামৰ দেৱান।। ৪৭৪।।
ভজ মন কপট তেজিয়া হৰিপায়।
সৰ্বসাম্প্ৰী হৰিত কপট নুযায়।। ৪৭৫।।
গোপাল গোৱিন্দ বাম বোল পাপী মন।
অন্যায় নকৰ লগে সাম্প্ৰী চৈধ্যজন।। ৪৭৬।।
বাম কৃষ্ণ হৰি নাম বুলিয়ো যতনে।
ব্ৰহ্মাৰো দুৰ্লভ নাম তাৰে হেলা কেনে।। ৪৭৭।।

বাম কৃষ্ণ বোল মন পৰম আনন্দে।
মুকুতি তেজিয়া জপে সনক সনন্দে।। ৪৭৮।।

নিন্দা

বাম বুলি তৰে মহা মহা অস্ত্যজাতি।
যিটো নাম নলৱে হীনতো হীন আতি।। ৪৭৯।।
বাম কৃষ্ণ বুলিয়া সংসাৰ সুখে তৰে।
বাম কৃষ্ণ নুবুলি জন্ম বুঢ়া কৰে।। ৪৮০।।
বামকৃষ্ণ নুবুলি তৰিবা কিসে সমে।
বামনাম নলৈলে ধৰিয়া নিবে যমে।। ৪৮১।।
গাৰো ভোট যৱনে হৰিৰ নাম লয়।
হেনয় নামক কেনে সজ্জনে নিন্দয়।। ৪৮২।।
হৰিনামে কৰে অন্ত্য জাতিকো মুকুত।
সজ্জনে নামক নিন্দে কিনো অদভূত।। ৪৮৩।।
মহাপাপী তৰে হৰিনামৰ কীৰ্ত্তনে।
হেন নাম নলৈয়া সজ্জনে ভৈল কেনে।। ৪৮৪।।

১১৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১১৯	নাম-ঘোষা	১২০	নাম-ঘোষা
দুখময় ক্ষুদ্ৰ বিষয়ক আশা কৰি। একান্তে নভজে পূৰ্ণানন্দ মহাহৰি।। ৪৮৫।। আপুনি নলৰে নাম আনকো নিন্দয়। কোটি জনমকো লাগি দুৰ্য্যোৰ সঞ্চয়।। ৪৮৬।। হৰিনামে কৰে সংসাৰৰ বন্ধ ছেদ। হেন নামে নাহি ইচ্ছা কিনো ভৈল খেদ।। ৪৮৭।। ৰামকৃষ্ণ হৰিনাম নিগম নিগূঢ়। সদা নুসুমৰে কেনে পাপমতি মুঢ়।। ৪৮৮।। হৰিপদ সেৱাসুখ ভকতে জানয়। আনজনে আৰ গন্ধমাত্ৰো নপায়।। ৪৮৯।। হৰিপাৰে শুদ্ধভাৱে যিজনে ভজয়। হৰিনাম লৈয়া সুখে দুৰ্গতি তৰয়।। ৪৯০।। মানৱী জনম পাই হৰি নভজিলা। অৱশ্যে হৈবাহা ভাই তুণ তৰু শিলা।। ৪৯১।। হৰিকীৰ্ত্তনক যিটোজনে হেলা কৰে। আপুনাকে আপুনি বঞ্চিলে সিটো নৰে।। ৪৯২।।	মনুষ্য শৰীৰ পাই কৃষ্ণক নভজে। এহিমানে দোষে ঘোৰ সংসাৰত মজে।। ৪৯৩।। মৃত্যুৰ মুখত পৰি নভজে হৰিক। সিটো অধমৰ জীৱনত ধিক ধিক।। ৪৯৪।। হৰিপদে নভজে শাস্ত্ৰৰ সাৰ বুজি। বেঙ্কমুৱা যমদূতে তাক ফুৰে খুজি।। ৪৯৫।। নৰতনু পায় হৰি নভজে যি নৰে। সংসাৰৰ অনন্ত যোনিত ভ্ৰমি মৰে।। ৪৯৬।। দুৰ্লভ শৰীৰ পাই হৰি নভজিল। দুৰ্য্যোৰ সংসাৰে সিটো চিত্ত নিমজিল।। ৪৯৭।। কলিয়ুগে হৰিনাম নকৰে কীৰ্ত্তন। আপুনাক আপুনি বঞ্চিলে সিটোজন।। ৪৯৮।। হৰি ভজি হৰিনাম নলৰে সাক্ষাত। আপুনাক আপুনি কৰিল আত্মঘাত।। ৪৯৯।। ব্ৰহ্মাৰ প্ৰাৰ্থনী ইটো নৰতনু পায়। নভজিলে হৰিক বঞ্চিলে বিষুংমায়া।। ৫০০।।	একান্ত শৰণে যিটো নভজিলে হৰি। দুৰ্য্যোৰ যাতনা ভুঞ্জিবেক মৰি মৰি।। ৫০১।। হৰিপদসেৱা সৰ্ব্ব শাস্ত্ৰৰ নিৰ্ণয়। মুচমতি মনুষ্যে ইহাক নজনয়।। ৫০২।। হৰিকো প্ৰকাশ কৰে ৰামকৃষ্ণ নামে। হেন নাম নলৈয়া মৰয় কোন কামে।। ৫০৩।।				

মহিমা

ৰাম কৃষ্ণ হৰি নাম মুখে থাকে যাৰ।
সেহিহে হৰিৰ প্ৰিয় হৰি ভৈলা তাৰ।। ৫০৪।।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি যিটো সততে বোলয়।
সিটো মহাজনে মুকুতিকা নগণয়।। ৫০৫।।
ৰাম কৃষ্ণ নাম ভকতৰ মহাধন।
সদা নাম লয় আনন্দ কৰি মন।। ৫০৬।।
অনন্ত নাৰদ শুক সনতকুমাৰ।
তাৰা পাৰে হৰিযশ জানি যোগসাৰ।। ৫০৭।।

নাম-ঘোষা	১২১	নাম-ঘোষা	১২২	নাম-ঘোষা	১২৩
হৰিনাম কীৰ্ত্তনৰ শব্দ তুমুল। আনন্দৰ ভৰে হোৱে ভকত আকুল।। ৫০৮।। ৰামকৃষ্ণ নামৰ দেখিযো কেন বল। অধমকো কৰে নামে পৰম নিৰ্মল।। ৫০৯।। হৰিনামে নাহিকে নিয়ম অধিকাৰী। ৰাম বুলি তৰে মিৰি অসম কছাৰী।। ৫১০।। ৰাম কৃষ্ণ নাম সম নাহিকে বান্ধৱ। ৰাম কৃষ্ণ নামে মিলে পৰম উৎসৱ।। ৫১১।। ভকতজনৰ হৰিনামেৰে সৰ্ব্বস। মুকুতিকা ঠেলি আগ হোৱে হৰিযশ।। ৫১২।। ৰামকৃষ্ণ নামেৰে ছিগুয় ভৱবন্ধ। মিলয় মনত সুখ পৰম আনন্দ।। ৫১৩।। ৰামকৃষ্ণ ভাৱিতে তেজয় কালসাপে। হৰিভকতক দুখ দিবে কাৰ বাপে।। ৫১৪।। হৰিৰ কীৰ্ত্তন শুনি ছয়া মহাভয়। কাল মৃত্যু দুয়ো তৰতৰিয়া কাম্পয়।। ৫১৫।।	কমনে জানিবা হৰিনামৰ মহিমা। ব্ৰহ্মা হৰ অনন্তে নপাৰে যাৰ সীমা।। ৫১৬।। হৰিগুণ নামযশ ভকতি উত্তম। যাৰ ধ্বনি শুনি কাম্পে কলিকাল যম।। ৫১৭।। হৰিনামে যত পাপ সংহৰিতে পাৰে। ততেক পাতকী পাপ কৰিতে নপাৰে।। ৫১৮।। ৰামকৃষ্ণ গোপাল গোৱিন্দ যদুমণি। ৰামকৃষ্ণ নাম মহাপাপৰ অগনি।। ৫১৯।। ৰামকৃষ্ণ নামৰ মহিমা অদভূত। নিকট চাপিয়া কি কৰিবে যমদূত।। ৫২০।। ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ সাৰ। ৰামকৃষ্ণ বিনে বুৰ্ণা আৱৰ বিচাৰ।। ৫২১।। ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ সাৰ। ভাৱিতে পৰম সুখ ভয় নাহি আৰ।। ৫২২।। ৰামকৃষ্ণ নাম সৰ্ব্ব বসেৰ নিৰাস। ৰামকৃষ্ণ ভাৱিতে কৃষ্ণৰ পাৰে পাশ।। ৫২৩।।	আপুন নামৰ সঙ্গ নছাৰন্ত হৰি। যেই নাম সেই হৰি জানা নিষ্ট কৰি।। ৫২৪।। ৰামনাম সম ধৰ্ম্ম নাহিকে নিগমে। যিটো সদা বোলে ৰাম কি কৰিবে যমে।। ৫২৫।। হৰি চৰণত প্ৰেম মিলিল যাহাৰ। আন কোন সম্পত্তি হৰিও ভৈল তাৰ।। ৫২৬।। কৰ্ণাঞ্জলি ভৰি পিয়া হৰি চৰিত্ৰ অমৃত। হৰিৰ নিকট পাৰে হোৱে কৃতকৃত্য।। ৫২৭।। মাধৱৰ নামগুণ কীৰ্ত্তন কৰিয়া। হৰিক পাৰয় সুখে মায়াক তৰিয়া।। ৫২৮।। হৰিগুণ কীৰ্ত্তন নাই একো হানি। শুনন্তে অমৃত সৱে ৰাম কৃষ্ণ বাণী।। ৫২৯।। যাৰ মুখে ৰামবাণী আসে সৰসৰি। জানিবা নিশ্চয় তাত বশ্য ভৈল হৰি।। ৫৩০।। হৰি যাৰ কৃপাৰ পাত্ৰ সি সি জন ভৈল।। ৫৩১।।			

১২৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১২৫	নাম-ঘোষা	১২৬	নাম-ঘোষা
ৰাম কৃষ্ণ নামৰ কল্লোল ৰোল শুনি। বেঙ্কমুৱা যমদূত পলাৱে আপুনি।। ৫৩২।।	প্ৰাৰ্থনা হে প্ৰাণবন্ধু কৃষ্ণ কৃপাৰ ঠাকুৰ। অণু এক কৰা দায়া মায়া হৌক দূৰ।। ৫৩৩।। জয় জয় কৃপাময় দেৱ যদুপতি। তোন্দাৰ চৰণে মাগো অমূল্য ভকতি।। ৫৩৪।। হে হে পৰমানন্দ প্ৰভু কৃপাসিদ্ধ। ভকতি আনন্দ ৰস মাগো এক বিন্দু।। ৫৩৫।। পতিত পড়িয়া ৰৈলো এ ভৱ সাগৰে। পতিত পাৰন নাম ভৈল কিবা তৰে।। ৫৩৬।। অৰুণ চৰণে মই পাপীক তাৰিয়ে। পতিত পাৰন নাম সাফল কৰিয়ে।। ৫৩৭।। আতুৰ ভৈলোহো হৰি বিষয় বিকলে। কৰিয়ে উদ্ধাৰ মোক চৰণকমলে।। ৫৩৮।।	হে কৃষ্ণ কৃষ্ণ নাথ কৰা পৰিত্ৰাণ। তনু নাৰ বুৰি আসে নাহিকে গিয়ান।। ৫৩৯।। নামধন দিয়া মোকে কিনা বনমালী। দাস পায় নলৱা কমন ঠাকুৰালি।। ৫৪০।। নিজ দাস কৰি হৰি মোকে কিনা কিনা। আন ধন নলগায় নামধন বিনা।। ৫৪১।। জয় জয় ৰাম কৃষ্ণ শৰণ তোন্দাৰ। কৃপাৰ সাগৰ কৃপা কৰা একবাৰ।। ৫৪২।। দিয়ো দৰিষন পাৰে পশিলো শৰণ। ভকতজনৰ ধন তুমি নাৰায়ণ।। ৫৪৩।।	নিবেদন যাদৱ যাদৱ যাদৱানন্দ দেৱ। তুমি বিনে সুহৃদ বান্ধৱ নাহি কেৱ।। ৫৪৪।। কমনে ভজিবো হৰি চৰণ তোন্দাৰ। দুৰ্য্যোৰ মায়ায়ে মন মুহিলে আন্দাৰ।। ৫৪৫।।	ৰাম বুলি তৰিবে দঢ়াই আছে মন। তুমি হৰি দীনবন্ধু পতিত পাৰন।। ৫৪৬।। পতিত পাৰন ৰাম কৃষ্ণ কৃপা সিদ্ধ। আমি পতিতক নছাড়াই দীনবন্ধু।। ৫৪৭।। হে হৰি মোৰে প্ৰাণ জীৱন মুৰাৰি। অনাথৰ নাথ ভকতৰ ভয়হাৰী।। ৫৪৮।।	প্ৰশংসা শ্ৰীৰামনামত ৰতি মিলিল যাহাৰ। সি সি ভাগৱন্তে পাৰে সংসাৰৰ পাৰ।। ৫৪৯।। হৰিগুণ ভকতৰ কৰ্ণৰ ভূষণ। যিটো সদা বোলে ৰাম সি সি মহাজন।। ৫৫০।। নিত্যানন্দময় ৰাম ভকতৰ ধন। হৰি বিনে আন ধন সৱে অকাৰণ।। ৫৫১।। সংসাৰত নাহি ধৰ্ম্ম হৰিনাম সম। যিটো সদা বোলে ৰাম সি সি নৰোত্তম।। ৫৫২।।	

আন ধর্ম নাহি হবিনামক উপাম।
হৰিৰ বল্লভ যিটো সদা বোলে বাম।। ৫৫৩।।
বাম কৃষ্ণ নামক আনন্দে যিটো ধৰে।
বংশে সমে তবয় হৰিকো বশ্য করে।।৫৫৪।।
হৰিগুণ গারে যিটো কৰিয়া নিশ্চয়।
হৰিক সুহাদ পারে মুতু কোন হয়।। ৫৫৫।।
যাৰা সৰে বামনাম গায় হৰিষে।
তাপ দূৰ হোরে মনে অমৃত বৰিষে।। ৫৫৬।।
বাম কৃষ্ণ হৰিনাম পৰম অমৃত।
যিটো মহাজনে লরে হোরে কৃতকৃত।।৫৫৭।।
হৰিগুণ কীৰ্তন স্বভাৱ ভৈল যাৰ।
সংসাৰত দুৰ্লভ থাকিল কিবা তাৰ।। ৫৫৮।।
কিনো ভাগ্য কিনো ভাগ্য কলিৰ প্ৰজাৰ।
হৰিনাম কীৰ্তনেসে ধর্ম ভৈল যাৰ।। ৫৫৯।।
হৰিগুণ নামক কীৰ্তন যিটো কৰে।
কালৰ দোষক বঞ্ছলেক সিটো নৰে।। ৫৬০।।

বামনাম লৈয়া পাপীজনো তৰে সুখে।
হেন বামনামৰ ভণ্ডাৰ ভৈলা মুখে।। ৫৬১।।
যিসৰ চতুৰ নৰে বিষুক ভজয়।
পৰম কৃতার্থ ভৈলা সিটো মহাশয়।। ৫৬২।।

কলি ধর্ম

বাম কৃষ্ণ নাম ভকতৰ নৱনিধি।
কলিয়ুগে বেকত কৰিলে কোন বিধি।। ৫৬৩।।
ধন্য ধন্য কলিৰ লোকৰ মহাভাগ।
সৰ্ব ধর্ম ঠৈলি বাম নাম ভৈলা আগ।।৫৬৪।।
কলিত কীৰ্তন যিটো কৰে হৰিনাম।
তাৰ আৰ আচৰিবে নথাকিল কাম।। ৫৬৫।।
নাহিকে কলিত ধর্ম কীৰ্তনত সম।
যিটো গারে হৰিগুণ সি সি নৰোত্তম।। ৫৬৬।।
কলিত কীৰ্তনে মিলিবেক মহাভাগ।
সংসাৰক তৰি মাধৱক পাইবা লাগ।। ৫৬৭।।

নাম

কেশৱ কমলাকান্ত অনন্ত অনাদি।
নিত্য নিৰঞ্জন শুদ্ধ বুদ্ধি বেদবাদী।। ৫৬৮।।
জয় জয় জগতজনক জগজীৱ।
অনন্ত অচ্যুত সনাতন সদাশিৱ।। ৫৬৯।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম।। ৫৭০।।
গোপাল গোবিন্দ বাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ।
কমললোচন হৰি পতিত পাৱন।। ৫৭১।।
বাম নাৰায়ণ হৰি বাম নাৰায়ণ।
বাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন শিৱ সনাতন।। ৫৭২।।
গোপাল গোপীনাথ গোবিন্দ মাধৱ।
জীৱৰ জীৱন যদুনন্দন যাদৱ।। ৫৭৩।।

তাৎপৰ্য্য

বৈকুণ্ঠৰ কল্পতৰু ভাগৱত শাস্ত্ৰ।
ইহাৰ উত্তম ফল হৰিনাম মাত্ৰ।। ৫৭৪।।
হৰিনামে হৰিনামে হৰিনামে গতি।
হৰিনামে ভকতৰ কেৱলে ভকতি।। ৫৭৫।।
কৃষ্ণপাদপদ্ম দুই মোৰ নিজ গতি।
হৰিনাম বিনে আন নজানো ভকতি।। ৫৭৬।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ সাৰ।
বাম কৃষ্ণ বিনে বুণ্টা আৰৰ বিচাৰ।। ৫৭৭।।
শ্ৰীৰামনাম ভকতৰ বিত্ত সাৰ।
সংসাৰ সাগৰে বামনামে দুৰ্গ পাৰ।। ৫৭৮।।
হৰিনাম কীৰ্তনেসে পৰম মঙ্গল।
পায় পৰমানন্দ গুচে কৰ্মমল।। ৫৭৯।।
ব্ৰহ্মা হৰো ভজন্ত হৰিৰ দুই পাৰে।
মুকুতসকলো সদা হৰিগুণ গারে।। ৫৮০।।

বিৰকতি

বিষয়ৰ আশাভঙ্গে ভঙ্কৰ হৰিষ।
দেখয় বিষয়সুখ বিষ্ঠাৰ সদৃশ।। ৫৮১।।
বিষয়ৰ সুখ যত সকলো অসাৰ।
জানিয়া ভকতে তাক কৰে পৰিহাৰ।। ৫৮২।।

ভূতি

মুৰাৰি মাধৱ মধুৰিপু বাম।
তুমি ভকতৰ ধর্ম অৰ্থ মোক্ষ কাম।। ৫৮৩।।
মুৰাৰি মনোহৰ ভগৱন্ত দেৱ।
তুমি বিনে পতিতৰ গতি নাহি কেৱ।। ৫৮৪।।
কিনো কৃপাময় দেৱ প্ৰভু যদুৰায়।
মুখমাজে খেলা নাম সৰ্বক্ষণে পায়।। ৫৮৫।।

লেখাৰি

ঈশ্বৰ নিৰ্ণয়

কৃষ্ণ এক দেৱ দুঃখহাৰী কাল মায়াদিৰো অধিকাৰী
কৃষ্ণ বিনে শ্ৰেষ্ঠ দেৱ নাহি নাহি আৰ।
সৃষ্টি স্থিতি অন্তকাৰী দেৱতান্ত বিনে আন নাহি কেৱ
জানিবা বিষুসে সমস্ত জগতে সাৰ।। ৫৮৬।।
নমো নমো নিত্য নিৰঞ্জন নাৰায়ণ শিৱ সনাতন
অনাদি অনন্ত নিৰ্গুণ গুণনিয়ন্ত।
পৰম পুৰুষ ভগৱন্ত নাহি পূৰ্বৰূপৰ আদি অন্ত
তুমি সৈতন্য সমস্তে ভৱভাৱন্ত।। ৫৮৭।।
ব্ৰহ্মা মহাদেৱ লক্ষ্মী দেৱী কাৰ্যবাক্যমানে থিৰ কৰি
পৰম আনন্দে চৰণ সেৱন্ত যাৰ।
সদা জন্ম জড়া মৃত্যুহীন শ্ৰীমন্ত সুন্দৰ গুণনিধি
বিষুত বিনাই কোন দেৱ আছে আৰ।। ৫৮৮।।

যাৰ পাদোদকে দেৱী গঙ্গা যাৰ বাক্যে ছয়া আছে বেদ
পৰম পতিতো তবয় যাহাৰ নামে।
সৃষ্টি স্থিতি প্ৰলয়ৰ যিটো পৰম কাৰণ নাৰায়ণ
হেন ঈশ্বৰক নভজয় কোন কামে।। ৫৮৯।।
অপাৰ সংসাৰ সিদ্ধু আৰ বিষুসে পৰম পাৰ যত
পাৰ আছে তাতে পৰম্পৰমায়া ৰাপে।
তেস্তে তুমি জানা ব্ৰহ্মপাৰ পৰপাৰভূত যত পাৰ
তাসহাৰ পাৰ বিষুসে পাৰ স্বৰূপে।। ৫৯০।।

শৰণ

শোক মোহ মহাপঙ্ক মাজে অৰ্জুন মগন ভৈলা দেখি
পৰম ঈশ্বৰ দেৱতা নন্দ নন্দন।
কৃপায়ে ঈশ্বৰে তত্ত্ব কহি উজ্জাৰিলা নিজ ভকতক
হেন ঈশ্বৰৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৫৯১।।

নমস্কাৰ

হে কৃষ্ণ ধনঞ্জয় সখা বৃষিকুল শ্ৰেষ্ঠ দুষ্ট ৰাজ
বংশৰ দহন অনন্তবীৰ্য্য গোবিন্দ।
গো বিপ্ৰ দেৱ দুঃখহাৰী যোগেশ্বৰ সমস্তৰ গুৰু
নমো ভগৱন্ত তবু পদ অৰবিন্দ।। ৫৯২।।

উপদেশ

সুৱাসনা দুৰ্বাসনা দুই বন্ধৰ মোক্ষৰ মূল হেতু
গুনা যেনমতে উপজয় পুৰুষত।
সন্তৰ কৃপাত সুৱাসনা সুখে পুৰুষক পাৰে জানা
হোৱে দুৰ্বাসনা সন্তৰ মনকোপত।। ৫৯৩।।
মহন্তৰ বাক্য যিটো ধৰে তাক সুৱাসনা অনুসাৰে
সন্তৰ কৃপাত ভজে গোবিন্দৰ পাৰে।
যিটো মহন্তক নিন্দা কৰে তাক দুৰ্বাসনা বেঢ়ি ধৰে
কৃষ্ণক ভজিবে নপাৰয় মুঢ়তাৰে।। ৫৯৪।।

কৃষ্ণপদ মাত্ৰ সেৱা কৰে সমস্তে কামনা পৰিহৰে
বেদব্যৱহাৰ কদাচিতো নলক্ষ্যে।
কৃষ্ণপদসেৱা সুখমানে কৰে অনুভৱ সৰ্বক্ষণে
ইহাক মহন্ত বুলিয় জানা নিশ্চয়।। ৫৯৫।।
গুনিয়ো সজ্জন শাস্ত্ৰসাৰ সকলে সম্পত্তি জানা তাৰ
হৰিভক্তিৰসে সন্তোষ মন যাহাৰ।
চৰ্মৰ নিশ্চিত পানৈমুড়ি চৰণ ঢাকিল যিটোজনে
য়েন সৰে ভূমি চৰ্মাবৃত ভৈল তাৰ।। ৫৯৬।।
অন্তৰত এক ঈশ্বৰক দেখিয়োক নানা বাহিৰত
অন্তৰত বোধ বাহিৰত জড়প্ৰায়।
বুদ্ধিত সমস্তে তেজিয়োক বাহিৰত সঙ্গ দেখায়োক
এহিভাৱে ৰাম লোকত ফুৰা বেড়ায়।। ৫৯৭।।

ছবি

অবিৰক্ত ভকতৰ বেদ লক্ষ্যবাৰ দোষ
জানিবা ইহাক নিশ্চয়।

পৰম বিৰক্ত যিটো কৃষ্ণৰ ভকত ভৈল
তাৰ একো নাহিকে নিৰ্ণয়।। ৫৯৮।।

লেখাৰি

তাৰত কৃষ্ণৰ ভক্ত নৰে ভক্তি অবিৰোধী কৰ্ম কৰে
কৃষ্ণৰ কথাত বতি যাবে নুপজয়।
যোৱে ভৈল কৃষ্ণকথা বত নিতা নৈমিত্তিক আদি যত
কথাৰ বিৰোধী জানিয়া সৰে তেজয়।। ৫৯৯।।
সমস্ত তপকে আচৰোক পৰোক পৰ্বতে উঠি যত
তীৰ্থত ভ্রমোক পঢ়োক বেদনিচয়।
যজোক সমস্তে যজ্ঞচয় যোগক জানোক সমস্তয়
হৰি বিনে কদাচিতো মুতু নতৰয়।। ৬০০।।
মহন্তসৰৰ সঙ্গ লৈয়া হৰিত একান্তে চিত্ত দিয়া
পৰম আনন্দে গাৱে হৰিগুণনাম।
সহজে দয়ালু দেৱ হৰি লৈৱে আপুনাৰ দাস কৰি
হৰিদাস ভৈলে হৈবা ভাই পূৰ্ণকাম।। ৬০১।।

তোন্ধাৰ প্ৰগল্ভ শ্ৰৌচি শুনি সমস্তে কুতৰ্ক পৰিহৰি
গুৰুত্বে তোন্ধাত কৰিবে সৰে আশ্ৰয়।। ৬০৯।।
আন্ধাৰ নিৰ্মল ভকতিত দুৰাচাৰো তৰে কোন চিত্ৰ
আন্ধাক ভজিয়া চাওলো তাৰে সংসাৰ।
স্বী শূদ্ৰ বৈশ্য আদি যত বিযয়ত মাত্ৰ সদা বত
মোক ভজি সুখে ইসৰো হোৱে উদ্ধাৰ।। ৬১০।।
ব্ৰাহ্মণ ক্ষত্ৰিয় পুণ্যতনু মোক ভজি তৰিবেক পুনু
আত আদভূত নাহিকে কোনো সংশয়।
ৰাজস্বৰিতনু আছা পায় অনিত্য অসুখ লোক জানি
আতি শীঘ্ৰে মোক ভজা সখি ধনঞ্জয়।। ৬১১।।
মোতে মাত্ৰ সদা দিয়া মন মোৰ ভক্ত হোৱা সৰ্বক্ষণ
মোক পূজা মোকে মাত্ৰ কৰা নমস্কাৰ।
কহিলো তোন্ধাত সত্য বাণী পাইবা সুখে মোক মহামানী
তুমি প্ৰিয়তম সুহৃদ সখি আন্ধাৰ।। ৬১২।।
ভগৱন্ত দেৱ নিগদতি শুনিয়ো অৰ্জুন মহামতি
তোন্ধাত কহেগে পৰম ইটো বহস্য।

লেখাৰি

জানা শ্ৰীৰাম নাম নিজ সমস্তে মন্ত্ৰৰ মূল বীজ
সঞ্জীৱনীপ্ৰায় যাৰ মনে প্ৰৱেশয়।
যদি হলাহল পান কৰে প্ৰলয় বহ্নিত যদি পৰে
মৃত্যুৰ মুখত প্ৰৱেশিলে নাহি ভয়।। ৬২১।।
পূৰ্ণ শশী পূৰ্ণ দুক্ষসিদ্ধি সিমত প্ৰকাশ নকৰয়
কমনীয় লক্ষ্মী বদনো সিমত নয়।
ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ পাদপদ্ম ভজি স্পৃহাহীন ভৈলা সিটো
সিটো মনগোটে যিমতে শোভা কৰয়।। ৬২২।।
শ্ৰীমুকুন্দৰ নামগুণ কীৰ্ত্তন প্ৰকাশ যিদিশত
সি দিশক প্ৰতি নমস্কাৰ যিটো কৰে।
চিদানন্দ ঘন স্বৰূপত ঈশ্বৰ কৃষ্ণত নিত্যগত
পৰম আনন্দ কৰে সিটো সাধু নৰে।। ৬২৩।।
হৰিভক্তি ৰাজমাৰ্গে গুৰু-পদ নখ চন্দ্ৰ প্ৰকাশিত
শ্ৰুতি জননীৰ পদপঙ্খ অনুসৰি।

মহিমায়ুক্ত উপদেশ

ব্যাস নিগদতি লুক্ৰমতি শুনিয়ো আনন্দে কৰ্পপাতি
দেগ্ৰে উপদেশ উৰ্দ্ধ বাহ উচ্চ কৰি।
এহিমানে মাত্ৰ মহামন্ত্ৰ সংসাৰ দুৰ্য্যোৰ বিযহাৰী
নমো নাৰায়ণ বুলিয়োক মুখ ভৰি।। ৬০২।।
সকলে নিগম কল্পতৰু তাৰ ফল মহাভাগৱত
শুকমুখে আসি ভূমিত ভৈলা বিদিত।
বসত চতুৰ যিটোজন কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া মন
পৰম সন্তোষে পিয়োক বস অমৃত।। ৬০৩।।
হৰিক সততে স্মৰা প্ৰজা সমস্তে পুণ্য হৈসে ৰাজা
হৰিক স্মৰণে সিজয় পুণ্য কিঙ্কৰ।
নপাসৰিবাছ কদাচিত শুনা কথা ইটো বিপৰীত
হৰি পাসৰিলে সিজ পাপ নিৰন্তৰ।। ৬০৪।।
শুনিয়ো পাৰ্বতী তুমি এৰেবাম ৰাম ৰাম বোলা যোৱে
তোমাৰ বদন হৈবেক শ্ৰেষ্ঠ অমূল্য।

ঐশ্বৰ্য্য বিভূতি বলে সমে জানে যিটো মোক নৰোত্তম
সিও ভৈল মোৰ তাৰ ভৈলো মঞি বশ্য।। ৬১৩।।
অসম্মুত্ৰাৰে যিটোজনে উত্তম পুৰুষ মোক মানে
তাকে সৰ্ববৈভা বুলিয় সখি অৰ্জুন।
সিটো সমস্তকে পৰিহৰি কায় বাক্য মনে যত্ন কৰি
ভজয় আন্ধাক পুৰুষ সিটো নিপুণ।। ৬১৪।।
মোত হস্তে হোৱে চৰাচৰ মোতেসে প্ৰবৰ্ত্তে নিৰন্তৰ
ইহাক অৰ্জুন জানে যিটো মহাজন।
পৰম বিৰেকী সিটোজন মোৰ ভাৱ যুক্ত ছয়া মন
মোক মাত্ৰ ভজে শ্ৰৱণ কৰি কীৰ্ত্তন।। ৬১৫।।
মোতেসে কেবলে দিয়া চিত্তমোতে মাত্ৰ প্ৰাণ অৰ্পি নিত
অন্যোঅন্যো মিলি মোকেসে বোধ কৰাৱে।
মোক মাত্ৰ কহে সৰ্বক্ষণে পৰম সন্তোষ লভি মনে
আনন্দসাগৰে মজি ৰহে প্ৰেমভাৱে।। ৬১৬।।
বহস্যক জানে যিটো লোক সততে কীৰ্ত্তন কৰে মোক
ধৰি দৃঢ় ব্ৰত কৰি যত্ন বিপৰীত।

নিন্দা

ফুৰো ছয়া আমি আনন্দিত স্থলন নাহিকে কদাচিত
মহাজনসৰ জানিবা নিশ্চয় কৰি।। ৬২৪।।

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে প্ৰকাশিলা গোৱিন্দৰ গুণনাম যশ
জগতৰ লোকে পৰম আনন্দে গাৱে।
হেনয় শঙ্কৰ গুৰু বিনে কমন কাৰণে আন জনে
লোকৰ মাজত আপুনি গুৰু বোলাৱে।। ৬২৫।।
বিষ্ণুৰ সহস্ৰনাম সদা আছন্তো জিহ্বায়ৈ তাক এড়ি
সদায় বিৰোধ বচন মাত্ৰ ৰটয়।
বুদ্ধি বিযুক্ততত্ত্ব পৰিহৰি অসন্ত বস্তত ৰতি কৰি
যেন বৈশ্য জাৰপতিত মাত্ৰ ৰময়।। ৬২৬।।
সমস্তৰে আদি নৰতনু উদাম কোটিয়ো নপায় পুনু
কোনো ভাগ্যোদয়ে পায় নাৰ দৃঢ় আতি।
গুৰু ভৈলা আৰ কৰ্ণধাৰ কৃষ্ণে ভৈলা অনুকূল বায়ু
তথাপি সংসাৰ নতৰয় আত্মযাতী।। ৬২৭।।

ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম বুলি ৰামতে ৰমোহো সৰ্বক্ষণে
জানা ৰামনাম সহস্ৰ নামৰ তুল্য।। ৬০৫।।
বেদাগম আদি কৰি যত বিস্তৰ শাস্ত্ৰত নাহি কাজ
বিস্তৰ তীৰ্থত নাহি কিছু প্ৰয়োজন।
সংসাৰ তৰিতে খোজা যোৱে আপুন মোক্ষৰ হেতু তেৱে
গোৱিন্দ গোৱিন্দ বেকতে বোলা বচন।। ৬০৬।।
মাধৱে বোলন্ত ধনঞ্জয় মহা দুৰাচাৰো আতিশয়
আন দেৱ তেজি মোকেসে মাত্ৰ ভজয়।
তাকেসে পৰম সাধু বুলি মানিবা মনত সৰ্বক্ষণে
যিহেতু সম্যকে কৰিল মোক নিশ্চয়।। ৬০৭।।
ভক্তিৰ মহিমা বিপৰীত অধৰ্ম্ম তেজিয়া ধৰ্ম্মচিত্ত
হোৱে শীঘ্ৰে মোক ভজি জানা কুন্তীসূত।
আক যি কুতৰ্কী নমানয় তথা গৈয়া বায়া বাদ্যচয়
বাছ মেলি কৰা অঙ্গীকাৰ অদভূত।। ৬০৮।।
মোহোৰ পৰম ঈশ্বৰৰ দুৰাচাৰ ভক্তো নোহে নষ্ট
কিন্তু সিটো ভক্ত কৃতার্থ আতি হোৱয়।

মোৰ সৰ্বোত্তম দুই পাৱে কৰে নমস্কাৰ ভক্তিভাৱে
তাৰ মোৰ এড়াএড়ি নাহি কদাচিত।। ৬১৭।।
মাধৱে কহন্ত অৰ্জুনত শুনা ইটো পৰমাৰ্থতত্ত্ব
ভকতেসে মোৰ মহিমা জানে নিঃশেষ।
তত্ত্বৰূপে সখি জানি মোক তৰিয়া দুৰ্য্যোৰ দুঃখশোক
অন্তকালে গৈয়া আমাত হোৱে প্ৰৱেশ।। ৬১৮।।
কৃষ্ণ নিগদতি সব্যাসচী পৰমাৰ্থ তত্ত্ব লৰা বাছি
সদৃঢ় বিশ্বাসে শৰণ লৈয়ো আন্ধাত।
মোতে মাত্ৰ সদা দিয়া চিত্ত গায়ো মোৰ গুণনাম গীত
সকলে শাস্ত্ৰৰ কহিলো সাৰ সাক্ষাত।। ৬১৯।।

ছবি

ভগৱন্ত ভক্তিয়ুক্ত পুৰুষৰ আত্মবোধ
মাধৱৰ প্ৰসাদে মিলয়।
কৃষ্ণৰ কৃপাত জানা গুচয় সংসাৰ ভয়
এহিমানে গীতাৰ নিৰ্ণয়।। ৬২০।।

মাধৱে বোলন্ত শ্ৰুতি স্মৃতি মোৰ আজ্ঞা বাণী জানা নিষ্ঠি
যিটোজনে আকে উলিষ্ণিয়া প্ৰবৰ্ত্তয়।
ভৈল সিটো মোৰ আজ্ঞাছেদী মোক দেখ কৰিলেক আতি
মোৰ ভক্ত হস্তো বৈষ্ণৱ সিটো নোহয়।। ৬২৮।।
যত উগ্ৰ তপ জ্ঞান গুণ যাগ যোগ যজ্ঞ দান পুণ্য
কিবা প্ৰয়োজন সাধিবেক তাসম্বাৰ।
কৃষ্ণ জগতৰ গুৰু নিষ্ঠ মোক্ষসুখপ্ৰদ দেৱ ইষ্ট
তাহান চৰণে ভকতি নাহিকে যাৰ।। ৬২৯।।
শিশুৰ বিষয় আশা আগ যুৱা সেৱা কৰে পায় লাগ
বৃদ্ধে ভোগ কৰি পিঠি দিলে বিষয়ক।
হৰি ভকতক পৰিহৰি বৃদ্ধে বিষয়ক টেৰ কৰি
পুনু পালটিয়া নিৰেখি আছে কিসক।। ৬৩০।।
বালকে কৰোক বহমান যুৱায়ে সেৱোক পাৰেমান
বৃদ্ধে বিষয়ৰ বহিৰ্ভূত হৈয়া বৈল।
ভোগ কৰিবাক নপায় তথাপিতো আশা নছাড়য়
হৰি হৰি হৰি কিনো বিপৰীত ভৈল।। ৬৩১।।

বৃদ্ধসরে জানা বিষয়ক ভোগ কৰিবাক নপাৰয়
ভক্তিহীন বৃদ্ধে তেজিতে সমর্থ নয়।
দশন বিহীন কুতা যেন হাড় চোৰাইবাক নপাৰয়
জিহ্বা লড়বড় কৰি মাত্ৰ চেলেকয়।। ৬৩২।।
বৈষ্ণৱ নিন্দুক সূচকক বিষ্ঠা লুঠা গ্ৰাম্য শূকৰক
বিধাতায়ে দুইকো স্ৰজিলন্ত দয়াতৰে।
সূচকে জানিবা নিৰন্তৰে সাধুসকলক শুদ্ধি কৰে
যিমতে শূকৰে গ্ৰামক শোধান কৰে।। ৬৩৩।।
মৃগ মীন মহাসাধু নৰে মনৰ সন্তোষে তৃণ জলে
হিংসাশূন্য হুয়া থাকয় জীৱন ধৰি।
তথাপিহে ইটো ত্ৰিতয়ৰ কৈৰ্ত্তি পিণ্ডন ব্যাধসৰ
ইটো জগতত তিনি অকাৰণ বৈৰী।। ৬৩৪।।
সমস্তৰে আত্মা নাৰায়ণ আত্মসুখে বতি সৰ্বক্ষণ
এহি হেতু হৰি সমস্ত প্ৰাণীতে সম।
তাক যিটো ভজে সুখে তৰে নভজি সংসাৰ মজি মৰে
কৃষ্ণক বিষম বোলয় কোন অধম।। ৬৩৫।।

আত্ম নিন্দা
হৰিসে কেবল সঞ্চা মাত্ৰ বাম বাম বাম বাম বাম
তান্ত বিনে মিছা যত দেখি শুনি মানে।
তাক যিটো মিছা কৰি আশা বাম বাম বাম বাম বাম
দুৰাচাৰ মন মৰস কেনে অজ্ঞানে।। ৬৩৬।।
মহিমা
বা-শব্দক উচ্চৰন্তে বাম বাম বাম বাম বাম
মুখ হস্তে বাজ হুয়া পলায় পাপমানে।
পূণ্যমানে হোয়ে অভাঙৰে বাম বাম বাম বাম বাম
ম-বুলি আতি কপাট মাৰয় টানে।। ৬৩৭।।
কৃষ্ণ প্ৰিয়তম আত্মা নিজ বাম বাম বাম বাম বাম
যাত হস্তে অণুমাট্ৰকো ভয় নুশুনি।
আক যিটো জানে সেইজনে বাম বাম বাম বাম বাম
বিদ্যারন্ত গুৰু সেইসে হৰি আপুনি।। ৬৩৮।।
অনন্ত শক্তি তুমি বাম লক্ষ্মণ সূত্ৰীৰ বিভীষণ
হনুমন্ত আদি মহা মহা বীৰগণে।

আন তৰু লতা পৰ্ব্বতক কতেক যোজন সমুদ্ৰক
সেতু বান্ধি পাৰ ভৈলাহা মহা যতনে।। ৬৩৯।।
হে প্ৰাণপ্ৰভু বধুপতি বাম বাম বাম বাম বাম
তোদ্ভাত কৰিয়া তযু গুণনাম চাৰ।
বিনা সেতুবন্ধ কৰি নৰে বাম বাম বাম বাম বাম
অপাৰ সংসাৰ সমুদ্ৰৰ হোৱে পাৰ।। ৬৪০।।
কৃষ্ণ কৃষ্ণ কৃষ্ণ বুলি যিটো অন্তকালে নিজপ্ৰাণ তেজে
আদ্যৰ শব্দে মুকুতি তাক দিৱয়।
আৰ আক কিবা দিবো বুলি আউৰ দুইপদে লজ্জা হুয়া
খণী ভৈলো বুলি নমাইয়া মাথ থাকয়।। ৬৪১।।
হে কৃষ্ণ তযু পদমূলে একান্ত শৰণ লৰে যিটো
কোন লাভ ইটো এড়াইবে কালৰ ভয়।
তযু ভকতৰ সঙ্গগোটে সৰ্ব পুৰুষাৰ্থৰাশি শিৰে
চড়িয়া কৌতুকে অতান্ত নৃত্য কৰয়।। ৬৪২।।
পৰম দুৰ্বোধ্য আত্মতত্ত্ব তাৰ জ্ঞান অৰ্থে হৰি যত
নীলা অবতাৰ ধৰা তুমি কৃপাময়।

তাহান চৰিত্ৰ সুধাসিদ্ধ তাত ক্ৰীড়া কৰি দীনবন্ধু
চাৰি পুৰুষাৰ্থ তৃণৰ সম কৰয়।। ৬৪৩।।
উৰুফ্ৰম পদবেণু সেৰি ছয় উৰ্মি জিনিলেক যিটো
সিটো পুৰুষৰ জানিবা আশ্চৰ্য্য নাই।
আকসে আশ্চৰ্য্য বুলি ধৰি যাৰ নাম একবাৰ স্মৰি
চাণ্ডালো সম্প্ৰতি সংসাৰবন্ধ এড়ায়।। ৬৪৪।।
কৃষ্ণক বোলন্ত ধনঞ্জয় তোন্দাৰ কীৰ্ত্তনে কৃপাময়
আতি অনুৰাগে জগতে কৰে হৰিষ।
তোন্দাৰ কীৰ্ত্তন অগনিৰ শিখায়ে দগধ হুয়া আতি
ৰাক্ষস পিশাচ পলাই যায় দশোদিশ।। ৬৪৫।।
ভক্তিসৰোবাবে কৃষ্ণপদ পঙ্কজত পৰি নিৰন্তৰে
পৰম আনন্দে ভকত ভ্ৰমৰ জাকে।
কৃষ্ণ যশবসমধুপানে মন্ত হুয়া আতি সাৱধানে
বামনাম ৰাজহংস ৰাৱ শুনি থাকে।। ৬৪৬।।
ঐকান্তিক মহামুনি যত নিৰন্ত্ৰিয়া বিধি নিষেধত
নিগুণ ভাৱত থিত হুয়া নিৰন্তৰে।

জানি পুৰুষাৰ্থ সাবতত্ত্ব কৃষ্ণ কথামৃত সাগৰত
কথনে মথনে সদায়ে ৰমণ কৰে।। ৬৪৭।।
হৰিৰ গুণৰ দেখা বল লভিলেক যিটো মোক্ষফল
তাহাৰসৰবো চিত্তক আনয় টানি।
এতেকে নিপুণ যিটোজন কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া মন
হৰিৰ গুণক নছাড়াই সাব জানি।। ৬৪৮।।
শুক নিগদতি পৰীক্ষিত যদি আমি নিগুণত থিত
তথাপি উত্তম শ্লোকৰ মহিমা গুণে।
কবিলেক মোক বশ্য চিত্ত ভাগৱত গ্ৰন্থ বিপৰীত
পৰম আনন্দে পঢ়িলো আমি আপুনে।। ৬৪৯।।
তোদ্ভাত কহিবো সেই শাস্ত্ৰ তুমি আক শুনিবাৰ পাত্ৰ
মহাপুৰুষৰ সেৱক তুমি সম্প্ৰতি।
ই শাস্ত্ৰত শ্ৰদ্ধা মাত্ৰকত মুকুন্দৰ পদ পঙ্কজত
আতি শীঘ্ৰে তাৰ হুইবে জানা সতী মতি।। ৬৫০।।
সৃষ্টি স্থিতি প্ৰলয়ৰ হেতু অনন্ত বিচিত্ৰ কৰ্ম হৰি
কৰা যিটো তাক গাৱে শুনে প্ৰশংসয়।

অপৰণ দাতা ভগৱন্ত তাহান চৰণপঙ্কজত
তিনিবো নিছয় উত্তম ভক্তি হোৱয়।। ৬৫১।।
নাম-মহিমা
হৰিকীৰ্ত্তনৰ তাপ লাগি পলায় পাপ দশো দিশে ভাগি
হেৰ পাইলে বুলি ভয়ত ভিড়ি লৱড়ে।
ব্ৰহ্মাণ্ড ভিতৰে নপাই ঠাই আউৰ ব্ৰহ্মাণ্ডক পলাই যায়
নামে খেদি নেস্তে ব্ৰহ্মাণ্ডেপৰি বাগৰে।। ৬৫২।।
পাছে পাছে হৰিনামে খেদ একো ব্ৰহ্মাণ্ডত থান নেদে
মহা মহা পাতকৰ গৰ্ব্ব ভৈল দূৰ।
এৱে কৈক যাইবো বুলি ডৰিকাম্পে সৰে পাপ তবতৰি
হৰিনামে পাই দহি কবিলেক চূৰ।। ৬৫৩।।
নামে পুৰুষক শুদ্ধ কৰি বৈল নাম তাতে ভবিপুৰি
ধৰ্ম্মময় তনু ভৈ গৈল হৰিভকত।
হৰিৰ কৰুণা ভৈলা তাক উচ্চ কৰি দিয়া হৰি ডাক
পৰম সন্তোষে নাচে আতি আনন্দত।। ৬৫৪।।

শুদ্ধ বা অপুৰুষ একনাম বোলে বা শুনে বা মনে স্মৰে
অপৰাধহীন পুৰুষক সদ্যে তাৰে।
দেহ ধন জন অৰ্থ লোভে পায় শু বুদ্ধিয়ে যিটো লৰে
সেহি হৰিনামে তাৰিতে শীঘ্ৰে নপাৰে।। ৬৫৫।।

তুতি

বসুদেৱ নিগদতি হাসি সাক্ষাতে বিদিত ভৈলা আসি
তুমিসি পুৰুষ প্ৰকৃতিতো কৰি পৰ।
সমস্তে জীৱৰ বুদ্ধি সাক্ষী কেৱলে আনন্দ অনুভৱ
স্বৰূপ সুখৰ সাগৰ দেৱ ঈশ্বৰ।। ৬৫৬।।
হে কৃষ্ণ যত জীৱ নিত্য তিনি তাপে হুয়া সন্তাপিত
দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ তাপত পৰি আছয়।
তযু পদ শ্বেতছত্ৰ প্ৰায় অমৃত বৰিষে সৰ্বদায়
তাৰ ছায়া বিনে নেদেখো আৰ আশ্ৰয়।। ৬৫৭।।
বলি নিগদতি যদুপতি বাম বাম বাম বাম বাম
কিনো কৃপা মোক কৰিলাহা নাৰায়ণ।

দেৱৰো দুৰ্ভদ আতিশয় বাম বাম বাম বাম বাম
গৃহতে থাকিয়া দেখিলো তযু চৰণ।। ৬৫৮।।
প্ৰাৰ্থনা
ব্ৰহ্মা আদি কৰি জীৱ যত বাম বাম বাম বাম বাম
মায়াশয্যা মাজে আছয় ঘুমটি যাই।
তুমিসে চৈতন্য সনাতন বাম বাম বাম বাম বাম
আমি অচেতন নিয়োক নাথ জগাই।। ৬৫৯।।
ক্ষুদ্ৰ সুখে বহু আশা কৰি ভৱকূপে জীৱ আছে পৰি
কালসৰ্পে দংশি হৰিল চৈতন্য তাৰ।
মোক্ষ ৰূপ তযু বাক্যামৃত কৃপায়ে সিধিগ্ৰা প্ৰতিনিত
দয়াময় কৃষ্ণ কৰিয়ো তাক উদ্ধাৰ।। ৬৬০।।
সৰোবৰে গ্ৰাহে ধৰি আছে গজেন্দ্ৰে পীড়াক পায় পাছে
আকাশে গৰুড়কস্কে চক্ৰ ধৰি হৰি।
দেখি সুবৰ্ণৰ পদ্ম ধৰি বোলে দুঃখে আৰ্ত্তনাদ কৰি
নমো ভগৱন্ত গুৰু লৈয়ো দাস কৰি।। ৬৬১।।

মধুৰিপু বাম বধুপতি তুমি ভকতৰ নিজ গতি
তোন্দাৰ চৰণে শৰণ কৰিলো সাৰ।
নমো দেৱ দীনদুঃখহাৰী দায়শীল দামোদৰ প্ৰভু
আমি দুখিতক চৰণে কৰা উদ্ধাৰ।। ৬৬২।।
হে কৃষ্ণ তযু পাদপদ্ম পঞ্জৰ ভিতৰে মোৰ মন
ৰাজহংস পশি থাকোক প্ৰভু সৰ্বৰ্থা।
প্ৰাণ প্ৰয়াণৰ সময়ত কফ বাত পিত্ত আদি যত
কৰ্ণ নিৰোধনে তোন্দাৰ স্মৰণ কথা।। ৬৬৩।।
হে কৃষ্ণ পুত্ৰ পত্নী সঙ্গ তেজি তযু পদ চিত্ত নিত
গৰ্ব্বশূন্য সন্তসৰৰ আশ্ৰমে যাইবো।
তাসম্বাৰ মুখপদ্মে বাজ হুইবে তযু কথামৃত নদী
তাতে মগ্ন হুয়া দেহাৰ হাত এড়াইবো।। ৬৬৪।।
তাৎপৰ্য্য
চাৰিও বেদৰ চাৰি অক্ষৰ সাৰ কাটি আনি ব্ৰহ্মাদেৱে
বেকত কৰিয়া থৈলা নাৰায়ণবাণী।

১৫৪ নাম-ঘোষা
সেহি নাৰায়ণ নাম গায়া শুদ্ধ কৰো আমি চিত্ত কায়া
হৰি সন্তোষৰ কাৰণ আন নজানি।। ৬৬৫।।
একেখানি মাত্ৰ শাস্ত্ৰ নিষ্ঠ দেবকী নন্দনে কৈলা যাক
দেবো একে মাত্ৰ দেবকীদেৱীৰ সূত।
দেবকী পুত্ৰৰ পদসেৱা কৰ্মো এক এহিমানে মাত্ৰ
মন্ত্ৰো একে তান নাম মাত্ৰ অদভূত।। ৬৬৬।।
কৃষ্ণাশে চিত্ত যৌত হয়। সমস্তে ক্ৰেশক তৰি পুনু
কৃষ্ণাসে কৃষ্ণচৰণমূল নেড়য়।
সকলে সম্পূৰ্ণ নিজ গৃহ পথিকসকলে পায়। পুনু
দুখ এড়াই যেন সিটো গৃহ নাছাড়াই।। ৬৬৭।।
সকলে উপনিষদ ধেনু দোন্ধা ভৈলা তানে নন্দসূত
তাৰ বৎস ভৈলা কুন্তীসূত ধনঞ্জয়।
দুন্ধ ভৈল মহা গীতামৃত কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া চিত্ত
সুবুদ্ধিসকলে সন্তোষে পান কৰয়।। ৬৬৮।।

নাম-ঘোষা ১৫৭

হে দেৱ মহেশ্বৰ হৰি তযু কথামৃত পান কৰি
বঢ়ায়া ভকতি মনক শুদ্ধ কৰয়।
বৈবাগ্যে সাৰ ভৈলা যাৰ হেনয় বোধক লভি সুখে
পৰম নিৰ্মল বৈকুণ্ঠ গৈয়া পাৱয়।। ৬৭৫।।

নামৰ অল্প

কৃষ্ণ নিগদতি অৰ্জুনাত দেহাদিক আমি অতিক্ৰমি
হৈয়া আছো শুদ্ধ ব্ৰহ্মতে কৰি উত্তম।
এতেকেসে জনা ইটো লোকেবেদতে প্ৰখ্যাত হয়। আছো
মোৰ নাম ইটো প্ৰসিদ্ধ পুৰুষোত্তম।। ৬৭৬।।

খেদ

আপুন নামক বহুতৰ কৰি নিজ গৰ্ব শক্তি দিয়া
কালৰ নিয়ম নিবিহিলা স্মৰণত।
এতাদৃশী তৰ কৃপা হৰি মোহোৰ দুৰ্দ্দেৰ দেখা কিনো
অনুৰাগ প্ৰভু নভৈল তযু নামত।। ৬৭৭।।

১৬০ নাম-ঘোষা

ঘোষা-ছন্দ

শৰণ

যাদৱ যদুনন্দন মাধৱ মধুসূদন।
তুমি নিতা নিৰঞ্জন নাৰায়ণ তোম্মাত লৈলো শৰণ।।
৬৮৪।।
ইবাৰ কৰুণাময় হৰি কমলাপতি
মোৰে নছাড়াইবা নাৰায়ণ।
অৰুণ চৰণতলে হৰি কমলাপতি
সত্যে সত্যে পশিলো শৰণ।। ৬৮৫।।
হৰিচৰণত শৰণ লৈলো এ হৰি নাৰায়ণ।
মানৱী জনম সাফল কৈলো এ হৰি নাৰায়ণ।। ৬৮৬।।
গোপাল গোৱিন্দ যদুনন্দন।
কৃষ্ণৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৬৮৭।।
ৰাঘৱৰ অভয় চৰণে।
সত্যে সত্যে পশিলো শৰণে।। ৬৮৮।।

নাম-ঘোষা ১৫৫

বস্তু প্ৰকাশ

আদি সত্যযুগে শুদ্ধ ধৰ্ম আছিলেক মাত্ৰ হৰিনাম
দেৱসৰে গুণ কৰিলে কৰি কপট।
হেন হৰিনাম ব্যক্ত কৰি সমস্তে লোকক উজাৰিলা
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে ভাঙ্গিলা সৰাৰো পট।। ৬৬৯।।

আশ্ৰয়

নোহো জনা আমি চৰি জাতি চৰিয়ে আশ্ৰমী নোহো আতি
নোহো ধৰ্মশীল দান ব্ৰত তীৰ্থগামী।
কিন্তু পূৰ্ণানন্দ সমুদ্ৰৰ গোপীভৰ্ত্ত পদকমলৰ
দাসৰো দাস তান দাস ভৈলো আমি।। ৬৭০।।

প্ৰশংসা

সেহি ধন্য লোক শুচিমন্ত সৰ্ব গুণে শ্ৰেষ্ঠ বিদ্যারত
যজ্ঞে তপে সি সি জন আতি শুদ্ধমতি।

১৫৮ নাম-ঘোষা

ভাগৱত প্ৰশংসা

ভাৰত পুৰাণ আদি যত প্ৰকাশ কৰয় নানামত
যত মহাজনসৰৰ সভা মধ্যত।
পৰম আনন্দ ৰসময় কোটি সূৰ্য্য সম প্ৰকাশয়
মহাভাগৱত নোহন্ত য়াৰে বেকত।। ৬৭৮।।

উপদেশ

যিটো মহামতি গুৰুজনে হৰিভক্তি পছ উপদেশ
দিয়া দুখময় সংসাৰৰ পাৰ কৰে।
হেনয় পৰম গুৰুৰুণ শুজিবাক প্ৰতি জনা নিষ্ঠ
অন্যত্ৰ উপায় নাহি অঞ্জলিত পৰে।। ৬৭৯।।
হৰিভক্তি দাতা গুৰুৰুণ শুজিবাক যিটো অহঙ্কাৰী
অনেক যতনে মনত আলোচে মাত্ৰ।
ঋণ শুজিবাক নপাৰয় জানিবাহা সিটো দুৰাশয়
উপলা সদৃশ বিনোদৰ ভৈল পাত্ৰ।। ৬৮০।।

নাম-ঘোষা ১৬১

ৰামৰ চৰণে শৰণ লৈলো।
মানৱী জনম সাফল কৈলো।। ৬৮৯।।
হৰি ও হৰি চৰণে লাগো।
অভয় চৰণে শৰণ মাগো।। ৬৯০।।
ৰাম বধুপতি বধুনন্দন।
তোম্মাৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৬৯১।।

ভজন

গোপীনাথ গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ হৰি।
ভজোহো তোম্মাৰ পদকমলত ধৰি।। ৬৯২।।
ভজোহো গোৱিন্দ তোম্মাৰ পায়।
মোক নছাড়াইবা সেৱক দায়।। ৬৯৩।।
ৰাম কৃষ্ণ গোপীনাথ গোৱিন্দ।
সেৱোহো তযু পদ অৰিৰিন্দ।। ৬৯৪।।
প্ৰণত পালক দেৱ গোৱিন্দ।
ভজোহো তযু পদ অৰিৰিন্দ।। ৬৯৫।।

১৫৬ নাম-ঘোষা

সি সি জন মহাদাতা জ্ঞানী সি সি সত্যবাদী মহামানী
পুৰুষোত্তমত আছয় যাৰ ভকতি।। ৬৭১।।

মহিমাযুক্ত কীৰ্তন-প্ৰশংসা

যিদিশত মহাভক্তসৰে শ্ৰীমন্ত কমললোচনৰ
পৰম সন্তোষে কীৰ্তন যিটো কৰয়।
সিদিশক নমস্কাৰ কৰি দুৰ্যোৰ সংসাৰ সুখে তৰি
আপুনি অচ্যুতস্বৰূপ সিটো হোৱয়।। ৬৭২।।
ৰমানন্দ পদযুগলৰ মৰুপ মধুৱতপ্ৰায়
ভকতসকলে যিদিশত প্ৰকাশয়।
সিদিশ জানিবা গঙ্গাদেৱী অনেক প্ৰৱাহৰূপে সেৱি
পৰম নিৰ্মল স্বৰূপে শোভা কৰয়।। ৬৭৩।।
শ্ৰীমধুদেৱ ঈশ্বৰৰ কীৰ্তন মঙ্গল নিৰন্তৰ
যিটো ভূমিভাগে শুদ্ধৰূপে হোৱে জাত।
তাৰ ধূলি যিটো শিৰে ধৰে নিছয়ে জানিবা সিটো নৰে
কৃষ্ণৰ পৰম বন্ধত হোৱে সাক্ষাত।। ৬৭৪।।

নাম-ঘোষা ১৫৯

হৰি যেন আতি কৃপাময় ভক্ত গুৰুজনো সেহিনয়
দুয়োজন এক শৰীৰত মাত্ৰ ভিন্ন।
কৃপাৰেসে যুক্ত হয়। চিত্ত লোকৰ হিতক চিন্তি নিত
নিজ গুণে তুষ্ট দুয়ো অহঙ্কাৰে হীন।। ৬৮১।।

খেদ

কত মহাদুখে পুণ্য কৰি অপৰগ্ৰযোগ্য নৰতনু
পায়া পৃথিৱীত বিষয়ত মজি বৈল।
সিটো খেদ হৰিসেৱা তেজি আপুনাৰ আত্মঘাত কৰি
সিটো মহাপাপী আপুনি বঞ্চিত ভৈল।। ৬৮২।।

পৰম পুৰুষাৰ্থ

একান্ত ভকত যাৰ হয় কিছু অৰ্থ তাৰা নবাঞ্জয়
মহা অদভূত হৰিগুণ নামময়।
পৰম মঙ্গল কৃষ্ণাৰ যাত পৰে আন নাহি ৰস
পৰম আনন্দ সমুদ্ৰে মজি ৰহয়।। ৬৮৩।।

১৬২ নাম-ঘোষা

মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
হৰি হৰি তোম্মাৰ চৰণে মনে ভজো।
তোম্মাক নজানি ভৱসিন্ধু মাজে মজো।। ৬৯৬।।
ভূৱনমোহন ৰাম ভজিলো তোমাৰ পায়।
মহা মহা পাপী যাৰ নাম জপি উত্তম পদক পায়।। ৬৯৭।।
ৰাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ নিৰঞ্জন নিৰাকৰ
নিৰ্বিকাৰ নিৰাময় হৰি।
চিদানন্দ সদানন্দ পুৰুষ পৰমানন্দ
ভজো তুৱা চৰণত ধৰি।
হৰি ৰাম বিভু প্ৰভু অনন্ত দৈত্য্যৰি।। ৬৯৮।।

নমস্কাৰ

দীনবন্ধু ৰাম দায়ালীল দেৱ।
তুৱা পদকমল সদায় কৰো সেৱ।। ৬৯৯।।
মোৰ প্ৰভু ৰাম কৰুণাসাগৰ।
আমি দুৰ্গতক নছাড়াইবা দামোদৰ।। ৭০০।।

মধুৰিপু ৰাম কমললোচন।
তুৰা গুণনাম ভৰ ভয় বিমোচন।। ৭০১।
বন্দো মাধৰ মধুৰিপু ৰাম।
তুৰা পদকমল যুগল হৰি এ।। ৭০২।।

উপদেশ

পিয়ো পিয়ো পিয়ো অমিয়া মাধুৰী হৰি ৰাম ৰাম ৰাম।
দূৰতে তেজিয়া খৈয়ো আন যত মনকাম ৰাম ৰাম।। ৭০৩।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোলা ভাই এ
সকল নিগমে ওহি সাৰ।
সুমৰিতে হৰি বশ্য হোৱে ভাই এ
সুখে পাই ভৱনদী পাৰ।। ৭০৪।।
ভাল উপায় পাইলো ভাই ভাই এ
ৰামনাম নিগম বহস্য।
একচিত্তমানে ভাৰ ভাই ভাই এ
যাৰ নাম তাৰে কৰা বশ্য।। ৭০৫।।

ৰাম কৃষ্ণ হৰি বুলিয়ো মুখে।
হৰিপদে মন মজায়ো সুখে।। ৭০৬।।
ৰাম বুলি ফুৰা বাহু আছাড়ি।
কপটৰ মোট পেছায়ো ফাড়ি।। ৭০৭।।
ভজ ভগৱন্ত ভক্তি ভাৱে।
নাম লৈয়া গতি পতিতে পাৰে।। ৭০৮।।
ৰামনামখানি ফুৰিয়ো গায়।
কি কৰিবে পাৰে হৰিৰ মায়া।। ৭০৯।।
ৰাম নামখানি লৈয়োক ডাষ্টি।
হেলায়ো মাৰিয়ো যমেৰে ঘাষ্টি।। ৭১০।।
মুখে ৰাম নাম গাৰ।
মায়াৰ বাবু মাৰিয়া যাৰ।। ৭১১।।
ৰাম কৃষ্ণ নাম জপ সঘনে।
হৰিৰ চৰণ নেড়িবা মনে।। ৭১২।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোলা।
আশা সমুদ্ৰৰ মন তোলা।। ৭১৩।।

ৰাম কৃষ্ণ হৰি বুলিয়ো বাণ্টে।
মিলিয়ে মৰণ হাটে কি বাটে।। ৭১৪।।

মহিমা

হৰিত শৰণ লৈয়া যিটোজন এ
হৰিৰ চৰিত্ৰ শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰে।
দুৰ্য্যোৰ অপাৰ সংসাৰ সাগৰ এ
সিটো মহাজনে অতি মহাসুখে তৰে।। ৭১৫।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল ভাই এ
পৰম যতনে তেজিয়া যত অন্যায়।
তোমাক মই ভাণ্ডো তুমি মোক ভাণ্ডো এ
চৈধ্যায় সাম্বীক ভাণ্ডিব কোন উপায়।। ৭১৬।।
ভাৰত বৰিষ ধন্য কলিযুগ হৰি হৰি হৰি হৰি এ
হৰি হৰি হৰি ব্ৰহ্মাৰ প্ৰাথনী নবতনু অনুপাম।
হৰিত একান্তে শৰণ পশিয়া হৰি হৰি হৰি হৰি এ
হৰি হৰি হৰি ধন্য শিবোমণি ঘূৰিয়ো হৰিৰ নাম।। ৭১৭।।

আত্ম-উপদেশ

বিচাৰি দেখিয়ো পামৰ মনাই এ
ইহ পৰলোকে হৰিসে সুহাদ বন্ধু ৰাম ৰাম।
মজিয়া বহস সুহাদ মনাই এ
হৰি গুণনাম অপাৰ আনন্দ সিদ্ধুৰাম ৰাম।। ৭১৮।।
নিচিন্তি আছস কেমনে মনাই এ
সুখেৰ সাগৰ হৰিত নকৰি ৰতি ৰাম।
আলাস তেজিয়া ভজিয়ো মনাই এ
ভূতভয়হাৰী হৰিসে পৰম গতিৰাম ৰাম।। ৭১৯।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল ৰে পামৰু মন
ভুলিয়া কমনে পাপী মৰ।
যাৰ মায়াপাশে বন্দী ছয়াছ পামৰু মন
তান দুই চৰণত ধৰ ৰে পামৰু মন
ভুলিয়া কমনে পাপী মৰ।। ৭২০।।
গোৱিন্দ বোল মনাই মুকুন্দ বোল মনাই

ব্ৰহ্মা হৰো যাত শৰণ পশয়।
আনৰ কোন বড়াই।। ৭২১।।
বিষয় বিকলে নমৰ মন।
সদায় চিন্তিয়ো হৰিচৰণ।। ৭২২।।
নিগম নিগুঢ় হৰিৰ নাম।
নলৈয়া মন কৰ কোন কাম।। ৭২৩।।
ভৱসিদ্ধ সেতু হৰিচৰণ।
যম কাল মায়া দুঃখ তাৰণ।। ৭২৪।।
কপট আচাৰ তেজিয়া মন।
কেৱলে ভজিয়ো হৰিচৰণ।। ৭২৫।।
কৈতৰ তেজিয়া ভজিয়ো হৰি।
তেৱেসে হৰি লৈব দাস কৰি।। ৭২৬।।
হৰিৰ আশ্ৰয় নেড়িয়ো ভাই।
ঐকান্তিক সুখ তেৱেসে পায়।। ৭২৭।।
একান্তে হৰিত কৰিয়ো ৰতি।
হৰিসে নিজ ভকতৰ গতি।। ৭২৮।।

সৰ্ব্ব পুৰুষাৰ্থ কৈতৰ জন।
হৰি মাত্ৰ সত্য বেদ প্ৰমাণ।। ৭২৯।।
পৰম শ্ৰেয়স হৰিভকতি।
জানি হৰিপাৰে কৰিয়ো ৰতি।। ৭৩০।।
হৰিগুণনাম কৰিয়ো সাৰ।
নিজ যশপ্ৰিয় জগআধাৰ।। ৭৩১।।
বিধিৰ কিঙ্কৰ তেজি ভকতি।
গায়ো হৰিযশ নিম্নল মতি।। ৭৩২।।
লৈয়ো এক মাত্ৰ সাধু সঙ্গতি।
তেৱেসে নিম্নল হৈব ভকতি।। ৭৩৩।।
যাৱত কৈতৰ নেড়ুস মন।
তাৱত নপাইবি হৰিচৰণ।। ৭৩৪।।
কৈতৰ অসত্য জান ভাল কৰি।
ভজিয়ো হৰিক কৈতৰ এড়ি।। ৭৩৫।।
হৰিত বিনাই সৰে কৈতৰ।
ভজে হৰিপাৰে কৰি উৎসৱ।। ৭৩৬।।

ক্ষণিক জীৱন জানি মনাই।
তৰিয়ো সুখে হৰিগুণ গাই।। ৭৩৭।।
দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ নিকাৰ জানি।
নেড়িবা সদা মুখে ৰামবাণী।। ৭৩৮।।
তেৱেসে হৰিৰ পাইবা আশ্ৰয়।
ভজিয়ো হৰি তেজি লাজ ভয়।। ৭৩৯।।
নিগুণ হৰিৰ গুণক গয়া।
পৰমানন্দ পাইবা তেজি মায়া।। ৭৪০।।
হৰিগুণনাম নিগম তত্ত্ব।
মুকুতসৰৰো মুখ্য সম্মত।। ৭৪১।।
জানি হৰিপাৰে নেড়িয়ো আশ।
কহে মুঢ়মতি মাধৰ দাস।। ৭৪২।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ
ৰাম কৃষ্ণ বোল মন ভাই।
হৰিৰো সন্তোষ হয় গুচয় সংসাৰ ভয়
হৰিপদ সেৱাসুখ পায় হৰি ৰাম।। ৭৪৩।।

নিন্দা

হৰিৰ নামৰ কীৰ্ত্তন সুখ।
নজানে যিজন হৰি বিমুখ।। ৭৪৪।।
নকৰে কীৰ্ত্তন যিটো পামৰ।
সিজন অধীন ভৈল যমৰ।। ৭৪৫।।
হৰিগুণ নাম নলৱে মুখে।
যমৰ যাতনা ভুঞ্জিৱে দুঃখে।। ৭৪৬।।
নকৰে কীৰ্ত্তন হৰিনামৰ।
কি কাৰ্য্যে মনুষ্য ভৈল পামৰ।। ৭৪৭।।
হৰি কীৰ্ত্তনত নকৰে ৰতি।
পশুতো অধম সিটো কুমতি।। ৭৪৮।।
নুফুৰে সদা হৰি গুণ গয়া।
জানিবা মুহিলে হৰিৰ মায়া।। ৭৪৯।।
হৰি কীৰ্ত্তনত নেদিলে চিত্ত।
সিটো ভাগ্যশূন্য ভৈল বঞ্চিত।। ৭৫০।।

আত্ম-নিন্দা

তুমি প্ৰাণ প্ৰিয়তম সুহাদ পৰম দেৱ,
প্ৰাণ প্ৰভু পীতাম্বৰ এ
তুমিসে কেৱলে আত্মা মোৰ।
হৰি হৰি তুমিসে পৰম আত্মা মোৰ।
তোমাক নজানি জড় মিছা শৰীৰক মই
প্ৰাণ প্ৰভু পীতাম্বৰ এ
আত্মা বুলি ভৈলো সেৱাচোৰ।
প্ৰাণবন্ধু কিনো মই অজ্ঞানী দুৰ্য্যোৰ হৰি এ।। ৭৫১।।

খেদ

দুৰ্ব্বাৰ দুঃসঙ্গ দুৰ্ব্বাসনা দুষ্ট হৰি হৰি হৰি হৰি এ
অনাদি অবিদ্যা আপুনি ভৈলো মোহিত।
অনাত্মা দেহক আত্মাবুদ্ধি কৰি হৰি হৰি হৰি হৰি এ
তুমি পৰমাত্মা ঈশ্বৰে ভৈলো বঞ্চিত।। ৭৫২।।

১৭২ নাম-ঘোষা

আতান্তিক সুখ তয়ু পদ সেবা হবি হবি হবি হবি এ
সেবা পৰিহৰি সি সুখে ভৈলো বঞ্চিত।
মায়াময় ঘোৰ সংসাৰ নিকাৰ হবি হবি হবি হবি এ
তাকে সুখ মানি মগ্ন ভৈল মোৰ চিত্ত।। ৭৫৩।।
তুমি শুদ্ধ বুদ্ধ নিত্য নিৰ্মাল নিৰ্গুণ দেৱ
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
স্বৰূপ আনন্দে সদা সুখী।
হৰি হৰি তুমি নিজানন্দে সদা সুখী।
আমি মুচমতি ঘোৰ অবিদ্যা সাগৰে মজি
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
তোম্মাক নজানি ভৈলো দুখী।
হৰি হৰি স্বৰূপ নজানি ভৈলো দুখী হৰি এ।। ৭৫৪।।
অখণ্ডিত সদা শুদ্ধ চৈতন্য শক্তিৰ বলে
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
তুমি দূৰ কৰি আছা মায়া।
হৰি হৰি তোম্মাৰ নিকটে নাহি মায়া।

নাম-ঘোষা ১৭৩

তোমাক নভজো পদে মায়ায়ে মুহিলে মোক
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
আৰে কৃপাময় কৰা দায়া।
হৰি হৰি মায়াক নিবাৰি কৰা দায়া হৰি এ।। ৭৫৫।।
দেৱকী নন্দন দেৱ দেৱকীনন্দন দেৱ
দীনবন্ধু দামোদৰ এ
হৰি হৰি চৰণে উদ্ধাৰ কৰা মোক
প্ৰাণবন্ধু ইবাৰ নেড়িবা হৰি মোক।
ভকতি মিনতি তুতি নজানো মিনতি মৰিও
দীনবন্ধু দামোদৰ এ
হৰি হৰি আৰে মোৰ কেন গতি হোক
প্ৰাণবন্ধু মোৰ মন তোম্মাত বহোক হৰি এ।। ৭৫৬।।
হে কৃষ্ণ তুমি নিজ আত্মা প্ৰিয়তম গুৰু
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
পৰম ঈশ্বৰ ভয়হাৰী
হৰি হৰি তুমি ইষ্ট দেৱ ভয়হাৰী।

১৭৪ নাম-ঘোষা

এতেকে জানিয়া তয়ু চৰণে শৰণ লৈলো
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ
নছাডিবা ইবাৰ মুবাৰি।
হৰি হৰি লৈয়ো মোক মায়াক নিবাৰি হৰি এ।। ৭৫৭।।
মনুষ্য যোনিৰ কৰ্মে নিঃশেষ যোনিত ফুৰি
দীনবন্ধু দামোদৰ এ
হৰি হৰি বাৰে বাৰে ভুঞ্জিলো অপাৰ
দীনবন্ধু কতবা ভুঞ্জিলো নাহি পাৰ।
ইবেলি তোম্মাৰ দুই চৰণে শৰণ লৈলো
দীনবন্ধু দামোদৰ এ
হৰি হৰি নকৰিবা মোক পৰিহাৰ।
প্ৰাণবন্ধু চৰণত ৰাখিয়ো ইবাৰ হৰি এ।। ৭৫৮।।
পুনু পুনু নৰতনু লভিয়া তোমাক তেজি
দীনবন্ধু দামোদৰ এ
হৰি হৰি সংসাৰে ভ্ৰমিলো অসংখ্যাত
দীনবন্ধু কতবা কৰিলো আয়াযাত।

নাম-ঘোষা ১৭৫

ইবেলি কৰুণাময় তোম্মাৰ কিঙ্কৰ ভৈলো
দীনবন্ধু দামোদৰ এ
হৰি হৰি ৰতি মোৰ ৰহোক তোম্মাত।
প্ৰাণবন্ধু চৰণত কৰো প্ৰণিপাত হৰি এ।। ৭৫৯।।
মাধৱ মুকুন্দ মুবাৰি কি গতি হৈল হামাৰ
মায়াৰ ৰচনা আশানদী মাজে
মজিয়া নপাইলো পাৰ।। ৭৬০।।

মহিমা

ৰামৰ নামেৰে অমিয়া বুৰে
ভকতজনৰ মনোৰথ পূৰে। ৭৬১।।
ভাল ভাৰসা পায় আছি হৰি কৰুণাময়
ৰাম কৃষ্ণ কৃপাৰ ঠাকুৰ।
ৰাম বুলিতে পাপী তৰে হৰি কৰুণাময়
সকল আপদ হোৱে দূৰ।। ৭৬২।।

১৭৬ নাম-ঘোষা

ভকতসৰে ৰামনাম গাৰে।
কালমায়া ডৰে তৰতৰাৰে।। ৭৬৩।।

কাৰুণ্য

জয় জগজীৱ মোৰে প্ৰাণ
মোৰে প্ৰাণধন বান্ধৱ মুবাৰি।
শৰণে আনন্দে শুনিছো গৌৰিন্দ
তুমি দীন দুঃখহাৰী।। ৭৬৪।।
মোৰ জীৱধন গোপীনাথ
প্ৰাণ গোপীনাথ পশিলো শৰণে।
মোৰ প্ৰাণ মন মজিয়া ৰহোক
তোম্মাৰ চৰণে।। ৭৬৫।।
দুগুটি অক্ষৰ ৰামনাম
শ্ৰীৰামনাম অমিয়া মাধুৰি বুৰে।
আতি সুকোমল পৰম মঙ্গল
সৰে মনোৰথ পূৰে।। ৭৬৬।।

নাম-ঘোষা ১৭৭

জয় জয় নিত্য নিৰঞ্জন
নিত্য নিৰঞ্জন দেৱ শিৱ সনাতন।
পৰম অভয় তোমাৰ চৰণ
তাপ তিনি বিনাশন।। ৭৬৭।।
দায়াশীল দেৱ দামোদৰ তুমি দীনজন বন্ধু
পতিত পাৱন তুমি কৃপাময়
কেৱলে কৰুণা সিদ্ধু।। ৭৬৮।।
হৰি হৰি হৰি হৰি এ হৰি হৰি হৰি হৰি
তুমি কৃপাময় দীন দুঃখ বিনাশন।
ভূতা ভয়হাৰী জানিয়া তোম্মাৰ
চৰণে লৈলো শৰণ।। ৭৬৯।।
হে কৃষ্ণ দীন দায়াশীল দীন দায়াশীল
দায়া নছাডিবা মোক।
অজ্ঞান তিমিৰ নাশিয়া বিজ্ঞান
প্ৰদীপ প্ৰভু দিয়োক।। ৭৭০।।

১৭৮ নাম-ঘোষা

ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ অগতিৰ গতি।
অচিন্ত্য অনন্ত সুখেৰ সাগৰ
কৃষ্ণৰ পদভকতি।। ৭৭১।।
হে প্ৰাণ প্ৰভু কৃষ্ণদেৱ প্ৰাণ কৃষ্ণদেৱ
দীনক কৰিয়ো দায়া।
পৰম তাপিতে মাগোহো তোম্মাৰ
শীতল চৰণ ছায়া।। ৭৭২।।
প্ৰাণ প্ৰিয়তম যদুদেৱ
দিয়ো মোক এহি দান।
কৰায়ো তোম্মাৰ চৰণ সেৱাৰ
সন্তোষ অমিয়া পান।। ৭৭৩।।
নমো ৰাম কৃষ্ণ সদাশিৱ
সদাশিৱ কৃষ্ণ তুমি জগতৰ পতি।
অপায় ৰহিত মাগোহো ভকতি
চৰণে কৰি প্ৰণতি।। ৭৭৪।।

নাম-ঘোষা ১৭৯

জগত গুৰু নাৰায়ণ জগত গুৰু নাৰায়ণ
মোৰ প্ৰভু ৰাম কৃষ্ণ ৰাম।
হৰি তো হৰি ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম।। ৭৭৫।।
ৰাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন ৰাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন
দীনবন্ধু নাৰায়ণ এ
তুমিতো প্ৰভু অগতিৰ গতি।। ৭৭৬।।
গোপীনাথ গোপীনাথ মোৰে কমলাকান্ত
মোৰ প্ৰভু ৰাম ৰামায়ণ।
অভয় চৰণ পাই পশিলো শৰণ।। ৭৭৭।।
অনাদি অনন্ত হৰি এ জীৱন বন্ধু
ৰাম কৃষ্ণ কৰুণাসাগৰ।
অনাথৰ নাথ দায়াশীল দামোদৰ।। ৭৭৮।।
পৰমপুৰুষ হৰি এ পৰমানন্দ
পৰম কাৰণ নাৰায়ণ
ভকত ৰঞ্জন তয়ু অৰুণ চৰণ।
অনন্ত অচ্যুত সদাশিৱ সনাতন।। ৭৭৯।।

১৮০ নাম-ঘোষা

জয়তি জগত গুৰু এ গুণেৰ নিধি
নিত্য নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ।
তোম্মাৰ চৰণে সদা শৰণ আত্মাৰ।। ৭৮০।।
দৈৱকী নন্দন প্ৰভু এ পৰমগুৰু
দায়াশীল দেৱ নিৰঞ্জন।
তয়ু পদকমলে মজোক মেৰি মন।। ৭৮১।।
জগত জীৱন যদু এ যাদৱানন্দ
জগত কাৰণ যদুপতি।
তুমিসে কেৱলে নিজ ভকতৰ গতি।। ৭৮২।।
ভকত বৎসল প্ৰভু এ ভকত বন্ধু
ভকত ৰঞ্জন ভয়হাৰী।
ভকতৰ নিজ গতি তুমিসে মুবাৰি।। ৭৮৩।।
পতিত জনৰ গতি এ জগতপতি
পতিত পাৱন ভগৱন্ত।
পৰম ঈশ্বৰ দেৱ অনাদি অনন্ত।। ৭৮৪।।

তাৎপৰ্য্য

কৰুণাময় বাম কৰুণাময়।
কৰিয়ো কৃপা যেন উচিত হয়।। ৭৮৫।।
তুমিসে বাম কৃপাৰসেৰ নিধি।
তোম্মাৰ কৃপা বিনে নাহিকে সিদ্ধি।। ৭৮৬।।
তোম্মাৰ কৃপাকেসে কৰিছো আশ।
অৰুণ পদতলে দিয়োক বাস।। ৭৮৭।।
সহজে তুমি বাম কৰুণাসিদ্ধ।
তোম্মাত বিনে আন নাহিকে বন্ধু।। ৭৮৮।।
তোম্মাৰ কৃপালেশে আত্মাৰ গতি।
কহয় মাধৰ মুৰুখমতি।। ৭৮৯।।

কাকুতি

কিমেতে ভকতি কৰিবো তোম্মাত হৰি এ
মঞিও মুচমতি নজনো তাৰ উপায় বাম বাম।

মহাবলবন্ত দুৰ্বাসনা ঘোৰ হৰি এ
আত্মাৰ মনক তেজিয়া দূৰ নয়ায়বাম বাম।। ৭৯০।।
তোম্মাৰ মায়ায়ে মন মুহি আছে হৰি এ
অজ্ঞান আত্মাৰে পৰিয়া পাৰ নপাঞে বাম বাম।
অভয় চৰণে শৰণ পশিলো হৰি এ
তুৰা গুণনাম ভকতি প্ৰদীপ চাঞেৰাম বাম।। ৭৯১।।
ভকতি মিনতি প্ৰণতি নজনো হৰি এ
মোত পৰে জ্ঞানশূন্য হীনমতি নাই বাম বাম।
তুমি প্ৰভু কৃপাৰসেৰ সাগৰ হৰি এ
দিয়ো মোক তুৰা পদছায়া তলে ঠাই বাম বাম।। ৭৯২।।
হৰি এ কৰুণাসিদ্ধ জীৱন বন্ধু
গতি মতি তুমি নাৰায়ণ।
তুৰা গুণনাম ভকতৰ মহাধন।। ৭৯৩।।
পতিত বুলিয়া মোকে হৰি হৰি এ বাম
তেজিতে নপাৰা নাৰায়ণ।

পৰম কৰুণা গুণে হৰি হৰি এ বাম
নাম ধৰিছা পতিত পাৱন।। ৭৯৪।।
দায়াৰ ঠাকুৰ ছয়া দায়া কেনে নকৰয়।
বাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ দীন দায়াময়।। ৭৯৫।।
মোকে কৃপা কৰা হৰি এ
দাস্তে ধৰো তুণ মাথে ধৰো তুণ।
তুমি কৃপাময়ক নজনো এত দিন
মোকে কৃপা কৰা হৰি এ।। ৭৯৬।।
মোকে কৃপা কৰা এ
এ বন্ধু বাম প্ৰাণ বন্ধু বাম
নেৰোক মুখে বাম কৃষ্ণ নাম।। ৭৯৭।।
পতিত পাৱন বুলি নাৰায়ণ এ
পৰম পতিতে ডাকয় আতুৰ ছয়া।
তয় বেদবাণী আমি আছো শুনি এ
মহা মহাপাপী তৰে তয় নাম লৈয়া।। ৭৯৮।।

তুৰা গুণনাম অমৃত আশায়ে এ
তোম্মাৰ চৰণে বিকা গৈলো মুচমতি।
চৰণত ধৰো কাতৰ কৰো এ
মঞিও অনাথক নছাড়াইবা যদুপতি।। ৭৯৯।।
তোম্মাৰ সেৱক ভৈলো নাৰায়ণ এ
নিশচয় তোম্মাৰ দিবাক লাগে প্ৰসাদ।
নিজ ভৃত্য কৰি লৈলে গোপীনাথ এ
তয় কৃপাময় মিলয় কোন প্ৰমাদ।। ৮০০।।
হে দায়ানীল দেৱ দামোদৰ এ
তোম্মাৰ চৰণে বোলোহো কাকুতি বাণী।
মোক নিজ দাস কৰি লৈলে হৰি এ
কহিয়ো কৃপালু ছয়া যদুপতি এ
কিনো অপৰাধে মোক ভৃত্য পৰিহৰা।
শাস্ত্ৰতো প্ৰসিদ্ধ অজ্ঞানতো হৰি এ
যিটো নাম লৱে তাকে মোৰ বুলি ধৰা।। ৮০২।।

জ্ঞানশূন্য আতি পশুপক্ষী জাতি এ
তাকো অনুগ্ৰহ কৰি আছা কৃপাময়।
আকে জানি হৰি শৰণে পশিলো এ
আত্মাক তোম্মাৰ তেজিতে উচিত নয়।। ৮০৩।।
তোম্মাৰেবে নিজ ভৃত্য ভৈলো হৰি এ
কৃপাৰ সাগৰ তুমি মোৰ নিজ স্বামী।
মঞিও অনাথক নবঞ্চিবা হৰি এ
তয় সেৱাবস আশা কৰিয়াছো আমি।। ৮০৪।।
বেদৰ গুপ্ত বিন্ত নাৰায়ণ এ
দেৱকীত হস্তে সাক্ষাতে ভৈলা বিদিত।
জীৱৰ তৰণ হেতু নাৰায়ণ এ
প্ৰচাৰিলা নিজ যশ ধৰ্ম বিপৰীত।। ৮০৫।।
ভকতৰ বশ্য হুইবাব শঙ্কায় এ
জোনো মোক তুমি দাস পৰিহৰা হৰি।
ইটো শঙ্কা হৰি দূৰতে তেজিয়া এ
লৈয়োক তোম্মাৰ ভৃত্যৰ অধীন কৰি।। ৮০৬।।

তোম্মাৰ গুণৰ মহিমা দেখিয়া এ
আন যত কাম দূৰতে তেজিয়া থৈলো।
তয় পদসেৱা বসক আশায় এ
তোম্মাৰ একান্ত ভৃত্যৰ কিঙ্কৰ ভৈলো।। ৮০৭।।
সহজ কৃপালু গুণক প্ৰকাশি এ
ধৰি আছা হৰি ভকতবৎসল নাম।
ধেনু যেনমতে বৎসক পালয় এ
তুমি সেহিমতে ভকতক পালা বাম।। ৮০৮।।
আমি যতজীৱ তোম্মাৰ পালন হৰি হৰি হৰি এ
তুমিসে পালিয়া ফুৰা ছয়া অন্তৰ্যামী।
আৰে য়েৰে নিজভৃত্য বুলি পালাহৰি হৰি হৰি হৰি এ
তেৱেৰে কৃপাল কৃতকৃত্য হঞে আমি।। ৮০৯।।
তুমি যাক পালা সিওজন আমিহৰি হৰি হৰি হৰি এ
সংসাৰ নিকাৰ ভুঞ্জিয়া ফুৰো বহুত।
তোম্মাৰ অধীন ছয়া কেনে আমিহৰি হৰি হৰি হৰি এ
ভৈলোহো স্বতন্ত্ৰ ইটো কিনো অদভুত।। ৮১০।।

তোম্মাক পৰম ঈশ্বৰ নমানিহৰি হৰি হৰি হৰি এ
মহা অহঙ্কাৰে দ্ৰোহ আচৰিলো আমি।
আৰে তয় পদে শৰণ পশিলোহৰি হৰি হৰি হৰি এ
মই দ্ৰোহিয়াৰ দোষ ক্ষমা কৰা স্বামী।। ৮১১।।
দাস ছয়া তয় সেৱা নকৰিলোহৰি হৰি হৰি হৰি এ
ইটো ঘোৰ অপৰাধৰ চিকিৎসা নাই।
তুমি পুন প্ৰভু সহজ কৃপালুহৰি হৰি হৰি হৰি এ
শৰণ পশিলো ক্ষমিবে প্ৰভু যুৱাই।। ৮১২।।
মঞিও অজ্ঞানীৰ যতকৈ অজ্ঞানহৰি হৰি হৰি হৰি এ
কথা কহি কোনে সীমা কৰিবেক তাক।
ইটো মোৰ ঘোৰ দোষ পৰিহৰিহৰি হৰি হৰি হৰি এ
কৃপাময় কৃষ্ণ চৰণে ৰাখা আত্মাক।। ৮১৩।।
প্ৰিয়তম আত্মা ঈশ্বৰ দেৱতাহৰি হৰি হৰি হৰি এ
কৃষ্ণেৰে সুহাদ বাহুৰ গুৰু আত্মাৰ।
কৃষ্ণৰ চৰণ পঙ্কজ বিনাইহৰি হৰি হৰি হৰি এ
মঞিও অনাথৰ গতি নাই নাই আৰ।। ৮১৪।।

প্ৰাৰ্থনা
অচিন্ত্য অনন্ত শকতিৰ পতিহৰি হৰি হৰি হৰি এ
তুমি কৃপাময় দেৱ অগতিৰ গতি।
তুমি সত্য সনাতন সদাশিৱহৰি হৰি হৰি হৰি এ
তোম্মাৰ চৰণে মাগোহো নিৰ্মল ৰতি।। ৮১৫।।
হে হৰি মোৰ মুখে নছাড়োকহৰি হৰি হৰি হৰি এ
পৰম নিৰ্মল তয় গুণ নাম যশ।
কৰা কৃষ্ণ কৃপা মনত মিলোক হৰি হৰি হৰি হৰি এ
তয় পদ সেৱা পৰম অমিয়া বস।। ৮১৬।।
জয় জয় বাম কৰুণাসাগৰ এ
মোকে নাৰায়ণ ইবাৰ কৰিয়ো দায়া।
অভয় চৰণে শৰণ পশিলো এ
প্ৰভু দামোদৰ দূৰ কৰা মোৰ মায়া।। ৮১৭।।
যাদৱ যদুনন্দন গোৱিন্দ মুকুন্দ মুৰবিনাশী।
অবিদ্যা সাগৰে মজিলো মাধৱ
উদ্ধাৰ কৰিয়ো আসি।। ৮১৮।।

জীৱন যাদৱৰায় সেৱোহো তোম্মাৰ পায়
বাম নেৰিবা নফৰদায়।
তুৰা পাৰে ৰতি যিমতে কৰিবো
দিয়োক নাথ উপায়।। ৮১৯।।
যাদৱ জয় যদুপতি তোম্মাৰ চৰণে লাগো।
শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন নিৰ্মল ভকতি
কাকুতি কৰিয়া মাগো।। ৮২০।।
দীন দায়ানীল যাদৱ সেৱক লৈয়ো উদ্ধাৰি।
দাস্তে তুণ কৰো চৰণত ধৰো
নেৰিবা মোক মুৰাৰি।। ৮২১।।
কৰুণাময় কৰুণাসাগৰ কৃপাৰ কৰুণাসিদ্ধ।
তোম্মাৰ কৃপাৰ আমি নোহো পাৰ
তুমি পুন দীনবন্ধু।। ৮২২।।
বাম কৃষ্ণ হৰি গোৱিন্দ
দীন দায়ানীল স্বামী।

নাম-ঘোষা ১৯৯

হৰিতো হৰি হৰি হৰিতো হৰি হৰি
হৰিতো হৰি হৰি বাম জয় জয়।। ৮৮০।।
কৃষ্ণদেৱ তুমিতো প্রভু দীনদুঃখহাৰী।
ভকতৰঞ্জন ভয়ভঞ্জন মুৰাৰি।। ৮৮১।।
গোপাল গোপীনাথ গোৱিন্দ বাম।
গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ বাম।। ৮৮২।।
গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম।
গোপাল গোৱিন্দ বাম বাম।। ৮৮৩।।
হৰি হৰি হৰি বাম গোৱিন্দ।
মুৰাৰি মুকুন্দ জয় বাম।। ৮৮৪।।
বাম কৃষ্ণ হৰি বাম বাম।
গোপাল গোৱিন্দ জয় বাম।। ৮৮৫।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম।
অমিয়া মাধুৰি তয়ু নাম।। ৮৮৬।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ জয়।
বাম কৃষ্ণ দীনদায়াময়।। ৮৮৭।।

নাম-ঘোষা ২০০

যাদৱ মাধৱ দীন দায়াল।
দেৱকী নন্দন বাম গোপাল।। ৮৮৮।।
বাম ৰঘুপতি পৰমানন্দ।
পৰম পুৰুষ দীনবন্ধু গোৱিন্দ।। ৮৮৯।।
মোৰে ইষ্ট দেৱ যাদৱৰায়।
সেৱা কৰিবাব নামে উপায়।। ৮৯০।।
গোৱিন্দ এ জয় কৃষ্ণ।
জগত জীৱন বাম।। ৮৯১।।
সহজানন্দ হৰি স্বৰূপানন্দ।
হৃদয়ানন্দ হৰি পৰমানন্দ।। ৮৯২।।
গোপাল গোৱিন্দ বাম মাধৱ।
ভকতজনৰ তুমি বান্ধৱ।। ৮৯৩।।
গোপাল গোৱিন্দ গৰুড়কৈতু।
ভকতৰ ধন জীৱনহেতু।। ৮৯৪।।
বাম নিৰঞ্জন নিৰাময়।
জয় জগন্নাথ দায়াময়।। ৮৯৫।।

নাম-ঘোষা ২০১

গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ বাম।
পতিত পাৱন তোন্দাৰ নাম।। ৮৯৬।।
হলিৰাম ছিৰীৰাম।
বামন পৰশুৰাম।। ৮৯৭।।
মুকুন্দ মুৰাৰি দীনদায়ালী হৰি বাম।। ৮৯৮।।
কমললোচন দুঃখমোচন মুৰাৰি বাম।। ৮৯৯।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম।
বাম নাৰায়ণ বাম কৃষ্ণ বাম।। ৯০০।।
বনমালী গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ হৰি।। ৯০১।।
জীৱেৰ জীৱনধন মুকুন্দ মুৰাৰি নাৰায়ণ।। ৯০২।।
বাম কৃষ্ণ হৰি অনন্ত মুৰাৰি এ হৰি নাৰায়ণ।
ভকতজনৰ দুঃখভয়হাৰী এ হৰি নাৰায়ণ।। ৯০৩।।
নমো নাৰায়ণ নমো নাৰায়ণ।
নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ নিৰ্বিকাৰ নিৰাময়
নৰোত্তম সম সনাতন।। ৯০৪।।
বাম হাৰীকেশ গোৱিন্দ হাৰীকেশ।। ৯০৫।।

নাম-ঘোষা ২০২

গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম।
বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ বাম।। ৯০৬।।
এ বাম বাম কৃষ্ণ বাম নাৰায়ণ।। ৯০৭।।
হৰি বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম।। ৯০৮।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ এ বাম নাৰায়ণ।। ৯০৯।।
জয় বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ হৰি।। ৯১০।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ শিৱ সনাতন।
তুমিসে গোৱিন্দ ভকতৰ নিজধন।। ৯১১।।
জয় হৰি বাম জয় ছিৰীৰাম।
পৰম মঙ্গল মাধৱৰ গুণনাম এ জয় হৰি বাম।। ৯১২।।
কৃষ্ণ কৃষ্ণ বাম জয় জয় জয় বাম।
মধু-মুৰমখন মুৰাৰি হৰি বাম এ কৃষ্ণ কৃষ্ণ বাম।। ৯১৩।।
বাম কমলাপতি তুমি অগতিৰ গতি।
ভকতি মিনতি তুতি নজনো পামৰ মতি।। ৯১৪।।
গোপাল জয় বাম গোৱিন্দ জয় বাম।। ৯১৫।।
গোপাল গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ মুকুন্দ।। ৯১৬।।

নাম-ঘোষা ২০৩

গোপাল গোৱিন্দ দেৱকীনন্দন হৰি বাম নাৰায়ণ।। ৯১৭।।
গোপাল গোৱিন্দ মুকুন্দ বাম বাম।। ৯১৮।।
হৰি বাম ছিৰীৰামজয় জয় বাম বাম।। ৯১৯।।
এ বাম জয় বাম জয় বাম জয় বাম।
ও হৰি বাম বাম জয় বাম জয় বাম।। ৯২০।।
শিৱ শিৱ শিৱ শিৱ শিৱ।
শিৱ সনাতন জগজীৱ।। ৯২১।।
মাধৱ মাধৱ মাধৱ মধুৰিপু।
গোৱিন্দ কৃষ্ণ হৰি হৰি বাম।। ৯২২।।
নাৰায়ণ নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ নিৰাময়।
মুৰাৰি এ হৰি হৰি বাম।। ৯২৩।।
ও প্ৰাণ গোপাল দীনবন্ধু নাৰায়ণ।। ৯২৪।।
হে হে পৰমগুৰু পুৰুষোত্তম হৰি পুৰুষোত্তম।
পুৰুষোত্তম পুৰুষোত্তম জয় পুৰুষোত্তম।। ৯২৫।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ জয় নাৰায়ণ।। ৯২৬।।

নাম-ঘোষা ২০৪

মোৰ প্রভু নাৰায়ণ পৰমানন্দ হৰি পৰমানন্দ।
পৰমানন্দ পৰমানন্দ হৰি পৰমানন্দ।। ৯২৭।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ প্ৰভুদেৱ নাৰায়ণ নাৰায়ণ।
নাৰায়ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ প্ৰভুদেৱ।। ৯২৮।।
গোপাল গোৱিন্দ হৰি বাম বাম।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম বাম।। ৯২৯।।
পৰমপুৰুষ শিৱ সনাতন।
অনন্ত অচ্যুত নিত্য নিৰঞ্জন।। ৯৩০।।
বাম নিৰঞ্জন ও বাম নিৰঞ্জন।
নিৰাকাৰ হৰি হে বাম বাম।। ৯৩১।।
বাম সদাশিৱ ও প্ৰাণ সদাশিৱ।
সনাতন প্ৰভু বে বাম বাম।। ৯৩২।।
বাম দায়ালীল মোৰে প্ৰভু দায়ালীল।
দেৱ দীনবন্ধু বে বাম বাম।। ৯৩৩।।
হৰি হৰি পৰমানন্দ প্ৰভু পীতাম্বৰ পীতাম্বৰ।
পীতাম্বৰ পীতাম্বৰ প্ৰভু পীতাম্বৰ।। ৯৩৪।।

নাম-ঘোষা ২০৫

হৰি হৰি বাম বান্ধৱ হৰি বাম।
হৰি হৰি এ নাৰায়ণ জয় গোৱিন্দ বাম।। ৯৩৫।।
পৰমানন্দ জয় পৰমানন্দ।
হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি এ
হৰি হৰি এ পৰমানন্দ জয় পৰমানন্দ।। ৯৩৬।।
কমলাকান্ত জয় কমলাকান্ত।
কমললোচন বনমালী হৰি এ বনমালী এ।
কমলাকান্ত জয় কমলাকান্ত।
কমললোচন বনমালী হৰি এ বনমালী এ।
কমলাকান্ত জয় কমলাকান্ত।। ৯৩৭।।
দামোদৰ প্ৰভু দামোদৰ।
দেৱকীনন্দন দীনবন্ধু হৰি এ দীনবন্ধু এ
দামোদৰ দেৱ দামোদৰ।। ৯৩৮।।
জগতজীৱন বাম যদুপতি জগতজীৱন বাম।
হৰি হৰি জগতজীৱন বাম।। ৯৪০।।

নাম-ঘোষা ২০৬

জগজীৱন বাম জগজীৱন বাম।
জগতৰ সুমঙ্গল তুৱা গুণনাম।। ৯৪১।।
মধুসূদন দেৱ মধুসূদন দেৱ।
তুমি বিনে অগতিৰ গতি নাহি কেৱ।। ৯৪২।।
বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম হৰি হৰি।
বামতে বামোহে অৱিৰাম বাম বাম।। ৯৪৩।।
বামনাম ধৰ্ম্ম অনুপাম হৰি হৰি।
পূৰে ভকতৰ মনকাম বাম বাম।। ৯৪৪।।
কলিয়ুগে বামনাম সাৰ হৰি হৰি।
বামনাম বিনে নাহি আৰ বাম বাম।। ৯৪৫।।
বাম বুলি পাৰে ভৱপাৰ হৰি হৰি।
বামনাম জগত উদ্ধাৰ বাম বাম।। ৯৪৬।।
বামনাম অমূল্য ৰতন হৰি হৰি।
বামনাম বিনে নাহি ধন বাম বাম।। ৯৪৭।।
বামনাম মুক্তিবিড়ম্বন হৰি হৰি।
জপ বামনাম অনুৰূপ বাম বাম।। ৯৪৮।।

নাম-ঘোষা ২০৭

বামনামে ভকতি সুগম হৰি হৰি।
নাহি ভক্তি বামনাম সম বাম বাম।। ৯৪৯।।
বামনাম ধৰ্ম্মতে উত্তম হৰি হৰি।
বামনাম পাতকৰ যম বাম বাম।। ৯৫০।।
বামনাম ধৰ্ম্ম শিৰোমণি হৰি হৰি।
বামনাম পাপৰ অগনি বাম বাম।। ৯৫১।।
বামনাম মৃতসঞ্জীৱনী হৰি হৰি।
বামনাম ঘৃষিকোক ছানি বাম বাম।। ৯৫২।।
জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ হৰি
জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ হৰি হৰি বাম।
জগন্নাথ জগন্নাথ হৰি।। ৯৫৩।।
নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি
নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি
হৰি বাম নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি।। ৯৫৪।।
গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল
গোপাল গোপাল বাম।

২০৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২০৯	২১০	নাম-ঘোষা
গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল বাম ॥ ৯৫৫ ॥ বাম হৰি হৰি বাম হৰি হৰিবাম হৰি হৰি বাম ॥ বাম হৰি হৰি বাম হৰি হৰিবাম হৰি হৰি বাম ॥ ৯৫৬ ॥ গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম ॥ গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম হৰি ॥ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ বাম ॥ ৯৫৭ ॥ মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি হৰি বে হে ॥ হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি ॥ ৯৫৮ ॥ বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম ॥ বাম কৃষ্ণ হৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মাধৱ মধুসূদন হৰি হৰি যাদৱ যদুনন্দন ॥ ৯৫৯ ॥ বাম বাম বাম বাম বাম বাম বাম বাম	বাম বাম বাম বাম বাম হৰি হৰি বাম বাম বাম বাম বাম ॥ ৯৬০ ॥ হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি এ প্ৰাণবন্ধু হৰি হৰি হৰি হৰি এ মোৰে প্ৰাণধন হৰি এ অনাদি অনন্ত প্ৰভু ভগৱন্ত ভজো চৰণত ধৰি এ হৰি হৰি ভজো চৰণত ধৰি এ ॥ পতিত পাৰন প্ৰভু নাৰায়ণ সেৱক লৈয়ো উদ্ধাৰি দীনবন্ধু সেৱক লৈয়ো উদ্ধাৰি গোৱিন্দ জয় বাম ॥ ৯৬১ ॥ মুৰাৰি মুকুন্দ বাম মুৰাৰি মুকুন্দ বাম মুৰাৰি মুকুন্দ জয় বাম ॥ সুমৰণে পাপ ক্ষয় মিলে মহামহোদয় দুঃখচয় শুচে শোকভয় হৰি বাম ॥ ৯৬২ ॥ বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ হৰি ॥	বনমালী বাসুদেৱ পদ্মনাভ জনাৰ্দন মাধৱ মুকুন্দ মুৰাৰি হৰি বাম ॥ ৯৬৩ ॥ মাধৱ মধুৰ মুৰতি মধুসূদন দনুজদমন দুঃখহৰী পীতাম্বৰধৰ শ্যাম সুন্দৰ হৰি ॥ জয় জয় মুকুন্দ মুৰাৰি হৰি বাম ॥ ৯৬৪ ॥ বাম জয় হৰি জয় বাম কৃষ্ণ বাম হৰি জয় ॥ ৯৬৫ ॥ বাম কৃষ্ণ যিটো সততে সুমৰে তাৰ আৰ কাক ভয় ॥ সমস্তে ধৰ্মৰ উপৰে বসিয়া বাম নাম প্ৰকাশয় ॥ ৯৬৬ ॥ বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন বিনাই কৃত শেয নথাকয় ॥ বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন কৃষ্ণৰ কৃপাৰ মন্দিৰ হয় ॥ ৯৬৭ ॥ বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তনে স্বভাৱে সংসাৰ সুখে তৰয় ॥ বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তনে সমস্তে বিধিনি নাশ কৰয় ॥ ৯৬৮ ॥ বাম কৃষ্ণ নাম বসক লভিয়া মুকুতিকা নগণয় ॥ বাম কৃষ্ণ নাম পৰম আনন্দ সুমত্ৰে মজি থাকয় ॥ ৯৬৯ ॥ বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন প্ৰসাদেহৰিৰ বন্ধন হয় ॥ বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন কৰিয়াহৰিকো বশ্য কৰয় ॥ ৯৭০ ॥			

নাম-ঘোষা	২১১	২১২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২১৩
বাম হৰি জয় বাম হৰি ॥ গোপাল গোৱিন্দ বাম হৰি জয় বাম ॥ ৯৭১ ॥ বাম হৰি জয় বাম বাম বাম হৰি জয় বাম ॥ ৯৭২ ॥ এ হৰি হৰি বাম জয় ॥ বাম হৰি জয় বাম গোৱিন্দ ॥ ৯৭৩ ॥ বাম জয় জয় বাম জয় ॥ মুকুন্দ মুৰাৰি বাম হৰি জয় ॥ ৯৭৪ ॥ খেদ ঘোষা ॥ এ হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি কি কাম কৰিলো আমি ॥ সাধুসঙ্গ লৈয়া তোমাক নভজি ভৈলো কিনো অধোগামী ॥ ৯৭৫ ॥ পদ ॥ নিজ দাস হুয়া সেৱক তেজিলো ॥ এহি দোষে ঘোৰ আপদে মজিলো ॥ ৯৭৬ ॥		তুমিসি সুহৃদ আত্মা প্ৰিয়তম ॥ তথাপি তোমাক নভজো কি মঞি অধম ॥ ৯৭৭ ॥ তুমি নিজ পিতৃ গুৰু ইষ্ট মোৰ ॥ মঞি মন্দমতি ভৈলো সেৱাচোৰ ॥ ৯৭৮ ॥ অধমকো তাৰে তোমাক ভকতি ॥ তথাপি তোমাক নভজো কুমতি ॥ ৯৭৯ ॥ ইষ্ট দেৱ বুলি তোমাক নধৰো ॥ নিকৰ ভুঞ্জিয়া সংসাৰতে মৰো ॥ ৯৮০ ॥ তুমিসে কেৱলে কৰুণাসাগৰ ॥ তোমাক নভজো কি মঞি পামৰ ॥ ৯৮১ ॥ আৰে কৃপাময় দিয়োক শৰণ ॥ দোষ মৰিষণ তোমাক চৰণ ॥ ৯৮২ ॥ ইবাৰ ঈশ্বৰ নাছাড়িবা মোক ॥ মোৰ মন মজি তোমাতে বহোক ॥ ৯৮৩ ॥ মোৰ প্ৰাণ হৰে জীৱন প্ৰাণ হৰে ॥ হৰি বে বাম বাম কৃষ্ণ হৰে ॥		কৃষ্ণ হৰি এ প্ৰাণ হৰি এ হৰি বে বাম বাম বাম বাম বাম ॥ ৯৮৫ ॥ হৰি বে হৰি বে বাম বাম বাম বাম বাম ॥ জয় জয় হৰি বাম ॥ ৯৮৬ ॥ গোৱিন্দ বে জয় কৃষ্ণ জয় বাম জয় বাম ॥ ৯৮৭ ॥ হৰি হৰি বাম বাম হৰি বাম ॥ ৯৮৮ ॥ হৰি হৰি এ নাৰায়ণ জয় গোৱিন্দ বাম ॥ ৯৮৯ ॥ কৃষ্ণ বাম গোৱিন্দ ॥ হৰি বাম গোৱিন্দ জয় বাম জয় বাম ॥ ৯৯০ ॥ গোৱিন্দ কৃষ্ণ বাম বাম বাম গোৱিন্দ গোৱিন্দ বাম বাম ॥ ৯৯১ ॥ গোৱিন্দ মাধৱ প্ৰাণ বাম কৃষ্ণ হৰি জয় ॥ ৯৯২ ॥ ॥ ঘোষা ॥ হিয়াৰ মাজে নামৰ ভাণ্ডৰ মুখে বাজ হয় ॥ বাম নামে মাৰণ মাৰে পাপকটকৰ ক্ষয় ॥ ৯৯৩ ॥	

২১৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২১৫
	॥ পদ ॥ পাপ বিপক্ষক সংহৰি হৰিৰ নামে খলখলি হাসে ॥ সকল ধৰ্মৰ উপৰে বসিয়া হৰিৰ নাম প্ৰকাশে ॥ ৯৯৪ ॥ মুকুতি সুখক বশ্য কৰি হৰি নামে আনন্দত নাচে ॥ পুৰুষে সহিতে সখিত্ব কৰিয়া চলয় হৰিৰ কাছে ॥ ৯৯৫ ॥ আপুন নামৰ মহিমা দেখিয়া হৰিৰ আনন্দ চড়ে ॥ যিটো নাম লয় হৰি তাৰ হয় ই পুনু বহস্য বৰে ॥ ৯৯৬ ॥ হৰিগুণ নাম ভাৰিয়া পুৰুষে বহয় হৰিৰ পাশে ॥ হৰিৰ চৰণ হৃদয়ে ধৰিয়া কহয় মাধৱ দাসে ॥ ৯৯৭ ॥ খেদ ঘোষা ॥ এ ভাৱক ভাই ভজ ভগৱন্ত ভক্তিভাৱে ॥ ভগৱন্ত ভজিয়া পৰম গতি পাবে ॥ ৯৯৮ ॥ পদ ॥ ভগৱন্ত নভজি চলয় যমঠাৱে ॥ ভগৱন্ত ভকতক শমনে নধাৱে ॥ ৯৯৯ ॥	ভগৱন্ত ভজিয়া জনম বাহুডাৱে ॥ আন যত সৰে মিছা ভক্তিৰ আভাৱে ॥ ১০০০ ॥ জানিয়া ভজিয়ে ভাই ভগৱন্ত পাৰে ॥ এছ বস মাধৱ মুৰুখমতি গাৱে ॥ ১০০১ ॥ ॥ সমাপ্ত ॥	